

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΡΜΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΡΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΕΞΑΒΙΒΛΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

ΤΙΤΛΟΣ Α΄

Περὶ Ζημίας.

Απὸ Νόμου ὅπῃ εἶναι περὶ Ζημίας, ὁ Νόμος ὅπῃ ὀνομάζεται Ἀκρίλιος, εἶναι ὁ σφερώτερος. Ὅριζαι ἔν καὶ προσάσσει ἔπος καὶ δι' ἄλλα πολλὰ, ὧς αἰρέτως δὲ διὰ ἐκεῖνα ὅπῃ πληρῶνται εἰς τὸ διπλῆν.

Ἐκεῖνος ὅπῃ ἔχει ζῶον ἀγρίον, καὶ ἀνήμερον, ἤγαν σκύλον, χοῖρον ἀγρίον, λύκον, λέοντα, καὶ τὰ ὅμοια τέτων, καὶ τὸ ἔχει λυμένον, ἢ δὲν τὸ ἔχει καλὰ δεμένον, ὅσον νὰ μὴ δυνάται νὰ βλάψῃ τὸν ἀνθρώπον, καὶ τὸ ἔχει εἰς σράταν ὅπῃ περνοδιαβαίνειν οἱ ἀνθρώποι· ἐὰν βλαφθῇ ἀνθρώπος ἐν τέτῳ, καὶ ἀποθανῇ, φλωρία σ'. δίδει· εἰδὲ καὶ δοῦν ἀποθανῇ, ἀλλὰ μόνον βλαφθῇ κατὰ τὴν φωνὴν τῆς Κεῖτῃ, ἔττι καταδικάζεται· εἰ δὲ εἰς ἄλλα πράγματα κάμῃ Ζημίαν, τὴν πληρῶναι διπλῆν.

Ἐὰν τετράποδον ζῶον ζημιώσῃ τινὰ, δίδεται κρίσις νὰ δοθῇ τὸ ζῶον, ἢ νὰ πληρωθῇ ἡ ζημίησις τῆς Ζημίας, καὶ ἡ τοιαύτη κρίσις ἀρμόζει, ὅταν τὸ ζῶον κινήθῃ ἀπὸ τὴν ἀγριότητα ὅπῃ ἔχει ἐκ φύσεως, καὶ βλάψῃ τινὰ· ἤγαν ἕνα Ἄλογον κλοτζίειον ἐκλόττισον, ἢ βοῖδι ὅπῃ ἔχει συνήθειαν νὰ κερατίζῃ, ἐκεράτисον· διότι τότε ἀρμόζει κατὰ δικαίον ἡ τοιαύτη κρίσις νὰ δοθῇ τὸ ζῶον, ὅταν κινήθῃ ἀπὸ τὴν φύσιν, καὶ βλάψῃ τινὰ· εἰδὲ ἀπὸ πόνον, καὶ βίαν κλοτζίειον τὸ Ἄλογον, ἀργεῖ ἡ τοιαύτη κρίσις· καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ κρέσει, ἢ λαβώσει τὸ Ἄλογον, ἀποφασίζεται νὰ τὸ πληρῶναι διπλοῦν, ἐπειδὴ καὶ μὲ τὸ ἴδιον κορμὶ δὲν ἐζημιώσῃ.

Ἐὰν ἕνα Ἄλογον βαρβάτον μυριεθῇ Μῆλαν, καὶ ἐκεῖνη κλοτζίειον, ἢ βλάψῃ τινὰ, ὁ Αὐθέντης τῆς καταδικάζεται.

Ἐὰν βλαβῇ σῶμα ἐλόθτερον, τῆς αἰνῆς ἀνθρώπος ἐλόθτερος, ἡ καταδίκη γίνεται μόνον εἰς τὰ ἔξοδα τῆς ἰατρείας, καὶ εἰς τὰ χαρομέσια τῆς δελείας νὰ πληρώσῃ ἐκεῖνος ὅπῃ τὸν βλάψῃ, ἀμὴ ὅχι καὶ τὴν ἀχημίαν ὅπῃ γένῃ εἰς τὸ κορμὶ ἐκεῖνο· διότι ἐλόθτερον κορμὶ δὲν ζητιμιέται· εἰ τις δὲ βλάψῃ κορμὶ δέλε, ἀναγκάζεται νὰ πληρῶναι μαζὴ μὲ τὰ ἄλλα ὅπῃ εἴπαμεν, καὶ τὴν διατίμησιν αὐτῆς, ὅσον ἐβλάφθῃ τὸ κορμὶ τε.

Νεαρά τῷ Κυρῷ Λέοντος.

Εἰς κτυπήσῃ καὶ τινὰ εἰς τὸ ὁμάτι, καὶ τὸ δὲγάλη, τῶτον προστάσομεν αὐτὸ ἓνα μόνον εὐγάλε, τὸ ἓνα νὰ τῷ δὲγάλην καὶ αὐτὸν, νὰ παθαίνη τὴν ἰσὺν καταδίκην· εἰ δὲ καὶ τὰ δύο, νὰ εὐγαίην καὶ αὐτὸν καὶ τὰ δύο, διὰ νὰ εἶναι φανερόν σημεῖον εἰς ὅλους ἢ πονηρίαν του· καὶ ἐπειδὴ πρέπει νὰ κοπῇ καὶ ἡ ραιὰ ἐκείνη χεὶρ ὅπως ἔπραξε τὴν τοιαύτην παρανομίαν, αὐτὴ τῆς ζημίας τῷ χεὶρ νὰ ζημιώνεται τὰ δύο μερτικὰ τοῦ βίου του· καὶ ταῦτα μὲν νὰ τὰ πέρνῃ ἐκεῖνος ὅπως τῷ εὐγάλεν αὐτὸς τὰ ὁμάτια, εἰς παραμυθίαν τῆς ζωῆς τῆς· ἀλλὰ εἰς εἶναι ἀπὸ τῆς πλεσίης, ἔτι νὰ γίνεται ἡ ζημία· εἰ δὲ ἀπὸ πτωχῆς, ὥς γίνεται καὶ ἔτος κοινῶς εἰς τὴν παρομοίαν συμφορὰν ὅπως ἔπραξε, καὶ μεριζῆς, καὶ ὥς περάσῃ τὴν ζώην του εἰς τὸ σκότος, ἦγεν τυφλὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο ὁμάτια, καὶ ὅσοι ἐσυῦδραμαν, καὶ ἀνάγκασαν εἰς τὴν κακουργίαν, καὶ πονηρὰν πράξιν· εἰ μὲν μὲ τὰ ἰδία τῆς χεῖρα συλήρηνσαν εἰς τὴν τοιαύτην πονηρὰν πράξιν, νὰ τυφλώνωνται καὶ αὐτοὶ παρόμοια· εἰ δὲ καὶ μὲ τὰ ἰδία τῆς χεῖρα δὲν συλήρηνσαν, ὅμως ἦτον καὶ αὐτοὶ συγκοινωνοί, καὶ σύμβελοι εἰς τὴν τοιαύτην παρανομίαν, καὶ πονηρὰν συμφωνίαν, καὶ παιδύωνται μόνον εἰς τὸ κορμὶ μὲ ράβδιας, καὶ νὰ ξυρίζωνται τὰ μαλῖα, καὶ τὰ γένεια, νὰ ζημιώνωνται δὲ καὶ τὸ τρίτον μέρος ἀπὸ τὸν βίον τῆς· ἐκεῖνοι δὲ ὅπως ἔπραξαν τὴν τοιαύτην πονηρὰν πράξιν, νὰ παιδύωνται τὴν παιδύσιν, ὅπως προείπαμεν.

Περὶ Ἐμπρησμοῦ.

Εἰς ἐκεῖνος ὅπως ἀπεδάξῃ νὰ γλυτῶσῃ τὸ σπῆντι ἀπὸ τὴν φωτίαν διὰ νὰ μὴ καῇ, καὶ διὰ τῶτο νὰ κρημνίσῃ τῷ Γείτονός τε τὸ σπῆντι, ὅπως εἶναι σιμὰ εἰς τὴν φωτίαν, διὰ νὰ μὴν ἔλθῃ ἡ φωτία ἀπ' ἐκεῖνο εἰς τὸ ἐδικόν τε, ὃ τοῖςτος δὲν καταδικάζεται, πῶς νὰ ἔκαμεν ἀδικίαν, καὶ ἐζημίωσεν τὸν Γείτονά τε, ἔτε ἀναγκάζεται νὰ τῷ πληρώσῃ τὴν ζημίαν, εἰς τὸν Ἀκρίλιον Νόμον.

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

Περὶ Μοιχῶν.

Μοιχεία λέγεται μὲν καταχρηστικῶς καὶ ἡ φθορὰ τῆς Παρθένου, ἢ τῆς Χήρας· ἀμὴν κυρίως, καὶ καθολικὰ μοιχεία εἶναι καὶ λέγεται, ὅταν πορνέσῃ Γυναῖκα ὑπανδρούμενη.

Ἡ μοιχεία εἶναι καὶ εἰς Ἄνδρα· διότι ὅταν ὁ Ἄνδρας ὅπως ἔχει Γυναῖκα ξεπέσῃ μετ' ἄλλην Γυναῖκα, τὸ ποῖστον ἀμάρτημα μοιχεία ὀνομάζεται. Τὴν τοιαύτην μοιχείαν λοιπὸν τῷ Ἄνδρὶ, ἔτε ἡ ἐδική τε Γυναῖκα δυνάται νὰ τὴν κατηγορήσῃ εἰς τὸ Κεῖθρον, ἔτε ἄλλη κάμμία ξένη Γυναῖκα, ἔτε ἐκεῖνη ἢ ἰδίᾳ ὅπως νὰ λέγῃ πῶς ἔκαμε τὴν ἀμαρτίαν μετ' λόγου τῆς.

Ἡ κρίσις τῆς μοιχείας ἕως πρὸς τὸν χρόνον κινεῖται.

Τὸ

Τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας δὲν ἐδόθη εἰς ὅλους νὰ κινῆται εἰς κρίσιν, καὶ νὰ ἐγκαλῇ ὅποιος θέλει, διὰ νὰ μὴ ὑβρίζεται ὁ Γάμος ἀπ' ἐκείνους ὅπως βάλλονται, καὶ θέλουν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ἐδόθη νὰ ἐγκαλῇ περὶ μοιχείας, ὅπως νὰ εἶναι πολλὰ σιμὰ Συγγενεῖς, καὶ ἐδικοί, ἦγεν Πατὴρ, Ἀδελφός, Πάππος, Θεῖος πρὸς Πατρός, ἢ Μητρός, τὸ περισσότερον ἀπὸ ὅλους ὁ Ἄνδρας τῆς Γυναίκας.

Ἔως ὅπως ἔκει οὗτος ὁ Γάμος δὲν δυνάται νὰ κατηγορήσῃ ἄλλος τις τὴν Γυναῖκα περὶ μοιχείας, πάρεξ μόνον ὁ Ἄνδρας τῆς, εἰς δὲν προλάβῃ ἐκεῖνη νὰ τὸν κατηγορήσῃ, πῶς ἐκεῖνος τὴν ἐπόδωκεν εἰς τὴν μοιχείαν.

Τὸν περὶ μοιχείας νόμον, καὶ τὴν κρίσιν δὲν δυνάται Γυναῖκα νὰ τὸν κινήσῃ, καὶ νὰ κατηγορήσῃ Ἄνδρος, ἔτε αὐτὴ λέγῃ πῶς αὐτὴ ἀμαρτάνθη· τῆς αὐτῆς λέγῃ, πῶς αὐτὴ ἢ ἰδίᾳ εἶναι ὅπως ἔγινεν ἡ ἀμαρτία, καὶ μετὰ αὐτὴν ἔπραξε τὸ πταῖσμα τῆς μοιχείας.

Ἐκεῖνος ὅπως εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν κρίσιν, χρόνος δὲν ἔμπορεῖ νὰ κινήσῃ κρίσιν εἰς ἔγκλημα μοιχείας διὰ ξένον Γάμον, πάρεξ μόνον εἰς τὸν βάλλῃ ὁ Ἄνδρας τῆς Γυναίκας νὰ ἐγκαλῇ, καὶ νὰ κινεῖται διὰ λόγον τοῦ· τότε δυνάται, αὐτὴ εἶναι καὶ κάτω ἀπὸ τὴν κρίσιν, νὰ ἐγκαλῇ, καὶ νὰ κατηγορήσῃ εἰς ἔγκλημα μοιχείας διὰ ξένον Γάμον· ἀμὴν διὰ τὸν ἐδικόν τε Γάμον, τῆς αὐτῆς διὰ τὴν Γυναῖκα καὶ ἄτε ὅπως δυνάται νὰ ἐγκαλῇ, καὶ νὰ τὴν κατηγορήσῃ περὶ μοιχείας, ὅταν χρόνων καὶ αὐτὴ εἶναι.

Τὸ παρανόμον ἔγκλημα τῆς μοιχείας δὲν σβύεται ἔτε εἰς τὴν πρὸς τὸν χρόνον.

Εἰς τὴν πρὸς τὸν χρόνον σβύεται τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας, ἀλλὰ τὸ τοῦ λέγομεν διὰ ἐκεῖνος ὅπως θεληματικῶς ἡμαρτον.

Τῷ Πατρὶ ἐδόθη νὰ φονέσῃ καθεὶ μοιχὸν ὅπως νὰ τὸν εὖρη μετὰ τὴν Οὐγατέραν τε, καὶ ὅχι τῷ Ἄνδρὶ, καὶ μάστιγα νὰ τὸν πομπέσῃ, καὶ νὰ τὸν φονέσῃ εἰς τὸ σπῆντι ὅπως δέσμευται, καὶ αὐτὸν καποικῇ μαζὴ ἢ Οὐγατέραν τε, ἢ εἰς τὸ σπῆντι τῷ Γαμβρῷ, εἰς τὸν πορνέσῃ ἐκεῖ ὅπως νὰ κάρῃ τὸ ἔργον τῆς μοιχείας, ἀμὴν εἰς ἄλλον τρόπον δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸν φονέσῃ, καὶ κάμνῃ χρεῖα νὰ φονέσῃ καὶ τῶς δύο ὁμοῖ· καὶ ὅχι τὸν μὲν Ἄνδρα νὰ φονέσῃ πόρα, καὶ τὴν Γυναῖκα νὰ τὴν ἀφίσῃ νὰ περάσῃ ἡμέραι. Ὁ δὲ Ἄνδρας μόνον εἰς τὸ σπῆντι τῷ ἔχει ἄδειαν, εἰς εὖρη τὸν μοιχόν, νὰ τὸν φονέσῃ, καὶ ὅχι καθεὶ ὅπως, ἀλλὰ τὸν μαυλιστῶ, καὶ ἐκεῖνον ὅπως ἔδειξε προπότερα κάμνῃ τὴν τέχνην παιγνιδίων, καὶ ἐκεῖνον ὅπως νὰ εἶδῃς πρὸς τὴν κατὰδικάσῃ εἰς αὐτὸν κειθρὸν, καὶ δὲν νίδῃα, καὶ ἐκεῖνον ὅπως τὸν καταδικάσῃ εἰς αὐτὸν κειθρὸν, καὶ δὲν ἀφωαθῇ· καὶ τὸν δὲλον ὅπως ἔχει ἐλδύθερον αὐτὸς, ἢ τῆς Γυναίκας ἀφωαθῇ· καὶ τὸν δὲλον ὅπως ἔχει ἐλδύθερον· Ὁρίζῃ δὲ ὁ Νόμος, ἢ τὸν Γονέαν τε, ἢ τὸν παῖδαν τε, ἢ μὴ ἐλδύθερον· Ὁρίζῃ δὲ ὁ Νόμος, εἰς τὴν φονέσῃ τινὰ ἀπὸ τὰ πρόσωπα ὅπως προείπαμεν, παρὸς τὸν νὰ χωρίζῃ καὶ τὴν Γυναῖκα τῆς· ὁ δὲ Πατὴρ τῆς Γυναίκας ἔχει ἄδειαν νὰ φονέσῃ ὅποιον καὶ αὐτὴ εἶναι, μακάρι αὐτὴ εἶναι καὶ Ἀρχωντὴς ὁ μοιχός· ἐκεῖνος, ὅμως εἰς τὴν Γάμος ἐκεῖνος ὅπως δυνάται ὁ Πατὴρ νὰ ἔχῃ τὰ ἐδικὰ καὶ τῷ Ἄνδρὶ, ἦγεν εἰς εἶναι ἢ Οὐγατὴρ εἰς τὴν ἐξέσῃ τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἄνδρὶ, πιάσῃ μοιχόν μετὰ τῆς Γυναίκας τε, τὸν ὅποιον δὲν ἔχει.

ἔχει ὄξυσίαν νὰ τὸν φονεύσῃ, ἢ δὲν θέλει, δυνάται νὰ τὸν κρατήσῃ ἕως κ'. ὥρας, καὶ νὰ συνάξῃ μάρτυρας, ὅσοι κάμνῃ χρειὰ νὰ μαρτυρήσῃν εἰς τὴν κατηγορίαν, πῶς ἐπιάσθη εἰς τὴν μοιχείαν· εἰ δὲ καὶ τὸν ἀποκλύσῃ, δὲν δυνάται πλέον νὰ τὸν πιάσῃ· ἀμὴν, αὐτὸς φύγῃ, πάλιν νὰ τὸν κυνηγήσῃ, καὶ νὰ τὸν φυλάττῃ ἕως κ'. ὥρας σωσάς. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ μοιχῶν οἱ ἀκριβέστεροι Νομοθέται ἐνομοθέτησαν· ἄλλοι δὲ πάλιν δίδασιν ὄξυσίαν τῷ Ἄνδρι, ὅτι εἰς κάθε τόπον ὅπῃ νὰ εὔρῃ τὸν μοιχὸν, καὶ ὁποῖος καὶ αὐτὸς εἴναι, νὰ τὸν φονεύσῃ ἀνεμπόδιστος.

Ἐὰν εὔρῃ τὸν μοιχὸν μαζὴ μὲ τὴν Γυναῖκα τε ἐπανωτίας, αὐτὴ καὶ τὸν φονεύσῃ, δὲν καταδικάζεται διὰ φονεύς· εἰ δὲ κανεὶς, κατ'ὸς συμβαίνει πολλαίς, τύχῃ καὶ ὑποπτύεται τινα, πῶς ἐπιβλάσεται τὴν σωφροσύνην τῆς Γυναικὸς τε, καὶ τῆς σεύλη ἐγγράφως παραγγελίας τρεῖς, ὅπῃ ἔχῃν ἀξιοπίστους μάρτυρας· καὶ ὕστερον ἀπὸ τὰς τρεῖς ταύτας ἀξιοπίστους ἐγγράφως μαρτυρίας, εἰ μὲν εὔρῃ ὅπῃ νὰ συντυχαινῇ μὲ τὴν Γυναῖκα τε, εἰ μὲν εἰς τὸ ἐδικόν τε ἀσπῆτι, ἢ τῆς Γυναικὸς τε, ἢ τῆς μοιχῆς, ἢ εἰς συμπόσιον, ταῖς εἰς τράπεζαν, καὶ εἰς φιλίαν, ἢ εἰς περὶ βόλιον, ἔχει ὄξυσίαν ὁ Ἄνδρας νὰ τὸν φονεύσῃ μὲ τὰ χεῖρά τε τὸν ποῖτον, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ κανένα φόβον κινδύνου ἀπ' αὐτὸν· εἰ δὲ εἰς ἄλλον τόπον εὔρῃ τὸν ποῖτον ὅπῃ νὰ συνομιλῇ μετὰ τῆς Γυναικὸς τε, ἢ εἰς Ἐκκλησίαν, νὰ κράξῃ τρεῖς ἀξιοπίστους Ἄνδρας νὰ τὰς βαῖνῃ μάρτυρας, μὲ τὰς ὁποίας νὰ ἡμπορῇ ν' ἀποδείξῃ πῶς τὸν ἥνθρωπον ὅπῃ ἐσυνομιλεῖ μὲ τὴν Γυναῖκα τε, καὶ ἔτι νὰ τὸν σύρῃ εἰς τὸν Ἀρχοντα ὅπῃ ὀξετάζει τὰ ποιαῦτα ἐγκλήματα· ἐκεῖνος δὲ ἀληθῶς ἰξούρωντας, ὅτι εἰ ὕστερον ἀπὸ τὰς ἐγγράφως τρεῖς μαρτυρίας ὅπῃ προείπαμεν προσέλθῃ πάλιν καὶ συνομιλήσῃ μὲ τὴν Γυναῖκα ταύτην, ὁ ποῖτος μὲν μόνον ἀπὸ τῆς καταδικάζεται εἰς τὸ ἐγκλημα τῆς μοιχείας, καὶ ἄλλη κάμνῃ ἀποδείξεις δὲν ζητεῖται, διὰ νὰ παιδευθῇ, κατ'ὸς οὕτως οἱ νόμοι διὰ τὰς μοιχάς· ὁ δὲ Ἄνδρας ἔχει ὄξυσίαν νὰ κατηγορήσῃ τὴν Γυναῖκα τε ὡς θέλει, καὶ βέλεται, καὶ νὰ τὴν παιδεύσῃ κατ'ὸς οὕτως οὕτως οἱ νόμοι διὰ τὸ ἐγκλημα.

Ἡ δὲ ἰδ'. Νεαρά τῷ Κυρῷ Λέοντος λέγει διὰ τὸν μοιχὸν ὅπῃ νὰ πιασθῇ ἐπαύω εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτῷ τῆς μοιχείας, ἢ τὴν μοιχαλίδαν ὅπῃ νὰ πιασθῇ τοιστρούπως, νὰ κόπτειν τὴν μύτην τας καὶ τῷ δύο· καὶ ὁ Ἄνδρας τῆς ὅπῃ ἐπαθε τὴν τοιαύτην ἀδικίαν, νὰ ἔχῃ διὰ παραμυθίαν, καὶ παρηγορίαν τὴν ποῖκα τῆς Γυναικὸς ὅπῃ ἐφάνη ἀδικος εἰς τὰ δίκαια τῷ Γάμῳ· καὶ αὐτὴ νὰ σφαλίζεται μέσα εἰς Μοναστήριον διὰ τὰς παρανομίας ὅπῃ ἐτόλμῃσεν.

Ὁ δὲ Μάγιστρος ἔλεγον, ὅτι τῆς μοιχαλίδος Γυναικὸς νὰ μὴ κερδαίνῃ ὁ Ἄνδρας τῆς τὴν ποῖκα, ἀλλ' εἰ ἔχῃ παιδίαν ἢ τοιαύτην θυγατέρα, νὰ πέρνῃ τὰ παιδία τῆς τὰ δύο μερτικὰ τῆς ποικὸς, καὶ τὸ τρίτον μερτικὸν νὰ τὸ πάρῃ τὸ Μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον βάνεται· εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ παιδίαν, τὰ δύο μερτικὰ νὰ πέρνῃ τὸ Μοναστήριον, καὶ τὸ τρίτον νὰ τὸ πέρνῃ οἱ Γονεῖς, εἰ δὲν συνήρῃσαν εἰς τὴν τοιαύτην παρανόμον πράξιν· καὶ τὰ ὅλα νὰ γίνωνται ὡς αὐτὸ βαλθῇ ἡ Γυναῖκα εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ περάσῃν δύο χρόνοι, καὶ δὲν θελήσῃ πλέον ὁ Ἄνδρας νὰ τὴν πάρῃ.

Τῆς

Τὴν Γυναῖκα ὅπῃ νὰ μοιχεύθῃ, εἰ δὲ θελήσῃ ὁ Ἄνδρας νὰ τὴν πάρῃ πάλιν, ὡς αὐτὸ περάσῃν δύο χρόνοι, δὲν ἔχει κανένα ἐμπόδιον, ἔπε κινδυνον, ἔπε ὁ Γάμος ὀλιγοσύνει διὰ τὰ ὅσα ἐγίναν εἰς τὸ μέσον.

Τῆς Γυναικὸς ὅπῃ μοιχεύθῃ, καὶ βαλθῇ εἰς Μοναστήριον, τῆς δίδεται διορία νὰ κάμῃ δύο χρόνους εἰς τὸ Μοναστήριον κοσμικῇ, καὶ νὰ μὴ κερδαίνῃ νὰ γένῃ Καλογραία· καὶ ὁ Ἄνδρας αὐτὴν θελήσῃ νὰ πηγαίνῃ εἰς ταύτην, καὶ νὰ τὴν κολακώδῃ, καὶ νὰ τὴν παρηγορῇ, καὶ νὰ βαῖνῃ τράπεζαν νὰ φιλοδανταῖ ὅπῃ, καὶ νὰ κάμῃ κάθε τρόπον νὰ ἀνάψῃ τὴν παλαιὰν ἀγάπην ὅμῃ εἶχεν εἰς αὐτὸν· ὅμως χωρὶς κάμνῃαν βίαν, ἢ δυναστείαν, ἢ νὰ ἀπλώσῃ ἀπαύω τῆς χεῖς κατ' ὅλα, καὶ τινὰς νὰ μὴν ἔχῃ ὄξυσίαν νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Ἄνδρα νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὴν Γυναῖκα, ὅταν θελήῃ καὶ βέλεται.

Τῆς Γυναικὸς δὲ, ὅπῃ ἀπαρνέεται τὸν Γάμον, καὶ δὲν θέλει πλέον τὸν Ἄνδρα, ἔξ μὴνες τῆς δίδεται διορία, καὶ εἰ μὲν θελήσῃ νὰ πάρῃ τὸν Ἄνδρα πάλιν, μέσα εἰς ἔξ μὴνας, ἔχει ἄδειαν νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸν Ἄνδρα, νὰ κατοικῇ μετ' αὐτῆς, καὶ νὰ περάσῃν τὴν ζώνη τας ὡς ἀνδρόγυνον ὅπῃ εἶναι· εἰ δὲ καὶ δὲν σέρξῃ κατ' ὅλα, ἔπε θέλει πλέον τὸν Ἄνδρα, ἀλλ' ἀγαπᾷ τὴν μοναχικὴν πολιτείαν νὰ γένῃ Καλογραία, τότε ὡς αὐτὸ περάσῃν οἱ ἔξ μὴνες, πέρνει τὴν προικὰ τῆς, καὶ πηγαίνει εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ γίνεται Καλογραία.

Ἐως ἐξήντα ἡμέρας ἀφ' ἧς χωρισθῇ τὸ ἀνδρόγυνον, αὐτὴν κατηγορήσῃ ὁ Ἄνδρας τὴν Γυναῖκα περὶ μοιχείας, δὲν κατακρίνεται διὰ συκοφαντίας, ἀμὴν ὡς αὐτὸ περάσῃν ἡμέραι ἐξήντα, εἰ καὶ κατηγορήσῃ τὴν Γυναῖκα περὶ μοιχείας, καὶ δὲν τὸ ἀποδείξῃ, τότε παιδεύεται ὡς συκοφαντίας.

Οἱ μοιχοὶ δερνόμενοι, καὶ κερδόμενοι νὰ κόπτεται ἡ μύτη τας· οἱ δὲ ρεφιανοὶ, καὶ ὅσοι συμβουδῶν εἰς αὐτὴν τὴν ἀμαρτίαν, καὶ δερνόμενοι, καὶ κερδόμενοι νὰ ὀξορίζωνται.

Εἴ τις μοιχεύσῃ εἰς Γυναῖκα ὅπῃ τὴν ἐπόρνυσαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ προπτήτερα, ὁ ποῖτος δὲν καταδικάζεται ὡς μοιχός.

Τὴν Γυναῖκα ὅπῃ νὰ μοιχεύθῃ εἰς ἐργαστήριον, ἡγοῦν ὅπῃ νὰ εἶναι ἐπαύω εἰς ἐργαστήριον, καὶ τὸ κυβερνᾷ, καὶ νὰ τὴν μοιχεύσῃ κανεὶς· εἰ μὲν αὐτὴ ἦτον Κυρία ἐργαστηρία, καὶ εἶχεν ἄλλας ὑπηρετίας, καὶ δέλεος ὅπῃ ὑπηρετήσαν, ὁ ποῖτος ὡς μοιχὸς παιδεύεται μετὰ τῆς τοιαύτης Γυναικὸς· εἰ δὲ αὐτὴ ἀπατήτης ὑπηρετῇ εἰς ἐκεῖνας ὅπῃ ἔρχονται εἰς τὸ ἐργαστήριόν τῆς, ἔπε ὁ Ἄνδρας παιδεύεται, ἔπε αὐτὴ· διότι οἱ Νόμοι τὰς ἐργαστήριόν τῆς, καὶ ὁμοίως Γυναῖκας ἐνομοθέτησαν νὰ σωφρονοῦν, καὶ νὰ φυλάττωνται, ἀμὴν τὰς πτωχάς, καὶ ἀπερρίμμενας τὰς ἐκαταφρόνησαν.

Ὁ μοιχὸς δὲν ἡμπορεῖ νὰ κατηγορήσῃ τὸν Ἄνδρα τῆς Γυναικὸς, πῶς αὐτὸς τὴν ἐπρόδωκε τὴν Γυναῖκα νὰ τὴν μοιχεύσῃ· ἀμὴν ἡ θυγατέρα δυνάται νὰ κατηγορήσῃ τὸν Ἄνδρα, πῶς αὐτὸς τὴν ἐπρόδωκε νὰ μοιχεύθῃ· ὅμως δὲν ἡμπορεῖ πάλιν νὰ ἐλδύθερωθῇ ἡ θυγατέρα ἀπὸ τὴν καταδίκην τῆς μοιχείας· πλὴν δύναται ὁ Κεῖτης νὰ ἀποφασίσῃ νὰ καταδικασθῇ καὶ ὁ Ἄνδρας ὡς προδότης τῆς σωφροσύνης τῆς Γυναικὸς τε, καὶ χωρὶς ἄλλων κατηγορῶν.

Ἐὰν

Ἐὰν νομίσῃ ὁ ἄνδρας πῶς δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὴν γυναῖκά τε εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας, πρέπει νὰ γράψῃ ὁ ἄνδρας προπότερα τὴν γυναῖκα εἰς τὸ Κεῖθρον, ἢ καὶ τὸν μοιχόν, καὶ αὐτὸν ἀποδείχῃ ἢ ποιήσῃ κατηγορία ἀληθινή, τότε χαρίζεται, καὶ λαμβάνει ὁ ἄνδρας τὰ χαρίσματα ὅπῃ τὴν ἐχάρισε πρὶν τῷ Γάμῳ, καὶ τὴν προῖκα τῆς Γυναίκος· καὶ ἐπαύω εἰς τῆτα ἑὰν δὲν ἔχῃ παιδία, πέρνει καὶ τὸ τρίτον ἀπὸ ὅσον εἶναι ἡ προῖκα ἀπὸ τὸν ἄλλον βίον τῆς Γυναίκος· ὥστε ἂν τὰ ἔχῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τε, καὶ ἡ παιδούσις ὠρίσθῃ ἀπὸ λόγου μας νὰ ἔχῃ τὸ κύρος· εἰ δὲ καὶ ἔχῃ παιδία μετὰ τὸν αὐτὸν ἄνδρα, προσάζομεν νὰ φυλάττωνται τῶν παιδίων καὶ ἡ προῖκα, καὶ ὅλος ὁ ἄλλος βίος τῆς Γυναίκος, καθὼς ὀρίζον οἱ Νόμοι ὅπῃ ἐγράψαμεν προπότερα, καὶ ἐτὶ ὥσῃ ἐλεγχθῇ, καὶ ἀποδείχῃ ὁ μοιχός, νὰ παιδούσῃ μαζὴ μετὰ τὴν γυναῖκα· καὶ εἰ μὲν ἔχῃ γυναῖκα ὁ μοιχός νὰ λαμβάνῃ τὴν προῖκά της, καὶ τὰ χαρίσματα ὅπῃ τῆς ἐχάρισε πρὶν τῷ Γάμῳ· εἰδὲ καὶ ἔχῃ παιδία, μόνον τὴν χρῆσιν νὰ ἔχῃ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς, τὴν δὲ δεσποτείαν νὰ τὴν φυλάττῃ τῶν παιδίων της· ὁ δὲ ἐπίλοιπος βίος τῆς μοιχῆς νὰ φυλάττεται τῶν παιδίων της· εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ παιδία, τὴν μὲν προγαμιαίαν δωρεάν νὰ τὴν ἔχῃ ἡ γυνὴ προσάζομεν εἰς τὴν ἐξουσίαν της, νὰ τὴν ὀρίξῃ νὰ τὴν κάμῃ ὅ,τι θέλει, ὁ δὲ ἐπίλοιπος βίος ὅλος τῆς ἁνδρός νὰ γίνεταί Αὐθεντικός κατὰ τὰς παλαιὰς νόμους.

Περὶ τῆς Μοιχούφεισης μετὰ τὸν δῆλόν της.

Η' Ὑπανδρούμενη γυναῖκα ὅπῃ μοιχούθῃ μετὰ τὸν δῆλόν της, αὐτὴ μὲν νὰ δαίρεται, νὰ κερδύεται, καὶ νὰ κόπτεται ἡ μύτης, νὰ ὀξορίζεται ἀπὸ τὴν πολιτείαν ὅπῃ κατοικεῖ, καὶ νὰ χαρῇ ὅλῳ της τὴν περισίαν, ὁ δὲ δῆλος ὅπῃ τὴν μοιχούσῃ νὰ κόπτεται τὸ κεφάλι της.

Ἡ γυναῖκα ὅπῃ νὰ μὴν ἔχῃ ἄνδρα, καὶ πορνύθῃ μετὰ τὸν δῆλόν της, εἰ μὲν δὲν ἔχῃ παιδία, νὰ δαίρεται, καὶ νὰ κερδύεται· ὁ δὲ δῆλος δερνόμενος, καὶ κερδύμενος νὰ πελῆται, καὶ τὴν τιμὴν νὰ τὴν πέρνῃ ἡ γυναῖκα· εἰ δὲ καὶ ἔχῃ παιδία, ὅλος της ὁ βίος, καὶ τὰ πράγματα παρευθὺς κατὰ πάντα τρόπον νὰ γίνωνται τῶν παιδίων της κατὰ δεσποτείαν, καὶ αὐτὴ νὰ μὴν ὀρίξῃ ἢ ἀποξενώσῃ κανένα ἀπὸ τὰ πράγματα ἐκεῖνα, ἀλλὰ μόνον κατὰ χρῆσιν νὰ τὰ ἔχῃ· καὶ ἡ τιμὴ τῆς δέλεος ὅπῃ τὴν ἐπόρθευσε καὶ τὸν πελῆσαν, τῶν παιδίων της τυχαίνει.

Ἐκεῖνος ὅπῃ ἰξόρῃ τὴν γυναῖκά τε πῶς μοιχούεται, καὶ σιωπᾷ, νὰ ραβδίζεται, καὶ νὰ ὀξορίζεται· τῆ δὲ μοιχῆς, καὶ τῆς μοιχαλίδος νὰ κόπωνται ἡ μύταις της.

Ἀνίσως καὶ γυναῖκα ὅπῃ νὰ καταδικασθῇ τινὰς διὰ μοιχείαν μετὰ αὐτὴν, τὴν πάρῃ γυναῖκα, αὐτὴ καὶ αὐτὴ δὲν ἐκαταδικάσθῃ, ὅμως ὁ γάμος δὲν εἶναι σερεός, ἀλλὰ καὶ κληρονόμον αὐτὴν γεῖται, ἢ αὐτὴ αὐτὴν γεῖται ἐμὲνα, ἢ κληρονομία γίνεται Αὐθεντική.

Ἐκεῖνος ὅπῃ πάρῃ διὰ γυναῖκά τε ἐκεῖνῳ ὅπῃ καταδικασθῇ διὰ μοιχείαν, καὶ αὐτὸς ὡς μοιχός καταδικάζεται· εἰ δὲ καὶ τὴν πάρῃ διὰ παλλακίδα τε, δὲν καταδικάζεται.

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

Περὶ Πορνῶν, καὶ τῶν Βιαζόντων.

Ο' ποῖος ἔχει γυναῖκα, καὶ πορνύει, νὰ παιδούεται, καὶ νὰ σωφρονίζεται ἔπω· δώδεκα ἄνδρες ἀράδα σεκάμενοι νὰ τὸν δαίρουν· ἐκεῖνος δὲ ὁ πᾶς δὲν ἔχει γυναῖκα, καὶ πορνύει, εἰς σωφρονισμόν ἐξ ἄνδρες σεκάμενοι νὰ τὸν δαίρουν.

Περὶ Δέλῃς.

Ο' ποῖος ἔχει γυναῖκα, καὶ κοιμᾶται μετὰ τῷ δέλῳ τε, καὶ πορνύει αὐτῷ, ἑὰν ἀπεικασθῇ, νὰ δαίρεται διὰ νὰ σωφρονισθῇ· ὁ δὲ ἄρχων νὰ πέρνῃ τὴν δέλῳ ἐκεῖνῳ νὰ τὴν πελῇ εἰς ἄλλον τόπον, καὶ τὴν τιμὴν της νὰ τῷ βαρῇ εἰς τὰ Αὐθεντικά χρήματα· ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ ξεπέσει μετὰ τῷ δέλῳ, ἑὰν εἶναι πλέσιος, νὰ δίδῃ διὰ τὸ σφάλμα τῷ Αὐθεντῶς τῆς δέλῃς φλωρία λς'. εἰ δὲ καὶ εἶναι πτωχός νὰ ραβδίζεται εἰς τὸ κορμί, καὶ κατὰ τὴν δύναμιν κατὰ ἀναλογίαν εἰς τὰ λς'. φλωρία νὰ δίδῃ. Ὅσοι πορνύουν Καλογραίας, ἢ Ασκητείας, ἢ Διακόνισσας, ὥσῃ ὁ πᾶς ὑβρίζον τῷ Νύμφῳ τῷ Χειρῷ Ἐκκλησίαν, νὰ κόπωνται ἡ μύται αὐτῶν, μαζὴ καὶ ἐκείνων ὅπῃ ἐπορνύθησαν.

Περὶ Σιωπένων.

Ἐκεῖνος ὅπῃ σμίξῃ μετὰ τῷ σιωπένισαί τε, καὶ ἡ διὰ γυναῖκά τε τῷ πάρῃ, ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον ξεπέσει μετὰ αὐτῆς, καὶ τῷ πορνύσει, νὰ κόπων τῷ μύτῳ μαζὴ μετὰ αὐτῆς, καὶ νὰ χωρίζονται δηλαδὴ προπότερα εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον· εἰ δὲ εἰς ὑπανδρούμενῳ σιωπένισαν ἀράξῃ τῷ ποιούτῳ ἀμαρτίαν, καὶ τῷ πορνύσῃ ὁμοίως καθὼς ἀποείπαμεν, νὰ κόπων τῷ μύτῳ καὶ τῶν δύο, ἀκόμι καὶ νὰ ραβδίζονται.

Ἐκεῖνος ὅπῃ πέσει μετὰ Παρθένον Κόρην, καὶ φθείρῃ αὐτῇ μετὰ τῷ δέλῳ, καὶ δὲν ἰξόρῃ οἱ Γονεῖς αὐτῶν τίποτε, καὶ γυνὴ ἢ πρᾶξις, καὶ τελειωθῇ ἡ ἀμαρτία, ἑὰν θέλῃ νὰ τῷ πάρῃ γυναῖκα, καὶ σέρξῃ οἱ Γονεῖς αὐτῆς, νὰ γίνεταί ὁ γάμος· εἰ δὲ τὸ εἶναι μέρος τῶν Γονέων τῆς Κόρης δηλαδὴ ἢ τῷ Νέῳ δὲν θελήσῃ, ἑὰν εἶναι πλέσιος ἐκεῖνος ὅπῃ ἐφείρεται τῷ Κόρῳ, νὰ τῆς δίδῃ μίαν λίτραν χρυσίου· εἰ δὲ καὶ εἶναι πτωχός, νὰ τῆς δίδῃ τὸ ἡμισυ τῆς πλῆτος αὐτῆς· εἰ δὲ καὶ παντελῶς εἶναι πτωχός, νὰ ραβδίζεται, νὰ κερδύεται, καὶ νὰ ὀξορίζεται.

Περὶ Βίας Παρθένου.

Εἴ τις βιάσῃ Κόρῳ Παρθένον, καὶ φθείρῃ αὐτῇ, νὰ κόπεται ἡ μύτης, καὶ νὰ τῆς δίδῃ τὸ τρίτον μέρος τῆς πλῆτος αὐτῆς.

Τὸν ποιῶτον ἀφορίζει καὶ ὁ ἕξ'. Κανὼν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, καὶ ἀποτάζει νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα, καὶ ἂς εἶναι καὶ ἡ πλεον πτωχή.

Ἡ δὲ Νεαρά τῷ Πατριάρχῳ Κυρῷ Ἀθανασίῳ, λέγει ἐτὶ· ὅτι νὰ ἀπο-

προκυρτωθῇ, καὶ νὰ στερεωθῇ νὰ ρίπτῃ Γυναῖκα τὴν τιμὴν της, καὶ μᾶλλον εἰς ἐκεῖνον ὅπῃ θέλει Παρθένον· εἰ μὴ βιάσῃ κανεὶς Παρθένον, καὶ δυνασδύσῃ αὐτὴν καὶ τὴν φθείρῃ εἰς ἐρημίαν ὅπῃ δὲν εὐρίσκεται τινὰς, τότε νὰ τιμωρῇται, καθὼς φαίνεται εἰς τὰς νόμους· ἡ δὲ ἀβιάσως παρέδωκε τὴν λόγον της, νὰ κερδύεται, καὶ νὰ πομπύεται διὰ σωφρονισμὸν της· ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ τὴν ἐφθεῖρον ὅχι μόνον νὰ ζημιώνεται καὶ κατὰ τὰ δύο, ἀλλὰ νὰ πληρώνῃ εἰς τὸ δημόσιον καὶ ἐκεῖνο ὅπῃ λέγει ὁ Νόμος.

Εἴτις φθείρῃ Κόρην πρὸ τῆς ἡλικίας αὐτῆς, τιτέσι πρὸ τῆς νὰ φθάσῃ τὰς δεκατρεῖς χρόνους, νὰ κόπτεται ἡ μύτη, καὶ νὰ δίδῃ καὶ τὸ ἥμισυ τῆς πλάτης αὐτῆς τῆς Κόρης ὅπῃ ἐφθεῖρον.

Περὶ Μνηστῆς ἀλλοτείας.

Εἴτις φθείρῃ ξένῳ ἀρραβωνιαστικὴν, εἰ μὴ τὸ θέλημά της τὴν φθείρῃ, νὰ κόπτεται ἡ μύτη μόνον· εἰ δὲ χωρὶς τὸ θέλημά της βιά, καὶ δυναστεία τὴν φθείρῃ μετὰ τὸ κόψιμον τῆς μύτης, νὰ δίδῃ καὶ τὸ τρίτον τῆς πλάτης αὐτῆς τῆς Κόρης, ὅπῃ ἐφθεῖρε.

ΤΙΤΛΟΣ Δ'.

Περὶ Αἰμομικτῶν.

Οἱ αἰμομικταί, εἴτε Γονεῖς μὲ παῖδιά της, ἢ παῖδιά μὲ Γονεῖς της, ἢ Ἀδελφοὶ μὲ Ἀδελφὰς σμιχθῶσι, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ της· ἐκεῖνοι δὲ ὅπῃ μὲ ἄλλῳ συγγενεῖσι σμιχθῶσι, οἷον Πατὴρ μὲ τὴν Γυναῖκα τῆς Τίξης, ἢ Τίς μὲ τὴν Γυναῖκα τῆς Πατρός, ἢ γυνὴ τὴν Μητρίαν, ἢ Μητὴρ μὲ Προγονήν, ἢ Ἀδελφὸς εἰς Γυναῖκα Ἀδελφῆς, ἢ Μητρίαν, ἢ Θεῖος εἰς Ἀνεψιαν, ἢ Ἀνεψιὸς εἰς δύο Ἀδελφὰς, ἢ εἰς Μητέρα ξένην, καὶ Θυγατέρα αὐτῆς ὅπῃ νὰ τὰς ἰξούρῃ· οἱ τοῖστοι νὰ ραβδίζονται, νὰ κερδύονται, καὶ νὰ κόπωνται ἡ μύταις της.

Εκεῖνοι ὅπῃ ἔλθουν εἰς Γάμους κοινωνίαν, ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον πέσεν εἰς σαρκικὴν ἐπιθυμίαν, Ἐξάδελφοι, καὶ τὰ παῖδιά ὅπῃ γεννηθῶν ἀπ' αὐτῶν μόνον, Πατὴρ, καὶ Τίς πρὸς Μητέρα, καὶ Θυγατέρα, ἢ δύο Ἀδελφοὶ εἰς Μητέρα, καὶ Θυγατέρα, ἢ Θεῖος εἰς τὴν Γυναῖκα τῆς Ἀνεψιᾶς, οἱ τοῖστοι πάντες νὰ χωρίζονται, καὶ νὰ ραβδίζονται.

Περὶ Ἀσελγῶν.

Οἱ ἀσελγεῖς, ἢ γυνὴ ἐκεῖνοι ὅπῃ πορνύουν, καὶ πορνύονται ἀνάμεσόν της, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ της, παρέξ αὐτὸς ἐκεῖνος ὅπῃ ἐπορνύθη ἦτον μικρότερος ἀπὸ τῶν δώδεκα χρόνους· διότι τότε τὸν τοῖστον τὸν ἐλδιδεράνει ἀπὸ τὴν παίδευσιν τῆς καταδίκης ἢ ἀνηλικία.

Περὶ Ἀλογόμοιων.

Οἱ ἀλογόμοιοι, τιτέσιν ἐκεῖνοι ὅπῃ πορνύουν εἰς ἄλογα ζῶα, νὰ κόπτεται ὁ καυλός της.

Πε-

Περὶ τῶν ἐχόντων δύο Γυναῖκας.

Εκεῖνος ὅπῃ δοκιμάσῃ νὰ ἔχῃ δύο Γυναῖκας ἐνόμῳ, ἀλλὰ ἔργῳ, καὶ προαιρέσει, καλῶς ὁ τοῖστος θέλει καταδικαθῇ τὸ ἐγκλημα τῆς μοιχείας· ἡ δὲ Γυναῖκα, ὅπῃ νὰ πάρῃ ὕπερον, αὐτὴ δὲν ἔξωρε πῶς ἔχει νόμιμον Γυναῖκα, ἔχει συμπάθειον.

ΤΙΤΛΟΣ Ε'.

Περὶ Κλεπτῶν, Διωκτῶν, Τυμβορύχων, καὶ Ἱεροσύλων.

Η Κλέσις τῆς κλεψίας δὲν πηγαίνει εἰς κληρονόμους, εἰ μὴ ἀποθανῇ διπλῶν, ὁ κλέπτης, δὲν καταδικάζεται οἱ κληρονόμοι, ἀλλὰ ἡ κλέσις ὅπῃ ζητεῖ κανεὶς τὸ πρᾶγμα ὅπῃ τὴν ἔκλεψαν, ἀρμόζει εἰς κάθε σὺν ὅπῃ τὸ ἔχει.

Εκεῖνος ὅπῃ κλέπτει τὴν ἡμέραν, αὐτὸς εἶναι φανερός κλέπτης, καταδικάζεται νὰ πληρώσῃ τέσσαρες φοαῖς τὸσον, ὅσον ἦτον ἐκεῖνο ὅπῃ ἔκλεψεν· εἰ δὲ εἶναι κρυφὸς κλέπτης, νὰ πληρώσῃ τὸ διπλὸν.

Τὸν κλέπτῳ, ὅπῃ περιπατεῖ τὰς νύκτας ἔξω ἀπὸ τὰς πόλεις, καὶ κρατεῖ σπάτας, αὐτὸς εἶναι καὶ Στρατιώτης, ἔχει ἄδειαν νὰ τὸν σκοπῇ ὅποιος τὸν εὕρῃ, καὶ ἡμπορεῖ· ἀλλὰ ἐκεῖνον ὅπῃ κλέπτει τὰς νύκτας μέσα εἰς Πόλιν, ἢ Χάραν, δὲν ἔχει ἔξωσίαν νὰ τὸν φονεύσῃ κανεὶς, παρέξ μόνον εἰ μὴ βασιλεὺς ἄρματα· ὅμως κάμνει χρεῖα καὶ εἰς τὰς δύο νὰ κράζῃ μὲ φωναῖς μεγάλαις, καὶ νὰ βαλῇ μάρτυρας.

Εἰ μὴ φονεύσῃ κανεὶς τὸν κλέπτῳ, ὅπῃ κλέπτει τὰς νύκτας, τότε δὲν καταδικάζεται, ὅταν δὲν ἐδυνάτο νὰ τὸν φυλάξῃ ζωνταῖον, χωρὶς νὰ κινδυνεύσῃ αὐτός.

Εἰ μὴ κλέψῃ τινὲς πρᾶγμα ξένον, ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον τὸ πάρῃ, καὶ τὸ πωλήσῃ, καὶ τὸ γνωρίσῃ ὁ Οἰκοκύριος εἰς ἐκεῖνον ὅπῃ τὸ ἀγόρασε, δὲν ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ τὴν τιμὴν νὰ τὸ πάρῃ, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ τὴν τιμὴν τὸ πέρνει.

Ὅταν κλεφθῇ τίποτε πρᾶγμα εἰς τὸ χαλὶ, ἢ εἰς καπηλεῖον, ἔχει ἄδειαν ὁ Οἰκοκύριος τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴ θέλῃ νὰ γυροῖ τὸν κλέπτῳ, νὰ κείνεται μετ' ἐκεῖνον, καὶ νὰ ζητῇ νὰ τὸ πληρώσῃ διπλὸν, ἢ τριπλὸν κατὰ τὸ πρᾶγμα ὅπῃ ἦτον· εἰ δὲ μὴ, εἰ μὴ θέλῃ πάλιν, πιαίνει τὸν προεσὼν τῆς χαλῆς, ἢ τῆς καπηλείου, καὶ τὸ πληρώνει ἀπλὴν τὴν τιμὴν τῆς πρᾶγματος.

Εκεῖνος ὅπῃ εἶναι προεσὼς εἰς κανένα καπηλεῖον, ἢ χαλὶ, εἰ μὴ ἔλθῃ κανεὶς, καὶ κινδυνεύσῃ ἐκεῖ, καὶ λάβῃ αὐτὸς τὸ πρᾶγμα νὰ τὸ φυλάττῃ, καὶ ὕπερον τὸ πρᾶγμα νὰ τὸ κλέψῃ, αὐτὸς μὴ χρεώσῃ νὰ πληρώσῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνος εἰς ἐκεῖνον ὅπῃ τὸ εἶχεν· ὕπερον δὲ πάλιν πιαίνει αὐτὸς ὅσας εὐρίσκονται μέσα εἰς τὸ καπηλεῖον, καὶ κρίνεται περὶ τῆς κλεψίας.

Εἰ μὴ κλέψῃ ἡ Γυναῖκα, ὁ ἄνδρας κατακρίνεται, διότι σὺν ἀμάρτημα εἶναι

Armenopulo.

40

εἶναι

εἶναι καὶ ἡ κλεψία, καὶ τὰ ἁμαρτήματα καθολικὰ πᾶν κεφαλὴν ἀπολεθῆναι.
Ὅσοι κλέπτουν εἰς Φεσάτα, εἰ μὴ ἄρματα κλέψαν, προσάζομεν νὰ
ράβδιζονται μεγάλως· εἰ δὲ ἄλογα, ἢ μελάρια, τῶν τοιῶτων νὰ κόπ-
πῶνται τὰ χεῖρά τους.

Τὸ ξύλον, ὅπῃ κλεφθῇ καὶ τὸ βάλλειν εἰς σπῆτι, ἢ εἰς ἀμπέλι, δὲν δὴ-
γαίνει ἀπ' ἐκεῖ ὅπῃ ἐβάλλθη, μόνον τὸ πληρῶνει διπλὴν ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ
ἐβαλε· τὸ δὲ ὄνομα τῆς ξύλου δηλοῖ κάθε πρᾶγμα, ὅπῃ εἶναι ἐπιτίθειον
εἰς κτήριον, ἢ εἰς ἀμπελῶνα.

Ὅσοι κλέπτουν εἰς ὅποιαν πολιτείαν καὶ αὐτοὶ εἶναι, εἰ μὴ μόνον μίαν φο-
ραν τὸ κάμειν τῆτο, προσάζομεν, εἰ μὴ εἶναι πλέσιοι, καὶ ἐλεύθεροι, νὰ
δίδουν τὸ πρᾶγμα ὅπῃ κλέψαν ὀπίσω εἰς τὸν Οἰκοκύριον ὅπῃ τὸ εἶχε,
καὶ ἄλλω διπλῷ ποσότητι, ὅσῳ τιμῇ ἄξιζε τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο· εἰ δὲ
πτωχοὶ, καὶ ἄποροι εἶναι, νὰ ράβδιζονται, καὶ νὰ ἐξορίζονται, εἰ μὴ
πιαθῶν καὶ δούτερον, καὶ πολλὰκις, νὰ κόπῶνται τὰ χεῖρά τους.

Ὁ Αὐθύντης τῆς κλέπτει δόλως, ἢ πληρῶνει τὴν κλεψίαν, ὅπῃ κλέψει
ὁ δόλος, ἢ αὐτὸν δὲν θέλῃ, δίδει τὸν δόλον εἰς τελείαν δεσποτείαν ἐκεῖνος
ὅπῃ τῆς ἐκλεψέ τὰ πρᾶγματα.

Περὶ Διωκτῶν.

Ὅσοι διώκουν ξένας ἀγέλας, ἢτοι κοπάδια, εἰ μὴ μόνον μίαν
φορὰν τῆτο, καὶ πιαθῶν, νὰ δαίρωνται κατὰ πολλὰ· εἰ δὲ τὸ κάμειν καὶ
δούτερον, νὰ ἐξορίζονται· εἰ δὲ τὸ κάμειν καὶ τρίτῃ φορὰν, νὰ κόπῶν-
ται τὰ χεῖρά τους, καὶ τὴν ἀγέλῃν νὰ τὴν πληρῶνουν τῆς Οἰκοκύρι.

Περὶ Τυμβορύχων.

Ὅσοι ἀνασνάπτουν τάφους, καὶ γδυῶν τὰς ἀπεθαμένους, νὰ κόπῶνται
τὰ χεῖρά τους.

Περὶ Ἱεροσύλων.

Εἰ μὴ ἐκεῖνος ὅπῃ σέβει μέσα εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, καὶ κλέψει τίποτες ἀπὸ
τὰ ἱερά σκεύη ὅπῃ εἶναι ἐκεῖ, ἡμέραν, ἢ νύκτα, νὰ τυφλώνεται καὶ ἀπὸ
τὰ δύο ὀμμάτια· ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ κλέψει τίποτες ἔξω ἀπὸ τὸ θυσια-
στήριον, ἢ ἀπὸ τὸν ἄλλον Ναόν, καὶ πιαθῇ, νὰ δαίρεται, νὰ κερβύεται,
καὶ νὰ ἐξορίζεται.

ΤΙΤΛΟΣ 5'.

Περὶ Φονέων.

Φονεὺς εἶναι ἐκεῖνος ὅπῃ ἔχει σκοπὸν, καὶ κατὰ νῦν διὰ νὰ φονεύσῃ
τινὰ, εἰ μὴ καὶ δὲν τὸν φονεύσῃ παντελῶς, ἀλλὰ μόνον τύχῃ καὶ τὸν λα-
βώσει, ἢ τὸν πληγώσει ὀλίγον τίποτες ἐκεῖνον ὅπῃ ἤθελε νὰ φονεύσῃ·
ὁμοίως πάλιν ἐκ τῆς ἐναντίας, ἐκεῖνος ὅπῃ δὲν ἔχει κατὰ νῦν, καὶ σκο-
πὸν

τὸν νὰ φονεύσῃ, καὶ τύχῃ ἐξ ἐνεργείας τῆς Διαβόλου, καὶ φονεύσει τινὰ,
δὲν εἶναι φονεὺς.

Ὁ νόμος ὅπῃ εἶναι διὰ τῆς ἀνδροφόνους τὸν δόλον ἐπιζητεῖ, καὶ ὅχι
μεγάλῃ ἀμέλειαν· τῆτες ἐκρήμνισε κανεὶς τῆς λόγους ἀπὸ ὑψηλὸν τοῖ-
χον κάτω διὰ νὰ φύγῃ, ἢ δι' ἄλλῃν χρεῖαν, καὶ ἀποκάτω ἔτυχεν καὶ ἦτον
ἄλλος ἄνθρωπος, καὶ ἐπεσον ἀπάνω, καὶ τὸν ἐκτύπησεν εἰς τόπον ἐπι-
κίνδυνον, καὶ τὸν ἐθανάτωσεν· εἰς τῆτο δὲν εἶναι κἀνείνας δόλος, ἀλλὰ
ἀμέλεια, καὶ διὰ τῆτο ὁ φονεύσας δὲν καταδικάζεται ὡς φονεὺς.

Εἰ μὴ ἐκεῖνος ὅπῃ φονεύσει ἄνθρωπον θεληματικῶς, νὰ κόπῶνται ἡ κεφα-
λή του, εἴτε ἡλικίας καὶ ἂν εἶναι.

Ἡ δὲ Νεαρά δούτερα Νομοθεσία τῆς Κυρῆς Κωνσταντίνου τῆς Πορφυρογεν-
νήτης, ἐκεῖνον ὅπῃ φονεύσει τινὰ θεληματικῶς, τὸν δέχεται μὲ περιω-
τέραν συμπάθειαν, παρὰ τὴν δυνάμιν τῆς αἰ. Νομοθεσίας, εἰς παντο-
τεινῶν ἐξορίαν καταδικάζει τὸν τοῖστον, καὶ νὰ ξεπύτῃ παντελῶς ἀπὸ
ὅλῃν τῇ περισίᾳ· ὅμως δὲν λέγει νὰ γίνεταί Αὐθύντικη, ἀλλὰ
νὰ πέρῃ πρῶτον ἡ Γυναικά τῇ τῇ Προγαμαίαν δωρεάν, τὴν προῖκά της,
καὶ τὰ θεώρητρα, καὶ τότε ἂν ἔχῃ παιδία ὁ φονεὺς, νὰ πέρουν τὸ
γ'. μέρος ἀπὸ τὸν καθαρὸν πλῆτον τῆς Πατρός της· τὸ δὲ ἄλλο γ'.
μέρος νὰ τὸ πέρῃ τὸ Μοναστήριον, εἰ μὴ θελήσῃ ὁ φονεὺς νὰ γόνῃ Καλό-
γυρος· καὶ τὸ ἄλλο γ'. μέρος νὰ δίδεται τῇς Γυναικὸς, καὶ τῶν παιδίων
ἐκεῖνος ὅπῃ ἐφονεύθῃ, εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ παιδία ἐκεῖνος, ὅπῃ ἐφονεύθῃ,
νὰ τὸ μοιράζων οἱ Γονεῖς τῆς φονεῦθέντος, καὶ ἡ Γυναικά τῇ ἐξ Ἰσῆ τὸ
ποῖστον μέρος ὅπῃ λάβειν ἀπὸ τῇς περισίᾳ τῆς φονεῦσας· καὶ ὅταν ἀπο-
ποιῶν μέρος ὅπῃ λάβειν ἀπὸ τῇς περισίᾳ τῆς φονεῦσας· καὶ ὅταν ἀπο-
ποιῶν μέρος ὅπῃ ἀφήσῃ παιδία, προτιμῶνται τὰ παιδία ἀπὸ τῆς
Γυναικῆς, ἢ Γυναικῆς, καὶ ἀφήσῃ παιδία, προτιμῶνται τὰ παιδία ἀπὸ τῆς
Γονεῖς τῆς φονεῦθέντος· εἰ δὲ μήτε παιδία ἔχῃ ἐκεῖνος ὅπῃ ἐφονεύθῃ, ἢτε
Γυναικῆς, ἢτε Γονεῖς, οἱ ἄλλοι Συγγενεῖς τῆς φονεῦθέντος προσκαλεῖνται
ἀπὸ τὸν νόμον, εἰς τὴν κληρονομίαν ἐκεῖνος ὅπῃ ἐφονεύθῃ, καὶ ὅπῃ δὲν
ἀμέλῃσαν εἰς τὴν φανέρωσιν τῆς φονεῦσας, νὰ πάρῃν τὸ γ'. μέρος τῆς πε-
ρισίας τῆς φονεῦσας· εἰ δὲ καὶ δὲν θελήσῃ νὰ γόνῃ Καλόγυρος ὁ φονεὺς,
ἢτε τὸ τρίτον μέρος, ἀλλὰ τὰ δύο μερικὰ ἀπὸ τὸν καθαρὸν πλῆτον
αὐτῶν κατὰ τὴν διάταξιν ὅπῃ προείπαμεν νὰ δίδεται εἰς τῆς κληρονομίας
τῆς φονεῦθέντος· καὶ ἐπάνω εἰς τὰ ὅλα, ἐκεῖνος ὅπῃ καταδικασθῇ εἰς
τὸ τοῖστον ἐγκλημα, νὰ μὴ ἔχῃ ἐξουσίαν νὰ ἐπιχειρηθῇ κἀμμίαν ὑπη-
ρεσίαν πολιτικῇ, ἢ ἄλλῃ κἀμμίαν δηλαδὴ πραγματείαν, ἢ ἐργασί-
ειον, ἢ ἄλλό τι τοῖστον, ἀλλὰ νὰ εἶναι παντελῶς ἄτιμος, καὶ σώνῃται ἡ
ζωὴ ὅπῃ τῆς ἐχαρίσθῃ διὰ φιλανθρωπίαν.

Καὶ ἡ Νεαρά τῆς Κυρῆς Μανυῆλ τῆς Βασιλέως παντοτεινῇ ἐξορίᾳ κατα-
δικάζει τῆς τοιῶτας, πλὴν δὲν τῆς ἀναγκάζει νὰ γένῃ Καλόγυρος· διό-
τι λέγει ἄπρεπον εἶναι νὰ ἀναγκάζῃ τινὰς τὸν φονεὺν νὰ γένῃ Καλό-
γυρος· ὅτι καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ πηγαίνειν θεληματικῶς νὰ μονάσῃ, καὶ νὰ
γένῃ Καλόγυρος, δὲν τῆς δεχόμεθα ἐν ἐκκλησίᾳ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν,
ἀλλὰ μετὰ τῆς πρεπέσης δοκιμασίας.

Ἡ δὲ Νεαρά τῆς Πατριάρχης Κυρῆς Ἀθανασίας, τὸν φονεὺν ὅπῃ νὰ φο-
νεύσῃ μὲ τὸ θελήμα τῆς ἐκεῖνον μόνον οὐρίζει νὰ παιδεύῃ κατὰ τῆς νό-
μους,

μας, καὶ τὰ παῖδιά αὐτῆ νὰ μὴ ζημιώνονται διὰ τὴν μισαφροσίαν τῶ Πα-
τρός της, εἰὰ ὅσον ἐσπεύδαξαν, ἕτε ἐσπείδραμαν καὶ αὐτὰ εἰς τὸν φόνον·
μόνον νὰ μοιράζεται ὁ πλοῦτος αὐτῶν κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν παίδων·
καὶ νὰ δώγαν καὶ οἷα μερτικὸν διὰ ἐκείνον ὅπως ἐφρονόηθη, καὶ μάλιστα εἰὰν
ἦτον πτωχὸς, καὶ ἄφισε Γυναῖκα, καὶ παῖδιά, καὶ μόνον τὸ μερτικὸν τῆ
φονέως νὰ γίνεταί Αὐθιγντικόν.

Ὁ Ἰμφας, τῆτέστιν ἐκεῖνος ὅπῃ νὰ εἶναι ἐπὶ χρόνον, καὶ ὁ δαίμο-
ζόμενος, εἰς κάμην φόνον, διὸ καταδικάζονται νὰ θανατωθῇν.

Ἐκεῖνος ὅπῃ συγκώσῃ σπαδίον, καὶ κτυπήσῃ τινά, ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ κόπτεται καὶ αὐτὸν ἡ κεφαλὴ μετὰ τὸ σπαδί, εἰ δὲ καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ λαβωθῇ ὑπὸ ἀποθάνῃ, ἐκεῖνος ὅπῃ τὸν ἐκτύπησεν καὶ κόπτεται τὸ χέρι τε, ὅτι ἐπόλησεν ὅλως καὶ συγκώσῃ σπαδί ἀπ᾿ αὐτὸν εἰς αὐτῶν.

Ἐὰν μεταξὺ ὅπῃ νὰ μαλώνουν τινὲς, συμβῇ νὰ γοῇ φόνος, κάμνει
χρεία νὰ ἐξετάζην, καὶ νὰ ἐρουνήσεν οἱ Κεῖται καταλεππῶς τὴν ὑπό-
θεσιν, καὶ τὰ ὄργανα ὅπῃ ἐγένη ὁ φόνος· καὶ εἰς ὅριθι, ὅτι μὲ με-
γάλα ξύλα, ἢ μὲ λίθους μεγάλους, ἢ κλοτζιαῖς ἐγένον ὁ φόνος, νὰ κό-
πτειν τὰ χεῖρά της ἐκείνων ὅπῃ ἔωραξαν τὸν ποῖστον φόνον· εἰδὲ μὲ ἄλ-
λα τίποτες ἐλαφρότερα βαρέματα τύχη νὰ γοῇ ὁ φόνος, νὰ ραβδίζων-
ται, καὶ νὰ ἐξορίζονται.

Ἐὰν, ἐκεί ὅπῃ μαλάνην τινὲς, κτυπήσῃ τινὰς μὲ τὸ χέρι, καὶ φονδίῃ, καὶ δαίρεται, καὶ καὶ ὀξορίζεται· εἰ δὲ καὶ δυνάσθῃ ἀποθανῇ, καὶ δαίρεται μόνον.

Εὰν δέ ῥη κανείς τὸν δελόντα μὲ λαιρία, ἢ μὲ ραβδία διὰ τὰ τὸν σωφρονίσῃ, καὶ συμβῇ καὶ ἀποθανῇ ἀπὸ τὸν δαρμόν ἐκεῖνον, οὐ κατεκρίνεται διὰ φονῆς· εἰ δὲ καὶ τὸν ἐπαίδουσκον ἔξω ἀπὸ τὸ μέτρον, ἢ τὸν ἐφάρμάκωσκον, ἢ τὸν ἑκαυσε, καταδικάζεται ὡς φονῆς.

Εἴτις κάμῃ φόνον χωεῖς τὸ θελήμα τε ὀξοεῖται.

Ἐκεῖνος ὅπῃ φρονόσει νύπιον, ὡς φρονὶς καταδικάζεται· καὶ εἴτις εἶναι
κάτω ἀπὸ τῆς κέ. χρόνης, καὶ φρονόσει τινα, ὡς φρονὶς καταδικάζεται.

Φονόει κανείς τὸ παιδίον ὅπῃ γεννηθῇ ὅχι μόνον αὐτὸ πνίξῃ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ρίψῃ, ἢ δυνὶ τὸ περαιοποιθῇ ἐν τῷ θρέψῃ· καὶ ἐκεῖνοι ὅπῃ τὸ ρίπτειν εἰς τόπας δημοσίας, ἢ εἰς τὴν ἀγορὰν, διὰ τὸ εὖρεν τιγὲς ἐν τῷ πάρειν, καὶ κάμνειν ἐλεημοσύνην, τὴν ὅποιαν ἐλεημοσύνην αὐτὸς δυνὶ ἔχει.

Ἐκεῖνος ὅπῃ φονδύσει Πατέρα, ἢ Μητέρα, Πάππον, ἢ Προπάππον, Μάμμιν, ἢ Προμάμμιν, Υἱόν, ἢ Ἐγγονον, ἢ ἄλλον τινὰ Συγγενῆ, καὶ καίεται εἰς φωτίαν.

Ἐκεῖνος ὅπῃ φρονήσει ἐκείνον ὅπῃ ἔρχεται κατὰ πάντα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐκινδυνώσκει ἢ ζῶῃ τε, ἀνδύσας εἶναι.

Εἴ τις προσάξῃ τινὰ νὰ φονεύσῃ ἄλλον, ὡς φονεὺς καταδικάζεται.

Ἔτις φονάσῃ Ἀρχοντα τῆς Συγκλήτε, ἢ Στρατιωτῶν, ὁ ποῖός να καταδικάζεται, καὶ να τιμωρῆται, καθὼς ἀποφασίζονται ἐκεῖνοι ὅτε εἶναι ἐπίβελτοι τῆς Βασιλείας.

Εἴ τις φονδύση κἀνεία ὅπῃ τὸν βιάζει εἰς ἀρσενοκοιτίαν, ὁὗ κατὰ δι-
κάζεται ὡς φονδύς.

Νεαρά Κυρῆ Κωνσταντίνε τῷ Προφυρογενήτῃ.

Κάμνει χρεία νὰ παιδεύωνται καὶ ἐκεῖνοι ὅτε ἔχεν ἀξιώματα, καὶ ὀφείλια, ἐὰν τύχη καὶ κάμει φόνον, καὶ νὰ ἀποθνήσκουν καὶ αὐτοὶ, καὶ τιποτες βοήθειαν, ἢ ὠφέλειαν νὰ μὴ ἔχεν ἀπὸ τὸ ἀξίωμα, ἐὰν μόνον ἀποδειχθῇ, καὶ φανερωθῇ πῶς ἔκαμαν δόλους, ἢ σιωμοσίας, ἢ κατασκευὰς πρὸς τινὲς πονηρὰν, καὶ ἀξίαν μίσους ταύτῃ ἐργασίαν, ἢ τὰς ὑπηρετίας τὰς ἐκατάπεισαν, καὶ τὰς ἔβαλον νὰ φονεύσαν τινά.

Ἐκεῖνος ὅπῃ θάψει γυναῖκα ἐγκασσασμένην, ἅρῃν νὰ τὴν σχίσαν νὰ
ἀγάλῃν τὸ βρέφος, ὡς φονδὺς λογίζεται.

Ἐὰν φονεῖται τινὸς ὁ Υἱὸς, καὶ ὁ Πατὴρ νὰ κατηγορήσῃ τινὰ πῶς ἐκείνος τὸν ἐφόνευσεν, καὶ ὑπερον ἀποδειχθῇ πῶς ψευδῶς τὸν ἐκατηγόρησε, καὶ τὸν ἐσυκοφάντησε, δὲν ἀτιμάζεται ὁ Πατὴρ διὰ τὴν τοιαύτην συκοφαντίαν.

Περὶ Ἀγῶν.

Τὸν λησιὺν ἔχει ἄδειαν, καὶ ὀξυσίαν καθεύνας καὶ τὸν φονεὺν χαλεπὸν πάντῃ φόβον, ἢ κίνδυνον.

Οἱ μεγάλοι, καὶ ἀκεσμένοι λησταὶ νὰ φερκίζονται εἰς τὰς πόλεις ὅπῃ
ἐκαμαν τὴν κακίαν ταύτην, καὶ πονηρὰν ἀρᾶν τῆς ληστείας, διὰ νὰ
βλέπουν καὶ οἱ ἐπίλοιποι ὅπῃ ἐπιχειροῦνται τὴν τοιαύτην πονηρὰν ἐρ-
χασίαν νὰ φοβῶνται, καὶ νὰ παύσων ἀπὸ τὴν τοιαύτην ἀρᾶν· καὶ ἄλ-
λο νὰ τὰς ἰδῶν καὶ ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων ἐφόνευσαν τὰς Συγγενεῖς νὰ
παρηγορηθῶν.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ Ζ'.

Περὶ πᾶν ἀρπαζόντων Γυναικας.

Οἱ σοὶ ἀρπάζεν Γυναικα, εἴτε ἀρράβωνιασμένῃ, εἴτε ἐλδύθεραν, ἢ χῆραν, καὶ ὄγκνης εἶναι, καὶ ἀπὸ Ἀρχοντικὸν γένος, καὶ σκλάβαν, ἢ ἐλδύθεραμένη ἀπὸ τῆς σκλαβίαν, καὶ μάλιστα αὐτὴ εἶναι Γυναικες ἀφιερωμένης εἰς τὸν Θεόν, ἢ γὰρ Παρθέναις Καλογραφαῖς· καὶ καὶ τῇ ἐδικτῇ τῇ ἀρράβωνιαστικῇ ἀρπάσῃ τινός· ἐὰν μὲ ἄρματα, καὶ σπαθία, καὶ ῥαβδία, καὶ μὲ ἄλλα τέτοια ἄρματα· ἔκαμαν τῇ ἀρπαγῇ, οἱ τοῖς τοῖς πάντες γὰρ κόπωνται τῇ κεφαλῇ τῆς· ὅσοι δὲ ἐσυώδραμον ἢ συωήρησαν, καὶ ἐβοήθησαν, ἢ ἐσυμβέβησαν, ἢ καὶ μόνον ἰξόσαν τῇ ὑπόθεσιν, ἢ μὲ τὸ θέλημά τῆς ἔφερξαν, καὶ ἐδέχθησαν τῇ τιαύτῃ συμβεβῆναι, καὶ ἦλθαν εἰς βοήθειαν, ἢ εἴτι λογιῆς σπαθίῃ, καὶ βοήθειαν ἔκαμαν εἰς τῇ τιαύτῃ ἐργασίαν, οἱ τοῖς τοῖς πάντες γὰρ δαίρωνται, καὶ γὰρ κερδίζονται, ὕστερον γὰρ κόπωνται ταῖς μύταις τῆς· εἰ δὲ χωρὶς κἀνείνα γὰρ ἄρμα ἔκαμαν τῇ ἀρπαγῇ, ἐκεῖνος ὅπῃ κἀμνει τῇ ἀρπαγῇ γὰρ κόπωνται τὰ χεῖρά τῆς, ἐκεῖνοι δὲ ὅπῃ τῇ ἐβοήθησαν εἰς τῇ ἀρπαγῇ, ἢ

ἢ ἰξόροντες ἐσωδραμον, καὶ ὑπερέτισαν, ἢ θεληματικῶς ἐδέχθησαν, ἢ εἴτε σπυδῶ καὶ αὐτὸν κάμει εἰς τὴν τοιαύτην ἀρπαγὴν, οἱ τοῖστοι νὰ δαίρωνται, καὶ νὰ κερδίσουνται, ὕστερον νὰ ἐξορίζονται. Ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ ἀρπάσει Παρθένον, ἢ Χήραν, ἢ καὶ τὴν ἐδικλῶτε ἀρραβωνιαστικῶν, δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ Γυαῖκα, μακάρι αὐτὴν εἰρήνη καὶ ὁ Πατέρας της, καὶ συγχωρήσῃ τὸ σφάλμα· ἐὰν δὲ ἡ Κόρη ὅπῃ ἀρπαγῇ θελήσῃ νὰ τὸν πάρῃ διὰ Ἄνδρα της, δὲν τὸν κληρονομεῖ μετὰ τὸν θάνατόν της, αὐτὴ καὶ ἡ διαθήκῃ καὶ παιδίᾳ μὲ αὐτὸν, ἀλλ' ἔτε ἀπὸ τῆς Πατρός της τὸν βίον κληρονομεῖ τίποτε, ἀλλὰ τῆς Πατρός της μὲν τὰ πράγματα τὰ κληρονομεῖν οἱ ἄλλοι τε κληρονόμοι· ἐκεῖνα δὲ ὅπῃ τὴν ἀρπάξῃ γίνονται Αὐθεντικά· εἰ δὲ καὶ δὲν θελήσῃ, ἔτε εἰρήνη ἢ Κόρη νὰ τὸν πάρῃ διὰ Ἄνδρα της, πέρνει ὅλον τε τὸν βίον, καὶ τὴν περιουσίαν.

Ὅταν ὑπάγῃ καεῖς μὲ πλῆθος ἀνθρώπων πολὺ εἰς κἀνὴν ἀσῆτι, καὶ ἀρπάξῃ Γυαῖκα, κἀν τε μὲ τὸ θέλημά της, ἢ χωρὶς τὸ θέλημά της, τότε ἀρπαγῆς πλημμέλημα λογίζεται πῶς ἔκαμε, καὶ παιδύεται κατὰ τὴν παίδευσιν ὅπῃ προείπαμεν· εἰ δὲ πηγαῖν μοναχός τε, καὶ ἄλλας τινὰς συμβουθῆς δὲν ἔχει, καὶ πάρῃ τὴν Γυαῖκα κρυφά, ἔσωντας νὰ ποδώσῃ ἐκεῖνη τῆς λόγος της, τότε δὲν λογίζεται ἀρπαγὴ, ἀλλὰ λογίζεται πῶς ἡμαρτον εἰς φθορὰν παρθένου.

Ὅταν ἀρπάξῃ τινὰς Γυαῖκα μὲ βίον, τὴν ἀρπαγῶν τὴν ἐδικλῶσιν οἱ Ἀδελφοί, οἱ Γονεῖς, Ἐπίτροποι, καὶ Κεράτορες.

Ὁ δῆλος ὅπῃ νὰ ἰξόρῃ, ἢ συνεργήσῃ, καὶ νὰ συμβουθήσῃ εἰς τὴν ἀρπαγὴν τῆς Κυρίας της, νὰ τὸν καίεν εἰς τὴν φωτίαν.

Ἐὰν χωρὶς ἀπόφασιν, καὶ θελήσιν τῆς Κεφαλῆς πατήσῃ, ἢ δυναστέσῃ καεῖς τινὰ, καὶ τῆς πάρῃ τίποτες πράγμα· ἐὰν ἦτον ἐδικλόν τε τὸ ζημιώνεται, καὶ δὲν τὸ ὀρίζει πλέον· εἰ δὲ καὶ ἦτον ξύνον, δίδει τὸ πρᾶγμα ὀπίσω, δίδει καὶ τὴν τιμὴν τε.

Περὶ τῶν ὅξ' Ἐμωρησμεῖ ἀρπαγῶν, καὶ τῶν ἐκ Ναυαγίας.

Ἐκεῖνος ὅπῃ ἀρπάξῃ τίποτες εἰς ἔμωρησμον, ὅταν καίωνται σπήτια, ἢ ἐκεῖ ὅπῃ νὰ τζακισθῇ καράβι, ἢ ὅπῃ νὰ κρημνισθῇ ἀσῆτι, ἐὰν τὰ γνωρίσῃ ὁ Οἰκοκύριος τῶν πραγμάτων εἰς ἐκεῖνον ὅπῃ τὰ ἀρπάσει, μέσα εἰς εἷνα χρόνον νὰ τὸ πληρώνῃ τετραπλῆν· ὕστερα δὲ ἀπὸ τὸν χρόνον αὐτὸν τὸ γνωρίσῃ, ἀπλῶν τὴν τιμὴν τε πληρώνει, καὶ παιδύεται τὴν παίδευσιν ὅπῃ διαλαμβαῖν οἱ νόμοι διὰ τῆς ποιήσεως ἀρπαγῆς.

Ἐκεῖνος ὅπῃ ἀρπάξῃ ξύνα πρᾶγματα, δὲν ἐλδοθεράνεται ἀπὸ τὴν παίδευσιν, ἐὰν τὰ δώσῃ καὶ πρὶν τῆς κείσεως.

Ὅμοιον εἶναι καὶ τὸ νὰ ἀρπάξῃ καεῖς, ὡσανὺ καὶ νὰ δέχεται τὰ ἀρπαγῆτα, ἐὰν τὰ ἰξόρῃ πῶς εἶναι ξύνα.

Περὶ Νεωπερικῶν.

Ἐκεῖνοι ὅπῃ θέλουν νὰ κάμει σύγχυσιν, παραχὴν, καὶ ἀποσασίαν, καὶ ἐκεῖνοι ὅπῃ ἔχουν ἀρματομύδας ἐλδοθέρας, ἢ δέλεις· καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ εἶναι

καὶ τελείας ὑλικίας, καὶ βασιλῆα σπαθὶ παρρησία, καὶ ἐκεῖνοι ὅπῃ πηδῶν ἀπὸ τὰς ζυγαλαπείας, καὶ περιβόλια εἰς στρατὸς ἐπάνω εἰς τὰς στρατοκόπας, καὶ ἀρπάξῃ τὰ πρᾶγματά της· οἱ τοῖστοι πάντες κείνεται, καὶ καταδικάζονται μὲ τὸν νόμον τῆς βίας, καὶ δυναστείας τὸν Αὐθεντικόν.

Ἐκεῖνοι ὅπῃ ἀποσάτῃν, καὶ ἐκεῖνοι ὅπῃ κάμειν σύγχυσιν, καὶ παραχὴν εἰς τὸν λαόν, ἐὰν τὰς προσάξῃ ὁ Ἄρχων νὰ παύσῃν, καὶ δὲν τὸν ἀκῶσιν, ἀλλὰ πάλιν κάμειν τὰ ὅμοια, νὰ ἐξορίζονται· εἰ δὲ καὶ ἔκαμαν πολλὰς θορύβους, σύγχυσιν, καὶ ἀταξίας, καὶ ἐπιάσθησαν πολλὰς φοραῖς ποσώτερα, καὶ ἐπαυδύθησαν, καὶ πάλιν εἰς τὴν τοιαύτην ἀπέμειναν ποσώτερα, καὶ ἀπέμειναν, νὰ δαίρωνται, νὰ κερδίσουνται, καὶ ὕστερον νὰ ἐξορίζονται εἰς ὅλην τὴν ζώην· εἰ δὲ καὶ δὲν τὰς ἐπαράγχειλον, ἔτε τὰς ἐπρόσας ὁ Ἄρχων, νὰ ραβδίζονται μόνον, καὶ νὰ πολύωνται.

Περὶ ἐκείνων ὅπῃ ἀλλάξῃν τὰ Σύνορα.

Ἐκεῖνος ὅπῃ νὰ ἀλλάξῃ σύνορα, ἐὰν εἶναι νεώτερος, εἰς πολλὰς χρόνους νὰ ἐξορίζεται· εἰ δὲ καὶ εἶναι γέρον εἰς ὀλιγωτέρως· ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ βοηθήσῃ, ἢ σωεργήσῃ ἄλλον εἰς τοιαύτην πρᾶξιν, δαίρεται, ὕστερον καταδικάζεται, καὶ πηγαῖν νὰ δαδῶν εἰς Αὐθεντικῶν δουλείαν χρόνους δύο· ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ μὴ ἰξόρωντας τύχη καὶ μεταποπίσει τὰς λίθους ἀπὸ τὰ σύνορα, ραβδίζεται μόνον.

Ἐκεῖνος ὅπῃ μεταποπίσει σύνορα, εἰς καθεστὸς σύνορον νὰ δίδῃ τῆς Αὐθεντείας φλωρία ν'. ἐὰν τὸ κάμῃ μὲ δόλον, καὶ πονηρίαν· εἰ δὲ δῆλος ἢ δέλῃ σφάλῃν τοῖστον σφάλμα, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ της, παρέξ μόνον ἐὰν θελήσῃ ὁ Αὐθέντης νὰ πληρώσῃ τὴν τιμὴν δι' αὐτῆς.

Ἐκεῖνος ὅπῃ νὰ κρατήσῃ, καὶ νὰ σερεώσῃ εἷνα σύνορον ὅπῃ ἔχει ἀνόμι ἀμφιβολίαν, καὶ νὰ μὴ εἶναι ξεκαθαρισμένον πᾶν εἶναι τῆς δικαιοσύνης νὰ βαλθῇ, εἰς τὸ διπλὴν ζημιώνεται, καὶ δίδει αὐτὸν τὸν τόπον ἐκεῖνος ὅπῃ νικήσῃ, καὶ ἄλλον τόπον· εἰ δὲ καὶ ἦτον ὅλος ὁ τόπος ἐδικλόν τε, φθαίνεται εἰς παίδευσιν νὰ ξεπύτῃ ἀπὸ τὴν δεσποτείαν τῆς τύχης.

ΤΙΤΛΟΣ Η'.

Περὶ Αὐτομόλων, καὶ Ἀνδραποδιστῶν.

Ἐκεῖνος ὅπῃ φεύγῃ ἀπὸ τῆς Ῥωμαίας, καὶ πηγαῖν εἰς τὰς πολέμους, ἔχει ἀδειαν καθεστὸς εἷνα ὅπῃ τὰς εὐρὴν νὰ τὰς φονδῇ χωρὶς κἀνὴν φόβον, ἢ κίνδυνον ὡσανὺ πολέμους.

Ὅσοι πηγαῖν ἀπὸ τῆς ἐδικλῆς μας πρὸς τὰς πολέμους θεληματικῶς, καὶ τὰς λέγῃν τὰ μυσηλιά μας, καὶ ταῖς βελαῖς μας, οἱ τοῖστοι νὰ φερκίζονται, καὶ νὰ καίωνται.

Οἱ πολέμιοι, καὶ ἐκεῖνοι ὅπῃ πηγαῖν ἀπὸ τῆς ἐδικλῆς μας εἰς αὐτὰς θεληματικῶς, ὅσοι πιαθῶν, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ της.

Εἴτις ἀπὸ τῆς σφατιώτας πηγαίνει εἰς τὴν Πατρίδα τὴν θεληματικῶς, εἴαν τὸ κάμην μόνον μίαν φοράν, νὰ ἔχη συμπάσιον, εἰ δὲ καὶ τὸ κάμην δούτερον, νὰ πελῆται διὰ τρεῖς χρόνους σκλάβος· εἰ δὲ καὶ τὸ κάμην ἐκ τρίτου, νὰ πελῆται εἰς ὅλυντα τὴν ζωὴν διὰ σκλάβος· εἰ δὲ τὸν πατέρα ἄλλοι, καὶ τὸν φλογατίσαν εἰς τὴν Πατρίδα τὴν καὶ μάλιστα αὐτὸν ἔχη τὴν δεξιάν τὴν μολυσμένην ἀπὸ αἵμα ὁμοφύλου, ὁ ποιεῖτο εἰς θάνατον νὰ καταδικάζεται ὡς ἐχθρὸς, ἕτε ἄδικον εἶναι, ἕτε ἄσπλαγχνον.

Εκεῖνος ὅπῃ παρακινεῖ τὴν πολεμίας, ἢ ἐκεῖνος ὅπῃ παραδίδῃ τὴν Ῥωμαίαν εἰς τὴν πολεμίας, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ τῆς.

Εκεῖνος ὅπῃ διδάσκει τὴν βαρβάρην νὰ φτιαγνὴν καράβια, κόπτεται ἡ κεφαλὴ τοῦ.

Δούλοι, ἢ ἐλδύθεροι ὅπῃ νὰ κλέπτων ἐλδύθερος ἀνθρώπους, καὶ νὰ τὴν κάμην σκλάβος, νὰ δαίρωνται, καὶ νὰ κερδύωνται, ὕστερα νὰ κόπτονται τὰ χεῖρά τους.

ΤΙΤΛΟΣ Θ'.

Περὶ Συκοφαντῶν, καὶ τῶν ἀεισκόπων φλυαρίαν.

Η' Διάταξις θέλει, ὅτι εἴτις συκοφαντήσῃ τινὰ εἰς ἔγκλημα Αὐθιγνῶν, νὰ ἀτιμάζεται, καὶ ἐξορίζεται· ὅμως αὐτὸν ἐκίνησε Μοναχὰ ξύνῳ κατηγορίαν, ὡσανὺ ἐδικλῶ τὴν αἰτίαν.

Εκεῖνος ὅπῃ συκοφαντήσῃ Ἐπίσκοπον εἰς ἔγκλημα, νὰ δίδῃ λ. λήτρας χρυσίου εἰς τὴν Αὐθιγνείαν.

Εἴτις συκοφαντήσῃ τινὰ, νὰ παθαίνῃ εἴτις ἐμελλε νὰ πάθῃ ἐκεῖνος τὸν ὅποιον ἐσυκοφάντησεν.

Ὁ συκοφάντης μὲ κἀνείνα τρόπον δεῦν κερδαίνει, ἕτε εἴαν λάβῃ χρυσίου ἀπὸ τινὰ διὰ νὰ συκοφαντήσῃ κἀνένα, ἕτε εἴαν λάβῃ νὰ μὴ συκοφαντήσῃ τινὰ.

Εἴτις εὖρη φλυαρίαν βελαμένῳ, ἢ ἀβέλῳ, καὶ δὲν τὴν καύσει παρόδους, ἀλλὰ τὴν ἀνοίξει, καὶ τὴν διαβάσει, νὰ καταδικάζεται καὶ αὐτὸς, ὡσανὺ καὶ ἐκεῖνος ὅπου τὴν ἐσυώθεσε, καὶ τὴν ἔγραφε· φλυαρία δὲ εἶναι τὸ χαρτίον ὅπῃ ῥίπτων, καὶ ἔχει κατηγορίας γραμμένας διὰ τινὰ.

Εκεῖνος ὅπῃ εὖρη φλυαρίαν εἰς χαρτίον γραμμένῳ, νὰ μὴ εἰπῇ ἄλλου τινὸς τὴν δυνάμιν, ἀλλὰ παρόδους νὰ τὴν ξεσχίσῃ, ἢ νὰ τὴν καύσῃ εἰς τὴν φωτίαν· εἰ δὲ δὲν κάμῃ ἔτσι, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ τοῦ.

ΤΙΤΛΟΣ Ι'.

Περὶ Φαρμακῶν, Γοήτων, καὶ Μαντεῶν.

Εκεῖνος ὅπῃ νὰ κάμῃ φάρμακον διὰ νὰ θανατώσῃ ἀνθρώπον, καὶ αὐτὸς τὸ βασῆ, καὶ ἄλλος τὸ πελῆσῃ, ὡσανὺ φονεὺς καταδικάζεται.

Εἴτις ἐλδύθερος, ἢ δούλος, διὰ εἴτε πρόφασιν δώσῃ ποτὸν τινὸς, εἴτε Γυναικα τῇ Ἀνδρὶ, εἴτε Ἀνδρας τῇ Γυναικὶ, εἴτε δούλος τῇ Αὐθιγνῇ, καὶ διὰ τῆς ποταύτης προφάσεως πέσει εἰς ἀσθενείαν ἐκεῖνος ὅπῃ πεί τὸ ποτὸν, καὶ συμβῇ νὰ ῥύσῃ ἀπὸ τῆτο ν' ἀποθάῃ, νὰ ἀποκεφαλίζεται ἐκεῖνος ὅπῃ τὴν ἔδωσεν.

Περὶ Γοήτων.

Εκεῖνοι ὅπῃ κάμνουν τὰ λεγόμενα φυλακτὰ, διὰ νὰ φαίνωνται εἰς ἀγάπῳ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ποιεῖται νὰ ἐξορίζωνται, καὶ τὰ πράγματά τῶν νὰ γίνωνται Αὐθιγνῶν.

Εἴτις ἰξόρῃ τινὰ πῶς εἶναι γόνος, νὰ τὸν πιάσῃ νὰ τὸν παραδίδῃ εἰς τὴν Αὐθιγνείαν, εἰ δὲ κανεὶς, ὅποιος καὶ ἂν εἶναι ἐκεῖνος, ὅπῃ νὰ πιάσῃ τὸν ποιεῖτον, καὶ δὲν τὸν παραδώσει εἰς τὴν Αὐθιγνείαν, νὰ παιδύεται μεγάλας παιδύσεις.

Εκεῖνοι ὅπῃ μὲ γοητείας, καὶ μαγείας ἐπιστρέφον τὴν σάφροναν λογισμὸς εἰς ἔρωτας σατανικὰς, νὰ γίνωνται τὰ πράγματά τῶν εἰς διαρπαγὴν, καὶ αὐτοὶ νὰ ἐξορίζωνται· εἰ δὲ καὶ εἰς μεγάλα πρόσωπα τολμήσαν νὰ τὸ κάμνουν τῆτο, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ τῶν.

Ἡ μαντεία ὅπῃ κάμνουν μὲ θυσίας εἰδωλικὰς, εἶναι παντελῶς ἐμποδισμένη· καὶ εἴτις τολμήσῃ καὶ τὴν κάμῃ, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ τῆς.

Εκεῖνοι ὅπῃ κάμνουν τὰ φίλτρα, νὰ γίνωνται τὰ πράγματά τῶν εἰς διαρπαγὴν, καὶ αὐτοὶ νὰ ἐξορίζωνται· φίλτρα δὲ εἶναι ἐκεῖνα ὅπῃ κάμνουν τὴν φιλίαν, καὶ ἀγάπῳ τὴν σαρκικὴν, μὲ τὰ ὅποια κατὰ φλυαρίαν δυνάται τινὰς νὰ σύρῃ τινὰ εἰς τὴν λόγῳ νὰ τὸν ἀγαπᾷ.

Ὅσοι ἐπικαλῶνται τὴν δαίμοναν εἰς βλάβῳ ἀνθρώπων, εἴαν δὲν τὸ κάμνουν κατὰ ἀγνοίαν, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ τῶν.

Ἐμποδίζει ἡ Διάταξις νὰ κόπουν καὶ τὰ δύο χεῖρα, καὶ τὰ δύο ποδάκια.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΑ'.

Περὶ Ἑλληνιζόντων, καὶ Αἰρετικῶν.

Εἴτις Χριστιανὸς γόνῃ Ἑβραῖος, νὰ γίνωνται ὅλα τὰ πράγματα εἰς ἀρπαγὴν.

Εἴαν Ἑβραῖος ἀγοράσῃ Χριστιανὸν, καὶ τὸν περιτέμῃ, νὰ ἀποκεφαλίζεται.

Ἐὰν Ἑβραῖος πολήσῃ τὰ διασρέψῃ Χριστιανῶ λογισμὸν, τὰ γυνὴ Ἑβραῖος, τὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ τε.

Ἐκεῖνοι ὅπῃ καταξιώθῃ τὰ λάβεν τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, καὶ πάλιν ἐλθνίζεν, ἀποφασίζονται τὰ παιδεύονται τὰς μεγαλητέρας παιδεύσεις.

Ὅσοι ἀφίενται τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, καὶ γυνὴ Αἰρετικοί, ἢ θυσιάσεν εἰς τὰ εἰδωλα, ἢ τάξιν τινὸς τὰ θυσιάσεν, οἱ τοῖσπο δὲ ἔχον ἔχουσιν τὰ κάμνεν διαθήκην, ἢ τὰ χαρίσεν τινὸς τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματα τάτας, ἔτε ἂν τὰς ἀφήσῃ καθεὶς κληρονόμος εἰς διαθήκην, ἔτε χωρίς διαθήκην δύνονται τὰ κληρονομήσεν.

Ἐκεῖνοι ὅπῃ κάμνεν Ἑλληνικὰς θυσίας, ἢ τιμὴν Εἰδωλα, ἢ θυσιάσεν, ἢ καίεν εἰς αὐτὰ λίβανον, τὰς μεγαλητέρας τιμωρίας τὰ παιδεύονται· ὁμοίως καὶ ἐκεῖνοι ὅπῃ συμπράξεν, καὶ ὑπηρετήσεν εἰς τὰς τοιαύτας θυσίας.

Οἱ Μανιχαῖοι ὅπῃ γυνὴ Χριστιανοί, καὶ πάλιν κάμνεν τὰ ἔργα τὰν Μανιχαίων, ἢ ἀνακατώνονται με αὐτές· καὶ ὅσοι τὰς ἰδὲν ὅπῃ κάμνουν τὰ τοιαῦτα, καὶ δὲ τὰς παραδώσεν εἰς τὰς Ἀρχοντας, τὰ παιδεύονται μεγάλας παιδεύσεις· καὶ ὅσοι εἶναι εἰς ἀξιώματα, ἢ εἰς στρατηγίας, ἢ ἄλλην κἀμνίαν ἀρχὴν, κάμνει χρεῖα τὰ ἐρδύνει, καὶ τὰ ἐξετάζειν, μὴ πως καὶ εἶναι καθεὶς τοῖσπο· διότι ἂν τὸν ἰξεύρην, καὶ δὲ τὸ μαρτυρίσεν, ἂν καὶ Ὀρθόδοξοι εἶναι, μεγάλας παιδεύονται.

Οἱ Μανιχαῖοι ἐλέγχονται καὶ ἀφ' ἑ ἀποθάνεν, ὅτι καθεὶς δὲν τὰς κληρονομεῖ ἔτε με διαθήκην, ἔτε χωρίς διαθήκην, ἂν εἶναι καὶ Ὀρθόδοξοι οἱ Συγγενεῖς τας, πάρεξ τὰ παιδία τας, ἀλλὰ διασκορπίζονται τὰ πράγματα τάτας, διότι τὰ παιδία τας μόνον ἂν εἶναι ὀρθόδοξα τὰς κληρονομῇ· αὐτὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων Αἰρετικῶν.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΒ'.

Περὶ Δέλων, καὶ τῶν ποιόντων ἐμπρησμούς.

Ὁ δῆλος ὅπῃ τὰ ἰξεύρη, καὶ συνεργήσῃ εἰς τὴν ἀρπαγὴν τῆς Κυρίας τε, τὰ καίεται.

Οἱ δῆλοι ὅπῃ ἐπιβλεύονται τὴν ζωὴν τῶν Αὐθεντῶν τας, τὰ καίονται με φωτίαν, καὶ ὅσοι δῆλοι ἀνέσθεν τὴν φωνὴν τῶ Αὐθεντῶν τας ὅπῃ κρᾶζει, καὶ δὲ πηγαίνεν τὰ τὸν γλυτώσεν, καὶ τὸν φονεύσεν τινὲς, εἴτε εἰς τὸ σπῆτι, εἴτε εἰς σράταν, εἴτε εἰς κἀνένα ζούγαλατεῖον, ἢ περιβόλιον τὸν φονεύσεν.

Ἐὰν κανεὶς οἰκιακός, δαδότης, ἢ σιλάβος κατηγορήσῃ τὸν Αὐθέντην ὅπῃ τὸν ἔχει, εἰς ἔγκλημα κατηγορίας, τὰ κόπτεται ἡ κεφαλὴ τε, ἔξω ἀπὸ ἐκείνης ὅπῃ κατηγορεῖν διὰ ἐπιβελὴν κατὰ τῶ Βασιλέως τὸν Αὐθέντην τας· ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερωμένος δῆλος ὅπῃ τὰ κατηγορήσῃ τὸν Αὐθέντην τας ὅπῃ τὸν ἐλεύθερωσε, καὶ τὸν κληρονόμον τε εἰς ἔγκλημα, τὰ λαμβανὴ τὴν αὐτὴν τιμωρίαν με τὰς δέλας καὶ ὑπηρετίας.

Ἐὰν καύσῃ κανεὶς σπῆτι με τὸ θέλημά τε, ἢ θεμωνίαν σιταρίαν ἰποῦ

ποῦ τὰ εἶναι σιμὰ εἰς σπῆτι, καὶ μαρτυρηθῇ, τὰ καίεται καὶ αὐτός· εἰ δὲ ἔξω τῆς χώρας τὸ κάμνει τῆτο, τὰ κόπτεται τὰ χεῖρά τε.

Εἴ τις βάλλῃ φωτίαν εἰς τὸ χωράφιόν τε διὰ τὰ καύσῃ τὴν καλαμίαν, καὶ εὖγῃ ἡ φωτία, καὶ καύσει ξένα χωράφια, ἢ ἀμπέλια, κάμνει χρεῖα τὰ ἐξετάζει ὁ Κεῖτης καταλεπτῶς· καὶ εἰ μὲν ἀπὸ ἀγνωσίας, ἢ ἀπὸ ῥαθυμίας, καὶ ἀμέλειαν ἐκείνης ὅπου τὴν ἀναφε τὴν φωτίαν, ὥσπερ ὅπου δὲν ἐποῦδαξε με πᾶσαν ἐπιμέλειαν τὰ φυλάξῃ τὴν φωτίαν με ὅλην τε τὴν δύναμιν τὰ μὴν εὖγῃ παρέξω, καταδικάζεται τὰ παιδωθῇ, ὥσπερ ὅπου ἀμέλεισεν, εἰ δὲ καὶ ἔκαμε πᾶσαν σπουδὴν, καὶ ἐπιμέλειαν ἐκεῖνος, καὶ με ὅλην τε τὴν δύναμιν ἐφύλαξεν, ἔξαφνος δὲ ἄνεμος φυσώντας ἔφερε τὴν φωτίαν, καὶ ἐβλάψεν ἄλλας, ἀκατάκρητος εἶναι ἐκεῖνος ἰποῦ ἀναφε τὴν φωτίαν.

Ἐὰς τύχη καὶ ἀνάφῃ καὶ καὶ τινὸς σπῆτι, καὶ ἀπ' ἐκεῖ δρᾶμῃ ἡ φωτία, καὶ καοῦν καὶ ἄλλα σπῆτι, δὲν καταδικάζεται τίποτες ἐκεῖνος ὅπου ἀναφε τὸ σπῆτί τε πρῶτον.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΓ'.

Περὶ τῶν δεχομένων ξένους δούλους, καὶ τῶν πελούντων τὰς ἐλεύθερας.

Ἐκεῖνος ὅπου δεχθῇ ξένον δούλον, καὶ τὸν κρύψῃ, δὲν φεύγει τὴν ζημίαν με τὸ τὰ προφασίζεται, πῶς ἦτον ἐδικός τε, καὶ θέλει τὰ κρυθῇ· ἀλλὰ τὸν δίδει τῶ Αὐθέντι αὐτοῦ με ἄλλον ὅμοιον.

Ἐκεῖνος ὅπου δεχθῇ τὸν δούλον φεύγοντα, καταδικάζεται τὰ δώσῃ ἐκεῖνον με ἄλλον ὅμοιον τε, ἢ εἵκοσι φλωρία, καὶ ὅσαις φοραῖς τὸν δεχθῇ, ποσοῦτον αὐξάνει ἡ ζημία.

Εἴ τις πελήσῃ ἐλεύθερον χωρίς τὸ θέλημά του, εἶναι κλέπτῃς ἀνθρώπων.

Ἐὰν κανεὶς ἰξεύρῃ τινὰ, πῶς εἶναι ἐλεύθερος, καὶ τὸν ἀγοράσῃ, ἢ τὴν πελήσῃ, ἢ τὸν χαρίσῃ, ἢ εἰς προῖκα τὸν δώσῃ, ἢ τὸν ἀλλάξῃ με τίποτες, καὶ ἀποδειχθῇ μία μόνον ἀπὸ τὰς κίτίας, τὰ κόπτονται τὰ χεῖρά τε.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΔ'.

Περὶ διαφορῶν Τιμωριῶν.

Ἐὰν εἰπῇ κανεὶς λόγον κακὸν διὰ τὸν Βασιλέα, δὲν πρέπει τὰ παιδεύεται παρόδους, ἀλλὰ κάμνει χρεῖα χωρίς ἄλλο, ἐκεῖνοι ὅπου ἤκωσαν τὸν λόγον τὰ τὸν εἰποῦν τῶ Βασιλέως, καὶ εἴτε θέλῃ ὁ Βασιλεὺς τὰ προσάξῃ διὰ τ' ἐκεῖνον· πλὴν καὶ διὰ τὰς ποιούτους ταῦτα προσάγει ὁ νόμος· ὅτι εἰ μὲν ἀπὸ ἀγνωσίας εἶπον τὸν λόγον, τὰ μὴ τὸν λογιάζεν διὰ τίποτες, ἀλλὰ τὰ τὸν καταφρονουῦ· εἰ δὲ ἀπὸ σελλωσιασμὸν, καὶ

λωλάδα, κάμνει χρεία νὰ τῆς λυπηθοῦν· εἰ δὲ ἀπὸ ἀκακίαν, ἄξιοι εἶναι συγχωρήσεως· εἰ δὲ ἔξω ἀπὸ τῆς τρεῖς τέως τρόπων εἶπαν τὸν λόγον, νὰ παιδεύωνται κατὰ τὴν δυνάμιν τῶν λόγων τῶν, καὶ τῆς φλυαρίας ὅπως εἶναι.

Ἐκεῖνος ὅπως μελετήσῃ κακὸν διὰ τὴν ζωὴν τῆ Βασιλείας, φονεύεται, καὶ τὰ πράγματα τὰ γίνονται εἰς ἀρπαγὴν.

Περὶ Μονέδας.

Ἐκεῖνοι ὅπως κάμνουν πλαστὴν μονέδα, μαζὴ μετ' ἐκείνων ὅπως τὸν ὑπηρεπτοῦν, νὰ κόπωνται τὰ χεῖρά τῶν· ὁ δὲ Κυβερνήτης τῆς ζυγαλατείας ἐκεῖ ὅπως ἔγινεν ἡ πλαστὴ μονέδα, εἴτε γεωργός, εἴτε δῆλος, εἴτε ἄλλος τινὰς ὅπως κατοικῆσεν ἐκεῖ, εἴτε ἐργαστηλάρης ὅπως νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τοῖστον σφάλμα, νὰ κόπωνται καὶ αὐτῶν τὰ χεῖρα. Μονέται δὲ λέγεται τὸ ἀρχέτυπον σφραγιστήριον, ἢ βελωτήριον, μετὰ τὰ ὅποια χαράττεται ὁ τύπος τῶν νομισμάτων, φλωρίων δηλαδὴ, καὶ γροσίων, καὶ ἄλλων.

Ἐκεῖνος ὅπως δυνάμει ἔξω ἀπὸ τὸ μετερίζι ὅπως κάμνουν εἰς τὰ φεσάτα διὰ φύλαξιν, ἢ ὅπως σέβῃ ἀπὸ τῆς τείχους εἰς τὸ Κάστρον, ὃ ἀποκεφαλίζεται.

Ἐκεῖνος ὅπως πιδήσῃ τὸ χαντάκι, νὰ δυνάμει ἀπὸ τὴν στρατείαν τῶν.

Ἐκεῖνος ὅπως παρακινήσῃ τῆς Στρατιώτας εἰς ἀποσασίαν, ὃ ἀποκεφαλίζεται· εἰ δὲ ἕως φιλῆς φωνῆς μόνον, καὶ κατηγορίας ἔγινεν ἡ σάσις, νὰ δυνάμει ἀπὸ τὴν τάξιν ὅπως δίδεσται τῆς τιμῆς τῶν.

Πᾶσα ξεδιαντροπία, καὶ ἀντιλογία τῆς Στρατιώτης ὅπως νὰ εἴπῃ κατὰ τῆς Δεσπότης, ἢ τῆς Ἀρχοντος τῆς Στρατῆς, κεφαλικῶς τιμωρίαν τῶν φέρει.

Περὶ ἰδιωτικῶν Φυλακῶν.

Ἡ Διάταξις οὕτως, ὅτι νὰ μὴ κάμῃ κατὰ οἷας ξεχωριστὰς φυλακάς· ὅσοι δὲ τὸ κάμνουν τὸτο νὰ καταδικάζονται νὰ κάμνουν τόσας ἡμέρας εἰς τὴν Αὐθριαντικὴν φυλακὴν, ὅσας ἔκαμνεν ἐκεῖνος ὅπως ἔκλεισαν αὐτοὶ εἰς τὴν ἐδικὴν τῶν φυλακὴν, εἴτε γυνεὴς ἀνδρωποὶ καὶ αὐτοὶ εἶναι, ἢ ἀξιώματος, καὶ νὰ ξεπύθῃ καὶ ἀπὸ τὴν κείσιν ὅπως εἶχον νὰ κάμνουν μετ' ἐκείνων ὅπως ἐφυλάκωναν μετὰ πόσας τῆς Ἐπισκόπου, καὶ τῆς Ἀρχοντος· εἰ δὲ ἀμελήσῃ ὁ Ἀρχων, νὰ κινδυνεύῃ καὶ εἰς τὸν βίον τῶν, καὶ εἰς τὴν ζωὴν.

Ὁ Φυλακάτορας εἰς πάρῃ χρήματα, καὶ ἀφήσῃ τῆς Φυλακωμὸν χάως σίδηρα, καὶ ἄλυσιν, ἢ σέρξῃ καὶ ἀφήσῃ καὶ σεβάσῃ σίδηρον, ἢ φαρμάκι εἰς τὴν φυλακὴν, παιδύεται· εἰ δὲ γούνη τίποτες τοῖστον, μὴν ἰξόροντος τῆς φυλακάτορος, ἀποδιώκεται ὡς ἀμελής, καὶ εὐγύνει ἀπὸ τὴν ἐπιστάσιαν τῆς φυλακῆς.

Ἐκεῖνοι ὅπως φύγῃ ἀπὸ ταῖς φυλακαῖς, εἰς σιωπὴν τὴν ἄλυσον, ἢ μέρος τῆς φυλακῆς χαλάσῃ, καὶ φύγῃ, ἢ ἀλλοτροπῶς ἄλλῃ ἐπιβελῶν κάμνουν εἰς ταῖς φυλακαῖς, καὶ φύγῃ, ἀποκεφαλίζονται· εἰ δὲ ἀπὸ ἀμελείαν τῆς Φυλακάτορος, ὅπως τὸν ἐνεμπιστεύθησαν, ὀλιγώτερον παιδεύονται.

Πε-

Περὶ Χρήσεως Ἰππῶν.

Ὁποῖος πάρῃ ἄλογον ἀπὸ τινὰ μετ' ἀγῶγιον νὰ πηγαίνει ἕως τὸν δαῖνα τόπον, καὶ ἐκεῖνος περάσῃ τὸν τόπον, καὶ πηγαίνει παρέκει, εἴτι βλάβῃ ἔλθῃ εἰς τὸ ἄλογον, ἢ φόφος, αὐτὸς ἀποκρίνεται, καὶ ὁ Αὐθριαντὴς τοῦ ἄλογου ἀποκρίνεται ἄζημιος· εἰ δὲ καὶ γούνη βλάβῃ ἕως εἰς τὸν τόπον ὅπως εἶχαν λόγον, ἢ φόφος εἰς τὸ ἄλογον, ἄζημιος μένει ἐκεῖνος ὅπως ἔλαβεν τὸ ἄλογον, παρέξ μόνον αὐτὸ ἀμέλησε, καὶ δὲν τὸ ἐπιμελήθη κατὰ τὸ ἔωρεπον, ἢ ἔκαμε τίποτες ἐπιβελῶν εἰς τὸ ἄλογον.

Εἴτις ἀπεικασθῇ πῶς αὐγατίσει ἐργαστήριον, ἢ σέβῃ εἰς ἄλλες πραγματείας, καὶ καταφρονήσῃ τὴν παραγματούμεν, καὶ τὴν κατηγορήσῃ πρὸς ἄλλας, εἰς τὸ νὰ τὴν ἀγοράσῃ αὐτὸς παρακάτω· εἴτε ἄλλος εἰς ἄλλας, τέχνῃ σεβαίται, καὶ δαλεύει καὶ εἰς τὰς δύο, καὶ δὲν ἀφήσῃ τὴν μίαν, ὅποια τοῦ φανῇ, μετὰ τὸ θέλημα τοῦ Ἐπαρχῆς, ὁ ποιοῦν νὰ δαίρεται, καὶ νὰ κουρεύεται, ἔπειτα νὰ πομπεύεται, καὶ νὰ ἐξορίζεται εἰς ὅλῳ τῇ τῇ ζωῇ.

Κάμνει χρεία ὁ Λεγατάριος νὰ ἔχῃ ὄνοιαν, καὶ νὰ σοχάζεται, καὶ ὅταν εὔρῃ τινὰς ὅπως σιμάζῃ, καὶ θησαυρίζῃ τὰ ὅσα ἔρχονται εἰς τὴν Πόλιν φαγώσιμα εἰς καιρὸν ἀκρίβειας, καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα, καὶ χρειάζομενα διὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι τὰ σιμάζῃ, καὶ πραγματεύονται τὴν δυσυχίαν τῆς λαῶν, νὰ φανερώσῃ εἰς τὸν Ἐπαρχον, διὰ νὰ δαίρωνται, καὶ νὰ κρεῦνται, καὶ νὰ δίδῃ τὰ ὅσα ἔχῃ σιμαγμένα εἰς τὸ κοινόν.

Ἐκεῖνος ὅπως σφαλίσῃ ἑστία ζωῆς, καὶ τὴν ἀφήσῃ καὶ φοβήσῃ ἀπὸ τὴν πείναν, ἢ ἄλλῃ τὰ σκοπῶσι, καταδικάζεται νὰ τὰ πληρώνῃ ὀγλίγῳρα διπλᾶ.

Πρόβατα, βοῦδια, ἄλογα, χοῖροι, εἰς ἔλθῃν εἰς τὸν ἀλλο, καὶ σκοπῶσιν, εἰς σκοπῶσιν ἐκεῖνο ὅπως πηγαίνει πρῶτον ἐπάνω εἰς τὰ ἄλλα, ἀκατάκρητος εἶναι ὁ Αὐθριαντὴς ἐκεῖνος ὅπως τὸ σκοπῶσι· εἰ δὲ ἐκεῖνος ὅπως πηγαίνει πρῶτον ἐπάνω εἰς τὰ ἄλλα, σκοπῶσιν κατὰ τὸν ἐκεῖνον, καταδικάζεται ὁ Αὐθριαντὴς τῶν, ἢ καὶ τὸ δίδει ἐκεῖνος ὅπως τὸ ἐφονεύθῃ τὸ ζῶον, ἢ τὸ πληρώνῃ τὴν τιμὴν.

Ἐκεῖνο ὅπως δολώνει τὸ ἀσίμι, καὶ δαλεύει, καὶ πελεῖ ἀπ' αὐτὸ, νὰ κόπωνται τὰ χεῖρά τῶν.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΕ'.

Περὶ τῶν ποῖοι ἀτιμῶνται.

Εἰς ὕβριση κανεῖς τὸν Κεῖτλὸν ἐκεῖ ὅπως κρίνεται, καὶ ἐγκαλεῖται, ἀτιμᾶται ὁ ποιῶν.

Εἰς κείτῃ κανεῖς εἰς οἷα Κεῖτλῶν, ὅσον βελήθῃ νὰ κείτῃ εἰς ἄλλον, καὶ ὕβριση τὸν πρῶτον Κεῖτλῶν, καὶ ὁ ποιῶν ἀτιμᾶται· διότι ἐκεῖνοι ὅπως ἐγκαλεῖνται δὲν ἔχῃν ἄδειαν νὰ ὕβριζῃν τῶν Κεῖτλῶν, ὅπως ἐκρίθισαν προπότερα.

Ὅλοι

Ὅσοι πηγαίνεν εἰς τὴν παλαίστραν διὰ νὰ κερδήσεν τίποτες διὰ τὴν πόρδουσίν τε, ἀτιμοὶ εἶναι· καὶ ἐκεῖνοι ὅπῃ πηγαίνεν πρῶτοι διὰ φιλοτιμίαν εἰς τὰ παιγνίδια ὅπῃ γίνονται εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀτιμοῦνται· ἀτιμῶνται καὶ οἱ ῥεφιάνοι, οἱ συκοφάνται, καὶ ἡ γυναῖκα ὅπῃ ὑπανδρῶθῃ πρὶν νὰ περάσῃ ὁ πύθιμος χρόνος, καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ ἱξεύρει, καὶ τὴν πάρει· καὶ ἐκεῖνη ὅπῃ ἀρράβωνιασθῇ μὲ ἄλλον, καὶ πάρει ἄλλον· καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ καταδικασθῇ διὰ καμμίαν πανουργίαν· καὶ ἐκεῖνη ὅπῃ καμῶνεται πῶς εἶναι ἐγγασσωμένη.

Εἰς τὴν κρίσιν τῆς ὕβρεως, ὅχι μόνον ἐκεῖνος ὅπῃ καταδικασθῇ, ἀτιμῶνται, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ συμβιβαθῇ μὲ χρήματα· διότι φαίνεται πῶς διὰ νὰ εἶναι πταίσης, δίδει τὰ χρήματα.

Ἐκεῖνοι, ὅπῃ πέρην διάφορον ἀδιάντροπον, καὶ ζητῶν διάφορον εἰς διάφορον, ἀτιμῶνται.

Ἐκεῖνος, ὅπῃ χαλάσει τὴν πίσιν τῆς συντροφίας, ἀτιμῶνται, καὶ ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ τὸ δίκαιον τῇ συντροφίᾳ.

Καὶ εἰς καιρὸν εὐθυρίας οἱ ἀγοράζοντες σίτη φορτία, καὶ ἄλλων ποιῶν, καὶ θέλοντες νὰ κάμνῃ ἀκρίβειαν, τὰ φυλάττειν εἰς καιρὸν ἀφορίας, αὐτοὶ εἶναι πραγματεύονται, ἐμποδίζονται ἀπὸ τὴν πραγματείας, ἢ ὀξορίζονται· εἰ δὲ καὶ εἶναι πτωχοὶ, καταδικάζονται νὰ δελεύειν εἰς Αὐθοντιλὴν ἐργασίαν.

ΝΟΜΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΗΞΕΩΣ

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

ΤΙΤΛΟΣ Δ'.

Περὶ Γεωργικῶν.

Πρέπει τὸν Γεωργὸν, ὅταν ὀργάνῃ τὸ χωράφιον αὐτοῦ, νὰ εἶναι δίκαιος, καὶ νὰ μὴ ἀυλακίζῃ ἔξω ἀπὸ τὸ σῶρον τῷ Γείτονός τε· εἰ δέ τις ὀργάσῃ ἔξω ἀπὸ τὸ σῶρον, καὶ κολοβάσῃ τὸ χωράφι τῷ Γείτονός τε, εἰ μὴν εἰς τὸ ὄργανον τὸ κάμνῃ πῆτο, χαίει τὸν κόπον τε, εἰ δὲ εἰς τὸν σῶρον τὸ ἔκαμῃ, χαίει καὶ τὸν σῶρον, καὶ τὴν Γεωργίαν, καὶ τὸν καρπὸν ὁ Γεωργὸς ἐκεῖνος ὅπῃ ὀργάνῃ ἔξω ἀπὸ τὸ σῶρον.

Ἐάν τις Γεωργὸς, χωρὶς νὰ ἱξεύρῃ ὁ Οἰκοκύριος τῷ χωράφει, ὑπάγῃ, καὶ ὀργάσῃ αὐτὸ, ἢ τὸ στείρῃ, νὰ μὴν πέρνῃ τίποτες, μήτε διὰ τὸν κόπον τῷ ὀργώματι, μήτε καρπὸν, ἀλλ' ἔτε τὸν σῶρον ὅπῃ ἔσπειρε.

Ἐὰν συμφωνήσῃν δύο Γεωργοὶ εἰς μὲν τὸν ἄλλον, νὰ ἀλλάξῃν χωράφια πρὶν νὰ τὰ στείρῃν, καὶ μετανοήσῃ τὸ εἶνα μέρος, εἰ μὴν ἐσπάρθῃ τὸ χωράφι, νὰ μὴ τὸ γυρίσῃ πλέον· εἰ δὲ καὶ δὲν ἐσπάρθῃ ἀκόμη, μόνον εἶναι ἄργωμα, εἰ δὲ ἐκεῖνος ὅπῃ ἐμετανόησε δὲν τὸ ὀργάσῃ, νὰ τὸ ὀργάσῃ καὶ ἐκεῖνος, καὶ τότε νὰ τὸ γυρίσῃ.

Ἐὰν συμφωνήσῃν δύο Γεωργοὶ νὰ ἀλλάξῃν χωράφια ἀνταμεταξὺ δύο, ἢ τριῶν μαρτύρων, καὶ ἐσυμφώνησαν εἰς παντοτεινὰ, νὰ μὴν ἢ ποιαύτη ἀλλαξία κυρία, βεβαία, καὶ ἀσάλευτος.

Ἐὰν δύο Γεωργοὶ ἀλλάξωσι χωράφια, εἴτε πρὸς καιρὸν, εἴτε διὰ παντοτεινὰ, καὶ εὐρεθῇ τὸ εἶνα μέρος ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ ἄλλο, καὶ δὲν ἐσυμφώνησαν ἔτι, νὰ δίδῃ ἐκεῖνος ὅπῃ ἔχει τὸ περισσότερον, καὶ ἕτερον τόπον ἐκεῖνος ὅπῃ ἔχει τὸ ὀλιγώτερον, ἕως ἢ νὰ ἰσιάζων· εἰ δὲ ἔτιως ἐσυμφώνησαν, νὰ μὴ δίδῃ τίποτες.

Ἐὰν Γεωργὸς ἔχῃ κρίσιν εἰς χωράφι, καὶ πηγαίνει ἄβελαν ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ στείρει, καὶ τὸ θερίσει χωρὶς κρίσιν· εἰ μὴν ἔχῃ δίκαιον νὰ τὸ χάσῃ εἰ δὲ χωρὶς δίκαιον ἐδικαιολογήθῃ, νὰ δίδῃ διπλὴν τὴν ποσότητα τῆς ἐπικαρπίας ὅπῃ ἐθέρισε.

Ἐκεῖνος ὅπῃ κόπτει ξένον λόγκον, καὶ τὸν στείρει ἄβελαν τῷ Οἰκοκύριον ὅπῃ τὸν ἔχει, νὰ μὴ πέρνῃ τίποτες ἀπὸ τὸν καρπόν τε.

Ἐὰν ἔγινε τίποτε μερισμός, καὶ ἀδίκησε τινὰ εἰς σκάψιμον, ἢ εἰς τόπος, ἔχων ἄδειαν νὰ χαλῶν τὸν μερισμὸν ὅπῃ ἐγίνῃ.

Ἐὰν δύο χωρία μάχωνται διὰ σύνορα, ἢ διὰ χωράφια, ἃς σοχαθῶν,

σθῆν, καὶ ὡς ὀξετάζων οἱ Κεῖται, καὶ ὅποιον χωρίον τὰ ἐκράτισσε περισσότερον χρόνον, ἐκεῖνος δίδειν τὸ δικαίωμα· εἰ δὲ εἶναι παλαιὸν σύνορον, ἡ πρώτη διακράτισσις νὰ εἶναι ἀπαρασάλευτα.

Ἐὰν πάρῃ κανεὶς χωράφια ἀπὸ Γεωργὸν ὅπῃ δυσυχῆσει, καὶ δὲν δύναται νὰ τὰ σπεύρῃ, καὶ νὰ συμφωνήσῃ, καὶ κάμῃ ἰσισμόν, ὅτι νὰ τὰ ὀργώσῃ μόνον, καὶ νὰ μοιράζῃ, τὰ σύμφωνα νὰ εἶναι βέβαια· εἰ δὲ καὶ ἐσυμφώνησαν νὰ βαῖνῃ καὶ τὸν σπόρον, καὶ περὶ τούτου νὰ ἔχῃ τὸ κύρος.

Ἐὰν Γεωργὸς σοιχίσῃ, καὶ λάβῃ ἐπαύωτε ἀμπελῶνα, ἢ χωράφιον, νὰ τὸ γεωργῇ, καὶ νὰ καλλιεργῇ αὐτὸ, καὶ συμφωνήσῃ μετὰ τῷ Οἰκοκύρῃ τῷ πράγματι, καὶ λάβῃ ἀρράβωνα, καὶ ἐρχίσει νὰ δελεύῃ, καὶ ὕστερα μετανοήσῃ, καὶ ἀμελήσῃ, καὶ δὲν τὸ γεωργήσῃ, νὰ πληρώνῃ τὴν τιμὴν ὅπῃ ἀξίζει· καὶ πάλιν τὸ ἀμπέλι, ἢ τὸ χωράφι, νὰ τὸ ἔχῃ ὁ πρῶτος Οἰκοκύριος.

Ἐὰν Γεωργὸς σέβῃ, καὶ ξεκαθαρίσῃ χωράφι χερσωμένον, καὶ δυνδρεῖα-σμένον ἄλλῃ Γεωργῷ, εἰς τρεῖς χρόνας νὰ τῷ τὸ δίδῃ πάλιν.

Ἐὰν πτωχύνῃ Γεωργὸς, καὶ δὲν δύναται νὰ δελεύσῃ τὸ ἀμπέλι, ἢ τὸ περιβόλι, καὶ φύγῃ καὶ ξενιτεύσῃ, ἐκεῖνοι ὅπῃ ἔχῃ τὰ δασύματα τῆς Αὐθουτείας ἀπάνωτες σεβαίνεν, καὶ τὸ τρυγῶν, καὶ νὰ μὴ ἔχῃ ἀδειαν, ὅταν γυρίσῃ ὁ Γεωργὸς νὰ τὰς ζημιώσῃ, ἢ νὰ τὰς ζητᾷ τίποτες καθόλου.

Ἐὰν Γεωργὸς φύγῃ, καὶ ἀφήσῃ τὸ ἀμπέλι, ἢ τὸ περιβόλι νὰ δίδεν ἐκεῖνοι ὅπῃ τὸ τρυγῶν, καὶ τὸ τρώγῃ τὰ δίκαια εἰς τὴν Αὐθουτείαν.

Ἐκεῖνοι ὅπῃ πάρῃ ἀμπέλια, ἢ χωράφια διὰ διάφορον, ἔαν τὰ φάγῃ ἕως ζ'. χρόνας, νὰ λογαριάζῃ ὁ Κεῖτης ἀπὸ τὰς ζ'. χρόνας καὶ ἐπαύω, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἐπικαρπίας νὰ τὸ βαῖνῃ εἰς τὸ κεφάλαιον.

Ἐὰν περιπατῇ κανεὶς εἰς σράταν, καὶ εὖρῃ ζῶον τζακισμύον, καὶ σπλαγχνισθῇ, καὶ μὴύσῃ τῷ Αὐθουτῷ, καὶ ὁ Αὐθουτὴς ἔχει ὑπόψιν εἰς αὐτὸν, πῶς αὐτὸς τὸ ἐτζάκισεν, ὡς καμὴ ὄρκον διὰ τὴν τζάκισιν, ἀμὴ διὰ τὸν φόρον αὐτῷ, ἢ τὸν χαμὸν δὲν κρίνεται.

Νὰ μὴ πολμήσῃ κανεὶς νὰ δεχθῇ ξένον Γεωργόν· εἰ δὲ καὶ δεχθῇ νὰ τὸν δίδῃ πάλιν εἰς τὸ ζαλατεῖον ὅπῃ ἄφισεν· εἰ δὲ παρέβῃ, καὶ δὲν τὸν ἐπιστρέφῃ, νὰ δίδῃ εἰς τὴν Αὐθουτείαν δώδεκα λίτρας ἀσύμι, καὶ ἐτζι ἀναγκασόμενος ὑπὸ τῷ Ἀρχοντῇ νὰ δίδῃ τὸν Γεωργὸν μετὰ πάσης ζημίας, καὶ βλάβης, καὶ τῷ πεκαλίῃ αὐτῷ.

Ἐὰν πάρῃ κανεὶς βοῖδι νὰ ὀργώσῃ, καὶ φοφήσῃ, ὡς ὀξετάξῃ, καὶ ὡς ἐρδυνήσῃ ὁ Κεῖτης, καὶ εἰ μὲν ἐφόφισε τὸ βοῖδι εἰς τὴν δελείαν ὅπου τὸ ἐπῆρε, νὰ εἶναι ἀζήμιος ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ ἐπῆρεν· εἰ δὲ εἰς ἄλλῃν δελείαν, νὰ πληρώνῃ τὸ βοῖδι σῶον, καὶ ἀκέραιον.

Ἐὰν πάρῃ κανεὶς βοῖδι, ἢ ἄλλο κῆνεν ζῶον χωρὶς θέλημα τῷ Οἰκοκύρῃ ὅπῃ τὸ ἔχει, καὶ πηγαίνει εἰς πραγματείαν, νὰ δίδῃ τὸ ἀγῶγί τε διπλὸν· εἰδὲ καὶ φοφήσῃ εἰς τὴν σράταν, νὰ δίδῃ δὺο αὐτῷ διὰ ἓνα ὅστις καὶ αὐτὸ εἶναι.

Περὶ

Περὶ Ἱμοειαρέων.

Ἐὰν Γεωργὸς Ἱμοειάρης πάρῃ ξένον χωράφι νὰ τὸ δελεύῃ, ὁ πρῶτος αὐτὸν φέρῃ τὸ χωράφι, καὶ κεβαλίσῃ τὰ δεμάτια χωρὶς νὰ ἰξεύρῃ ὁ Οἰκοκύριος ὅπῃ ἔχει τὸ χωράφι, ὡς κλέπτῃς ν' ἀποξενώνεται, καὶ νὰ χάσῃ ὅλον τὸν καρπὸν.

Ἐκεῖνος ὅπῃ νὰ πάρῃ χωράφι ἀπὸ τινὰ νὰ τὸ δελεύσῃ μετ' Ἱμορον, νὰ πέρῃ ἐκεῖνος δεμάτια ἐννέα, καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ ἔχει τὸ χωράφι δεμάτι ἓνα· ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ, μοράσει ἔξω ἀπὸ τέττω τὴν διάταξιν Θεοκατάρματος.

Περὶ Μεσιακῶν.

Ἐὰν Γεωργὸς λάβῃ χωράφι μεσιακὸν ἀπὸ τινὰ, καὶ δὲν τὸ γεωργήσῃ εἰς τὸν καιρὸν καθὼς πρέπει, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ὥσιν ρίψῃ τὸν σπόρον, ὁ ποιῶν νὰ μὴ πέρῃ τίποτες ἀπὸ τὸν καρπὸν, ἀλλὰ νὰ χάσῃ τὸν κόπον τε, ὅτι ἐφόματίσε, καὶ ἐγέλασε τὸν Οἰκοκύριον τῷ χωράφι.

Ἐὰν Γεωργὸς λάβῃ ἀπὸ ἄλλον Γεωργὸν ὅπῃ πτωχύνῃ, καὶ ἀδυνατήσῃ, ἀμπέλι μεσιακὸν νὰ τὸ δελεύῃ, καὶ δὲν τὸ κλαδεύσῃ κατὰ τὸ πρέπον, ἢ νὰ τὸ σκάψῃ, ἢ νὰ τὸ σκαλίσῃ, καὶ νὰ τὸ φράξῃ, νὰ μὴ πέρῃ τίποτες ἀπὸ τὸν καρπὸν τῷ ἀμπελί.

Ἐὰν Γεωργὸς λάβῃ χωράφι μεσιακὸν ἀπὸ τινὰ ὅπῃ πτωχύνῃ, καὶ δὲν δυνάται νὰ τὸ δελεύσῃ, καὶ ἐν ὕστεροις μετανοήσῃ ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ ἐπῆρε, καὶ μὴύσει τῷ Αὐθουτῇ τῷ χωραφίου, πῶς δὲν δυνάται νὰ τὸ δελεύσῃ, ὁ δὲ Οἰκοκύριος ἀμελήσει, ἀζήμιος μόνει ὁ μεσιακός.

Ἐὰν Γεωργὸς λάβῃ χωράφι μεσιακὸν νὰ τὸ δελεύῃ ἀπὸ τινὰ Γεωργὸν ὅπῃ ὑπάγει εἰς ξενιτείαν, καὶ ἐν ὕστεροις μετανοήσῃ, καὶ δὲν δελεύῃ τὸ χωράφι νὰ πληρώνῃ τὸν καρπὸν ὅπῃ ἤθελε νὰ κάμῃ διπλὸν.

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

Περὶ Κλοπῆς.

Ἐὰν Γεωργὸς κλέψῃ εἰς καιρὸν ὅπῃ σκάπτῃ τζαπὶ, ἢ δικέλι, ἢ λισγάει, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον ἐργαλεῖον Γεωργικόν, καὶ ὕστερα μετ' αὐτὸν πολὺ ἀπεικαθῇ, νὰ δίδῃ τὸ ἐργαλεῖον ὅπῃ ἐπῆρε, καὶ νὰ πληρώνῃ καὶ ἡμερῶσιον κεράτιον σῶν, ἢ γὰρ φώλας ιβ'. ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ κλέψῃ εἰς τὸν καιρὸν τῷ Θέρει δρεπαῖ, ἢ κλαδολῆει εἰς καιρὸν κλάδης, ἢ τζεκάει εἰς καιρὸν ρογκίς, καὶ τὰ ὅμοια.

Ἐάν τις κλέψῃ κῶδωνα ἀπὸ βοῖδι, ἢ πρόβατον, ἢ ἀπὸ ἄλλο κῆνεν ζῶον, ὡς κλέπτῃς νὰ δαίρεται· εἰ δὲ τὸ ζῶον χαθῇ καὶ γένῃ ἄφαντον, νὰ τὸ πληρώνῃ ἐκεῖνος ὅπῃ ἔκλεψε τὸ κῶδων.

Ἐὰν ὄρεθῇ δραγάτης ὅπῃ φυλάττει ἀμπέλια, ἢ ἄλλας καρπὰς, πῶς κλέπτῃ ἀπὸ τὰς καρπὰς ὅπῃ φυλάττει, νὰ χάσῃ τὰ δραγατικά τε, καὶ νὰ δαίρεται.

Armenopulo.

Ἐὰν

Ἐὰν ὄρεθῇ βοσκὸς προβάτων, πῶς ἀρμέγει τὰ πρόβατα κρυφὰ ἀπὸ τὸν Αὐθέντην τε, καὶ πελεῖ τὸ γάλα, καὶ δαίρεται, καὶ καὶ χαύῃ τὴν ῥώγαν του.

Ἐὰν ὄρεθῇ τις πῶς κλέπτει ξένα ἀσάχια, καὶ τὰ πληρώνη διπλᾶ.

Ἐὰν κλέψῃ κανεὶς βοῖδι, ἢ γάδαρον, καὶ ἀποδειχθῇ φανερά, καὶ δαίρεται, καὶ καὶ τὸ πληρώνη διπλᾶν, ἀλλὰ καὶ ὅλῳ τῷ δολοῦσιν ὅπῃ ἐμελλε καὶ δολοῦσιν τὸ τοῖσιν ζῶον καὶ τῷ πληρώνη.

Ἐάν τις θείλωντας καὶ κλέψῃ βοῖδι ἀπὸ ἀγέλλῳ, καὶ θροήσῃ τῷ ἀγέλλῳ, καὶ φύγῃ, καὶ φανῇ ἀπὸ λύκου, καὶ ἄλλα θηρία, ὁ τοῖστος καὶ τυφλώνεται.

Ἐκεῖνος ὅπῃ εἰς τὸν καιρὸν τῆ θέρους πηγαίνει καὶ κλέψῃ δεμάτια, ἢ ὄσπρια, καὶ δαίρεται, καὶ καὶ τῆ πέρην καὶ τὰ φορέματά τε.

Ἐκεῖνοι ὅπῃ πηγαίνειν εἰς ἀμπέλια, ἢ εἰς κήπους διὰ καὶ φάγῃ πωρικὰ, συμπαθημένοι καὶ εἶναι· εἰ δὲ ὄρεθῃ καὶ κλέπτῃ, καὶ δαίρωνται, καὶ καὶ τῆ πέρην καὶ τὰ φορέματά τε.

Ἐκεῖνοι ὅπῃ κλέψῃ ἀλέτρι, ἢ ἰννεῖον, ἢ ζυγὸν, καὶ ζημιώνονται κατὰ τὴν ποσότητα τῶν ἡμερῶν· ἀπὸ τῷ ἡμέραν ὅπῃ ἔγινεν ἢ κλεψία, καὶ ἐκαστῷ ἡμέραν φάλας ἰβ'. καὶ καὶ πληρώνη καὶ ἐκεῖνο ὅπῃ ἐκλεψῃ.

Ἐκεῖνοι ὅπῃ κλέψῃ ἀμάξι ξένον, ἢ τὸ καύσαν, καὶ τὸ πληρώνην διπλοῦν.

Ἐκεῖνοι ὅπῃ ὄρεθῃν εἰς χωρία κλέπτοντες, καὶ δαίρωνται, καὶ καὶ πληρώνην τῷ ζημίαν· εἰ δὲ ἐκ δούτερου εὐρεθῶν, καὶ ραβδίζονται, καὶ καὶ πληρώνην διπλῶν τῷ ζημίαν· εἰ δὲ ἐκ τέλους ὄρεθῶσι, καὶ τυφλώνονται.

Ἐκεῖνος ὅπῃ κλέπτει ἀπὸ πιθάρι, ἢ ἀπὸ βελτζί κρασὶ, ἢ λάδι τὴν νύκτα, καὶ καταδικάζεται ὡς ἀν κλέπτης.

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

Περὶ Ἀγελαδαρέων.

Ἐὰν ὁ ἀγελαδάρης παραλάβῃ βοῖδι καὶ τὸ βόσκη, καὶ τὸ χάσῃ, καὶ τὴν ἡμέραν ὅπῃ τὸ χάσῃ δὲν μιλῶσι τῆ Αὐθέντος τῆ βοῖδι, ὅτι τὸ βοῖδι τὸ ἴδιον ἕως τὸν δεῖνα, καὶ ἕως τὸν δεῖνα τόπον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἐμπρὸς δὲν ἰξόρω τι καὶ ἔγινε, τὸ πληρώνη ὁ ἀγελαδάρης· εἰ δὲ τὸ ἐμῶσιν εἶναι ἀζήμιος.

Ἐὰν ἀγελαδάρης πάρῃ τὸ ταχὺ βοῖδι ἀπὸ Γεωργόν, καὶ σμίξῃ μετὰ τὴν ἀγέλλῳ, καὶ συμβῇ καὶ τὸ φάγῃ λύκοι, καὶ δείχνῃ τὰ σημάδια τῆ Αὐθέντος τε, καὶ αὐτὸς καὶ εἶναι ἀζήμιος.

Ἐὰν ἀγελαδάρης πάρῃ τὸ περιὸν βοῖδι ἀπὸ τινὰ Γεωργόν, καὶ ξεχωρισθῇ τὸ βοῖδι ἀπὸ τὸ πληθὸς τῆς ἀγέλλης, καὶ πηγαίνει καὶ σέβῃ εἰς χωράφια, καὶ κάμην ζημίαν, τῷ μὲν ζημίαν καὶ τὴν πληρώνη ὅλῳ ὁ ἀγελαδάρης, ἀμὴν νῦν ῥώγαν καὶ μὴν τῷ χάσῃ.

Ἐὰν

Ἐὰν ἀγελαδάρης πάρῃ βοῖδι ἀπὸ Γεωργόν, καὶ γένῃ ἄφαντον, καὶ ὁμῶς εἰς τὸ ὄνομα τῆ Κυρίας, πῶς δὲν ἔκαμε κάμην ζημίαν, ἢ ἐπιβεβλῶν, ἔτε ἐκοινώνησεν εἰς τῷ κλεψίαν τε, καὶ καὶ μένη ἀζήμιος.

Ἐὰν ἀγελαδάρης παραβάλῃ τὸ περιὸν βοῖδι ἀπὸ τινὰ Γεωργόν, καὶ τύχῃ καὶ τζακισθῇ, ἢ τυφλωθῇ τὸ βοῖδι, καὶ ὁμῶς, πῶς δὲν ἔκαμε κάμην πορνείαν, ἢ ἐπιβεβλῶν εἰς αὐτὸ, καὶ καὶ εἶναι ἀζήμιος.

Ἐὰν γελαδάρης διὰ χαῖμόν βοῖδι, ἢ τζακισμόν, ἢ τυφλώσιν ὁμῶς, καὶ ὕστερον ἐλεγχθῇ ἐπὶ δύο, ἢ τετάρων μαρτύρων, ὅτι ψόδως ὁμῶς καὶ κόπτεται ἢ γλώσσά τε, καὶ καὶ πληρώνη καὶ τὴν ζημίαν τῆ βοῖδι.

Ἐὰν γελαδάρης ρίψῃ τὸ ραβδί ὅπῃ βασι εἰς τὰ χεῖρά τε, καὶ κτυπήσῃ βοῖδι, καὶ τὸ τζακισθῇ, ἢ τὸ τυφλώσῃ, δὲν εἶναι ἀζήμιος, ἀλλὰ πληρώνη τὴν ζημίαν· εἰ δὲ μετὰ λίθον τὸ κτυπήσῃ εἶναι ἀζήμιος.

ΤΙΤΛΟΣ Δ'.

Περὶ Ζημίας ὅπῃ κάμῃν τὰ Ζῶα.

Ἐὰν εὖρη κανεὶς βοῖδι εἰς ἀμπέλι, ἢ εἰς ἄλλον τόπον, ὅπῃ καὶ κάμῃν ζημίαν, καὶ δὲν τὸ παραδώσει τῆ Αὐθέντος τε, ὡς ἀν ὅπῃ μέλλει καὶ ζητῇ καὶ τῆ πληρώνη τὴν ζημίαν ὅπῃ ἔκαμε τὸ βοῖδι τε, ἢ ἄλλο ζῶον ὅπῃ καὶ ἦτον, ἀλλὰ τὸ σκοπῶσι, ἢ τὸ τζακισθῇ, καὶ δίδῃ βοῖδι ἀντὶ βοῖδι, καὶ γαῖδαρον ἀντὶ γαῖδαρου.

Εὐρίσκωντας τὴν φοράδαμ μετὰ καὶ βόσκη εἰς ἐδικόν τε τόπον, τὴν ἐδίωξες, καὶ ὄντας ἐγγαστραμένῃ ἔρριψε τὸ πελάει σκοτωμένον· ἀνίσως ἐπὶ τ' αὐτῆ τὴν ἐκτύπησες, ἢ τὴν ἐδίωξες, ὑπόκεισαι εἰς τὸν Ἀκαίλιον νόμον· διατὶ ἐκεῖνος ὅπῃ εὐρίσκει ξένον ἄλογον ὅπῃ βόσκει εἰς τόπον ἐδικόν τε, ἔτε καὶ τὸ κλέῃ, ἔτε δαυατὰ καὶ τὸν δῆρ, ἀλλ' ὡς ἐδικόν τε καὶ προσέχῃ, καὶ καὶ κάμην ἀγωγὴν μετὰ τὸν Αὐθέντην του, καὶ πάρῃ τὴν ζημίαν.

Ἐὰν ὄρεθῇ βοῖδι ὅπῃ καὶ κάμην φοράδαμ, καὶ δὲν τὸ παραδώσῃ τῆ Αὐθέντος τε ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ εὖρη, ἀλλὰ κόψῃ τὰ αὐτία τε, ἢ τὸ τυφλώσῃ, ἢ κόψῃ τῷ ἔραν τε, καὶ μὴ τὸ πέρην πλέον ὁ Αὐθέντης τε, ἀλλὰ καὶ πέρην ἄλλο γερὸν αὐτῆς διὰ ἐκεῖνο.

Ἐὰν εὖρη κανεὶς χοῖρον, ἢ πρόβατον, ἢ σκύλον ὅπῃ καὶ κάμην ζημίαν, καὶ τὸν παραδώσει γερὸν ὡς τὸ πρῶτον, καὶ πάλιν δολοῦσιν· καὶ τῆ παραγείλει ἐκεῖνο ὅπῃ τὸ ἔχει καὶ τὸ φυλάττῃ· καὶ πάλιν τειπῶσι, τότε αὐτὸ κόψῃ τῷ ἔραν τε, ἢ τοξόσῃ αὐτὸ, εἶναι ἀζήμιος.

Ἐὰν πηγαίῃ κανεὶς βοῖδι εἰς ἀμπέλι, ἢ εἰς κῆπον, καὶ πέσῃ εἰς τὸν τράφον τῆ ἀμπέλι, ἢ εἰς τὸν φραγμόν τῆ κήπῃ, καὶ φοήσῃ, εἶναι ἀζήμιος ὁ Αὐθέντης τῆ ἀμπέλι, ἢ τῆ κήπῃ.

Ἐὰν κανεὶς βοῖδι, ἢ γαῖδαρος θείλωντας καὶ σέβῃ εἰς ἀμπέλι, ἢ εἰς κῆπον, παλεκοθῇ εἰς τῆς πάλας, τῆ ἀμπέλι· ἢ τῆ κήπῃ, ἀζήμιος ὁ Αὐθέντης τῆ ἀμπέλι, ἢ τῆ κήπῃ.

Ἐὰν εὖρη κανεὶς μίαν καὶ δύο φορὰς ζῶον εἰς ἀμπέλι, ἢ εἰς κῆπον καὶ

Ἐὰν Γεωργὸς εὕρῃ ξόνον βόϊδι εἰς τὸ ἀμπέλιτε, ἢ δυνάμιτι τοῦ
 Αὐτῶντος τε, ἀλλὰ θέλωντας νὰ τὸ διώξῃ, τὸ σκοπῶσει, ἢ τὸ τζακί-
 σει, ἢ παλετωθῇ εἰς κἀνὸν παλῆκι, νὰ τὸ πληρώνῃ ὁλόκληρον.

ΤΙΤΛΟΣ Ε΄.

Περὶ Ζημίας.

Εὰν θείῃσι κανεῖς τὸ χωράφι τε, καὶ τῶν γειτόνων τὰ χωράφια εἶναι ἀθέμιτα, καὶ βάλῃ τὰ ζῶά τε· καὶ κάμῃ ζημίαν εἰς τὰ χωράφια τῶν γειτόνων τε, τὰ τὸν κτυπῶν λ'. ράβδιας, καὶ ἵα πληρώσῃ καὶ τῷ ζημίαν ἐκείνων ὅπῃ ἔχεν τὰ χωράφια.

Ἀνίσως ἢ τρυγήσῃ τινὰς τὸ ἀμπέλι τε, ἢ τινῶν γειτόνων εἶναι ἀτρυ-
γηταί, ἢ ἔμπαν τὰ ζῶά τε, καὶ κάμειν ζημίαν τῷ γειτόνων, νὰ δαίρεται
ξύλιας λ. καὶ νὰ πληρώνῃ τὴν ζημίαν.

Ἐκεῖνος ὅπῃ βόσκει ζῶα εἰς ξέρον τόπον, ἀνελεθεῖ εἰς τὸ Ἀκρί-
λιον, πετέσι νὰ πληρώνη διπλῶν.

Ἐκεῖνοι, ὅπῃ ἔχεν μέτρα κολοβά, σιταρεῖς, κρασίς, ἢ λαδίς, καὶ δοὺς ἀκολοθεῖν τὴν παλαιὰν παράδοσιν, νὰ δαίρωνται μεγάλως ὡς ἀσεβεῖς.

ΤΙΤΛΟΣ 5'.

Περὶ Φόνων Ζώων.

Εἂν κόππωνται κανεῖς ξύλα εἰς τὸν λόγκον, καὶ δὲν σοχασθῇ, καὶ σκοπῶσει βόϊδι, ἢ γαῖδαρον, ἢ ἄλλο κᾶνόνα ζῶον, νὰ δίδῃ ψυχλὴ αὐτὶ ψυχῆς.

Ἐπὶ κόπτη κανεῖς ξύλα, ἢ δύνδρον, καὶ ῥίψῃ ἀπὸ παῶν τὸ τζεῦρε
ἀσκοπα, καὶ σκοπῶσαι ζῶν ξύον, γὰρ τὸ πληρώνη ὅσον ἀξίζει.

Ἐὰν πηγαῖνῃ καρεῖς νὰ συμμάσῃ τὸ βοῖδι τε, ἢ τὸν γαῖδαρόν τε, καὶ κυνηγῶντάς τον διώξῃ μαζὴ με ἐκεῖνον καὶ ἄλλα ζῷα, καὶ δὴν τὰ συμμαζώξῃ μαζὴ με τὸ ἐδικόν τε, ἀλλὰ τὰ ἀφήσῃ καὶ χαθῇ· ἢ τὰ φάγουν οἱ λύκοι, νὰ δίδῃ ψυχὴν αὐτὶ ψυχῆς τῷ Αὐθροντὸς ὅπῃ τὰ εἶχεν· εἰ δὲ μὴ λύσῃ τῷ Αὐθροντὸς ὅπῃ τὰ ἔχει, καὶ τῷ δείξῃ καὶ τὸν τρόπον ὅπῃ τὰ ἄφησε, καὶ τῷ ὁμολογήσῃ πῶς δὴν ἠμπόρεσε νὰ τὸ πιάσῃ, νὰ εἶναι ἀζήμιος.

Ἐὰν εὖρῃ κανεῖς βοῖδι μέσα εἰς λόγκον, καὶ τὸ σφάξῃ, καὶ πάρῃ τὸ κρέας τε, καὶ κόπῃται τὰ χεῖρά τε.

Ἐὰν σῆση κανεὶς δόκανον εἰς τὸν καιρὸν ὅπῃ εἶναι οἱ καρποί· καὶ πια-
σθῇ εἰς αὐτὸν χοῖρος, καὶ φοθήσῃ, ἀζήμιος ναὶ εἶναι ἐκεῖνος ὅπῃ ἔσῃσῃ
τὸν δόκανον.

Περὶ

Περὶ Μάχης δύο Ζώων, ἥτοι βιασμῶ, καὶ βλάβης.

Εἰς αὐτὰ ζῶν ἄλλο ζῶν ἐγγίση, βιάση, καὶ παρακινήση, καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ἀφορμῆς, ἢ εἴα ἀπὸ τὰ ζῶα φοβήσῃ, ἢ γυνὴ βλάβῃ εἰς ἄλλο κἀνείνα, καὶ χάσῃ τίποτες ἀπὸ τῆς μάχης τοῦ ζῶον, πληρῶναι τὴν ζημίαν ὁ Αὐτοῦτος ἐκείνη τὴν ζῶα ὅπως ἐκίνησε τὴν μάχην.

Εὰν οὖν ζῶν ὁρμήσῃ κατ' ἄλλαν τινὸς ζῶα, καὶ σῆσῃ μάχην· ἀνίσταται καὶ φοβήσῃ ἐκεῖνο ὅπῃ πρῶτον ὤρμησε, δυνάμει καὶ ἀγωγῇ· εἰ δὲ καὶ χαθῇ τὸ ἄλλο, κινεῖ ἀγωγῇ ὁ Αὐθρότης τὴν ζῶα ὅπῃ ἐφόβησε κατὰ τὴν Αὐθρότητα ἐκεῖνην τὴν ζῶα ὅπῃ ἐκίνησε τὴν μάχην· ἢ τὸ ἴδιον ζῶον λαμβάνει, ἢ τὸ ἀνάλογον τὴν ζῶα ὅπῃ ἐφόβησε.

Ἐὰν μάχωνται, καὶ τρώγονται δύο σκύλοι, καὶ ὁ Αὐθρότης τῷ κυνὸς σκύλα κρέξῃ τὸν ξύνον σκύλον μὲ σπαθὶ, ἢ μὲ ράβδι, ἢ μὲ πέτραν, καὶ συμβῇ νὰ κλαθῇ, ἢ νὰ τυφλωθῇ, ἢ ἄλλο τίποτες νὰ πάθῃ ὁ σκύλος, ἢ φοβίση, νὰ τῷ πληρώνῃ τὴν ζήμιαν τῷ Αὐθρότῳ ὅπως τὸ ἔχει.

Ἐὰν ἔχη κανεὶς σκύλον διαάσω, καὶ πρίγει τὰς ἄλλας σκύλους, καὶ ἀπολύσῃ τὸν θανατὸν σκύλον, καὶ τὸν ἀναγκάσῃ εἰς ἄλλον σκύλον ἀχαμνόν, καὶ συμβῇ τὰ τὸν κερτσαν ἢ τὰ φορήσῃ, τὰ πληράνη τὴν ζήμιαν τῷ Αὐθούτῃ, καὶ τὰ τὸν κτυπῇ καὶ ἰβ' ραβδιαῖς.

Ἐὰν σκοπῶσιν κανεῖς σκύλον κοπαδῖα, καὶ ἄλλα θηρία, ἡ ἀρχὴ εἰς
τὴν μανδρὰν κάμου ζῆμια, καὶ ὕστερα ἀπεικασθῇ ὁ φορεὺς τῶ σκύλε,
καὶ πληρώσῃ ὅλῳ τὴν ζῆμian τῶ κοπαδῖα, καὶ τὴν τιμὴν τῶ σκύλε.

Ἐκεῖνος ὁπῶς κατισκιδάσει φαρμάκι, καὶ φαρμακώσει σκύλον κοπα-
δίε, δαίρεται ῥ. ραβδιαῖς, καὶ ἐὰν πληρώνη καὶ τὴν τιμὴν τῆς σκύλης διπ-
λῶν· εἰ δὲ καὶ γούνη τίποτες ζημίαι τῆς κοπαδίας, ὅλῳ τῷ ζημίαν ἐὰν τὴν
πληρώνη ἐκεῖνος ὁπῶς ἐσκόπῳσε τὸν σκύλον, ὥσαν ὁπῶς ἔγινεν αἴτιος τῆς
ζημίας διὰ τὴν σκοπώσῃ τὸν σκύλον ὁπῶς ἐφύλαγε τὸ κοπάδι· ἐὰν δὲ
μαρτυρηθῇ ὁ σκύλος πῶς ἦτον θηριόμαχος, ἐὰν γίνεταί καθὼς προεί-
παμεν· εἰ δὲ ἀπλῶς καὶ ὥς ἔτυχεν μόνον σκύλος τῆς ἀράδας ἦτον, ἐὰν
δαίρεται, ἐὰν πληρώνη καὶ τὴν τιμὴν τῆς σκύλης διπλῶν.

Εἴτις σκοπὸς ἡ ζωὴν, μὲ εἴτι πρόσφατον καὶ ἀντυχίαν, καὶ τὸ πλῆ-
 ρὴν τῆ αὐθεντίας, ἐὰν ἀπεικασθῇ, καὶ μαρτυρηθῇ ὡς ἀποφάσεως.

T I T Λ O Σ Z'.

Περὶ Δένδρων.

Εἰ αὖ φυτεύσῃ κανείς δένδρον εἰς τόπον ἀμοίρας, καὶ ὕπερον γαστήρ μοίρασις, καὶ λάχῃ εἰς ἄλλα μερτικόν, καὶ μὴ ἔχῃ τινὶ ὀξυσίαν τῷ δένδρῳ· ἀλλὰ ἐκεῖνος ὅπῃ ἐφύτεύσῃ, καὶ τὸ ἀνάθρεψεν, ἐκεῖνος καὶ τὸ ὀείζει, καὶ καὶ τὸ ὀξυσιάζει· εἰ δὲ κρᾶζῃ, καὶ βοᾷ ἐκεῖνος ὁ ἄλλος ὅπῃ ἔχει τὸν τόπον, ὡς τῷ δώσειν ἄλλο δένδρον ὥσταν ἐκεῖνο ὅπῃ τὸ ἀνάθρεψεν ἐκεῖνος, καὶ ὡς ἔχῃ ἐκεῖνο.

'East'

Ἐὰν δεισκέται δένδρον εἰς συώρον χωράφιον, καὶ εἶναι κῆπος ἐκεῖ σωμα, καὶ κάμνη ἴσκιον εἰς τὸν κῆπον, νὰ κόπτονται τὰ κλονάκια τοῦ δένδρου· εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι κῆπος, νὰ μὴ κόπτονται τὰ κλονάκια.

Ἐάν τις ἔχωντας μετά τινας κείσιν, χωρὶς θέλημα τῆς Κεῖτῆς κόψῃ ἀμπέλας, ἢ ἄλλο δένδρον, εἴτι καὶ αὐτὸ εἶναι, νὰ κόπτονται τὰ χέριά τε.

Ἐκεῖνοι ὅπως κόπταν, ἢ ὀργάζον δένδρα, καὶ ἀμπέλας ξένας μετὰ τὸν καρπὸν, νὰ κόπτονται τὰ χέριά τε, νὰ πληρώνον καὶ τὴν ζημίαν.

Ἐκεῖνοι ὅπως κόπταν τὰ δένδρα, καὶ τὰς ἀμπέλας, τιμωρῶνται ὡσαύτῃ οἱ λησάι.

Δένδρα δὲ γίνονται καὶ ἡ ἀμπέλος, ὁ κισσὸς, ὁ κάλαμος, καὶ ἡ ἰταία· ἐκεῖνο δὲ ὅπως ἀκόμι δὲν ἐρεζώθη, δὲν λέγεται δένδρον, εἰδὲ ἐκεῖνο ὅπως ἐξηραίνθησαν αἱ ῥίζαι τε, καὶ ἴσται ξηρόν· ἐκεῖνο δὲ ὅπου ἐρεζώθη, καὶ δυνάται νὰ μεταφυτεύθῃ δένδρον λέγεται· καὶ αἱ ῥίζαι τῆς εἰλαίας· καὶ εἰὰ τὰ κόψαν, κατ' οὗτος καταδικάζεται εἰς ὁλόκληρον.

Σημειώσαι δὲ, ὅτι ὅχι μόνον ἐκεῖνος ὅπως τὰ κόπτει καταδικάζεται, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ὅπως προσάξει τινὰ νὰ τὰ κόψῃ εἰς τὸ διπλὸν καταδικάζεται.

ΤΙΤΛΟΣ Η'.

Περὶ Ἐμπρησμεῖ.

Ἐὰν βάλῃ κανεὶς φωτίαν εἰς τὸ χωράφιον νὰ καύσῃ τὰ κλαδιά, καὶ ἀκάνθια ὅπως φυτρώσων μέσα, καὶ συμβῇ νὰ διαδράμῃ ἡ φωτία νὰ καύσῃ σπήτια, ἢ χωράφια μετὰ τὰς καρπὰς, δὲν καταδικάζεται, εἰὰ δὲν τὸ ἔκαμε τὸτο εἰς καιρὸν ὅπως νὰ ἦτον ἄνεμος πολὺς.

Ὅποιος καύσει ξένον βενόν, ἢ κόπτει δένδρα ξένα, νὰ βελλώνεται τὸ χέρι τε, καὶ νὰ πληρῶν, καὶ τὴν ζημίαν διπλῶ.

Εἴ τις καύσῃ φράχτιν ἀμπέλας νὰ δαίρεται κατὰ πολλὰ, καὶ νὰ βελλώνεται τὸ χέρι τε, καὶ νὰ πληρῶν τὴν ζημίαν διπλῶ.

Ὅσοι βάλλαν φωτίαν εἰς ἀλώνι, ἢ εἰς θεμωνίας, διὰ νὰ ἐκδικηθῶν τὸν ἐχθρόν τε, νὰ καίωνται καὶ αὐτοὶ εἰς φωτίαν.

Ὅσοι βάλλαν φωτίαν εἰς σπήτι ὅπως βάναν ἄχυρον, ἢ χορτάρι, νὰ κόπτονται τὰ χέριά τε.

ΤΙΤΛΟΣ Θ'.

Περὶ Δέλων.

Ἐὰν κανεὶς δῆλος σφάξῃ βοῖδι, ἢ κριάρι, ἢ χοῖρον ξένον, μέσα εἰς τὸν λόγον, ὁ Αὐθέντης τε νὰ τὸν πληρῶν ἐκεῖνος ὅπως τὸν εἶχε.

Ἐὰν κανεὶς δῆλος, θέλωντας νὰ κλέψῃ τὴν νύκτα, διώξῃ τὰ πρόβατα

τα ἀπὸ τῆς μάνδρας, καὶ φύγαν, καὶ τὰ φάγαν οἱ λύκοι, ἢ ἄλλα θηρία, νὰ φερκίζεται ὡς φονεύς.

Ἐὰν δῆλος τινὸς πολλάκις κλέψῃ τὴν νύκτα, καὶ ἀποδιώξῃ τὸ κοπάδι, καὶ χαθῶν μερικὰ ἀπ' αὐτὰ, νὰ ζημιώνεται ὁ Αὐθέντης τε, ὅσα χαθῶν, ὡσὰν ὅπως ἰξεύρει τὸν δῆλον ὑπαίτιον.

Ἐὰν παραδώσῃ κανεὶς πρόβατα, ἢ ἄλλα ζῶα, εἰς τὰ χέρια τινὸς δέλε νὰ τὰ βόσκῃ χωρὶς γνώμῃ τῆς Αὐθέντης, καὶ διὰ τὸτο ὁ δῆλος τὰ πελῆσει, ἢ κατ' ἄλλον τρόπον τὰ χαλάσῃ, νὰ εἶναι ἀζήμιος καὶ ὁ Αὐθέντης τε, καὶ ὁ δῆλος.

Ἐὰν μετὰ τὸ θέλημα τῆς Αὐθεντόσ τε λάβῃ τινὸς πρόβατα δῆλος, μετὰ εἴτι τρόπον καὶ ἂν τὰ περιλάβῃ, καὶ τὰ καταφάγῃ, ἢ τὰ χαλάσῃ, καὶ τὰ χάσῃ, ὁ Αὐθέντης τε δέλε νὰ τὰ πληρῶν ἐκεῖνος ὅπως τὰ ἔχει.

ΤΙΤΛΟΣ Ι'.

Περὶ Καινέργων Κτισμάτων.

Ἐὰν Γεωργὸς κτίσῃ σπήτι, ἢ φυτεύσῃ ἀμπέλι εἰς ξένον τόπον ἔρημον, καὶ ὕστερον ἔλθῃ ὁ Αὐθέντης τῆς τόπῃ, δὲν ἔχει ἄδειαν νὰ χαλάσῃ τὸ σπήτι, ἢ νὰ ξεριζώσῃ τὸ ἀμπέλι, ἀλλὰ νὰ πέρνῃ ἄλλον τόπον ὅπως τῆς ἀρέσει· εἰ δὲ ἐκεῖνος ὅπως κτίσῃ τὸ σπήτι, ἢ φυτεύσῃ ἀμπέλι εἰς ξένον τόπον, δὲν θελήσει καθόλου νὰ τῆ δώσῃ ἄλλον τόπον, τότε ἔχει ἄδειαν ὁ Αὐθέντης τῆς τόπῃ νὰ χαλάσῃ τὸ σπήτι, καὶ νὰ ξεριζώσῃ τὸ ἀμπέλι.

Ἐκεῖνος ὅπως κτίζει σπήτι, ἢ φυτεύει ἀμπέλι εἰς ξένον τόπον, ἢ πέρνει, ἢ ἄλλο τίποτες κάμνει, νὰ ξεπεύτῃ ἀπὸ τῆς δεσποτείας, καὶ νὰ μὴ πέρνῃ ἔτε τὰ ἐξοδά τε.

Εἴ τις φυτεύῃ εἰς ξένον γῆν χωρὶς τὸ θέλημα τῆς Οἰκοκύρης, νὰ χάσῃ καὶ τὸν κόπον τε, καὶ τὰ φυτά.

Ἐκεῖνοι ὅπως χαλάσαν ξένα σπήτια χωρὶς θέλημα τῆς Κεῖτῆς, ἢ χαλάσαν φραγμὰς, διὰ νὰ κτίσων, ἢ ξαναφράξων τὰ ἐδικά τε, νὰ κόπτονται τὰ χέριά τε.

Εἴ τις κτίσῃ σπήτι εἰς ξένον τόπον μετὰ ἐδικῶν τε ξυλικῶν ὕλων, καὶ ἐξοδῶν, ὁ Αὐθέντης τῆς τόπῃ ὀχρεσιάζει, καὶ τὸ σπήτι, καὶ τὸν τόπον, διὰ τὸν κανόνα ὅπως λέγει, εἴκειν τὰ ἐπικείμενα τοῖς ὑποκειμένοις, εἰς τόσον ὅτι μετὰ τῶν ὕλων ὅλων τῆς σπητὸς νὰ λαμβάνῃ καὶ τὴν δεσποτείαν διαπαντός ὁ Αὐθέντης τῆς τόπῃ· καὶ δὲν δυνάται ἐκεῖνος ὅπως κατασκόψῃ τὸ σπήτι νὰ κινήσῃ κείσιν διὰ τῶν ξετίμησιν τῆς ὕλης.

Περὶ Μύλων.

Ἐὰν κατοικῇ κανεὶς εἰς χωρίον, καὶ γνωρίσῃ τόπον κοινόν, τῆς μέσης δηλαδὴ ὅλες τῆς χωρίου, ὅπως νὰ εἶναι ἐπιτήδειος διὰ ἐργασίαν μύλου, καὶ τὸν προπάρῃ, καὶ κάμῃ ἐργασίαν μύλου, καὶ ὕστερα, ἀφ' ἧς τελειώσῃ τὸ ἐρ-

ἐργασῇ, καταβοᾷ, καὶ κρᾶζει ἢ κοινότις τῷ χωρίῳ, καὶ τὸ ἔκαμιν ἐ-
δικόντου, ἅς τῷ δώσουν ὅλῳ του τῷ ἐξοδὸν ὅπῃ ἐξοδίασε, καὶ νὰ εἴ-
ναι ὅλοι σωῦτροφοὶ μετ' ἐκεῖνον ὅπῃ τὸν ἐκτίσιν.

Ἐὰν μοιρασθῇ τόπος χωρίου, καὶ εὖρη καθεὶς εἰς τὸ μερτικόν του τό-
πον ἐπιτήδειον διὰ ἐργασήριον μύλου, καὶ τὸν ἐπιμεληθῇ, καὶ κατασκιά-
σει ἐργασήριον μύλου, δὲν ἔχουν ἄδειαν οἱ ἄλλοι Γεωργοὶ ὅπῃ ἐπῆραν
τ' ἄλλα μερτικά, νὰ εἰπῶν τίποτες διὰ τὸν ποῖτον μύλον.

Ἐὰν τὸ νερόν ὅπῃ καταβαίνει ἀπὸ τὸν μύλον ἐρημιάνη χωράφια, καὶ
ἀμπέλια, ὁ Αὐθέντης τῷ μύλου χεωσῇ νὰ κάμη νὰ μὴ βλάβονται·
εἰ δὲ μὴ, ὁ μύλος νὰ μὴ δουλεύῃ.

Ἐὰν οἱ Αὐθένται πῶν χωραφίων δὲν θέλουν νὰ περνᾷ τὸ νερόν τοῦ
μύλου μέσα ἀπὸ τὰ χωράφιά τους, νὰ ἔχουν ἄδειαν νὰ τὸ ἐμποδίσουν.

ΝΟΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

ΤΙΤΛΟΣ Α'.

Περὶ Ἀξιωμαίων.

Ἀπὸ τῆς Πατρικίης ἕως εἰς τῆς Ἰλλυριέων εἶναι οἱ Συγκλητικοί.
Ἰλλυριέων τινὲς λέγουσι τῆς Πρωτοπαθαρίας· καὶ τῆς ἀνώτερας αὐτῶν.
Τὰ παιδία τῶν ἐλευθερωμένων δέλων δυνάμει νὰ γένων Συγκλητι-
κοί· διότι μόνοι οἱ ἐλευθερωμένοι ἐμποδίζονται.

Ὁ Πραίτωρ τῷ λαῷ λέγεται Νυκτέπαρχος, ὅτι διὰ τὰ καυσίματα τῶν
σπητιῶν ἐπικουρήθῃ· διὰ τὴν ἐξουσίαν διὰ τῆς φωτίης ὅπῃ πιαῖν, καὶ
καίονται τὰ σπήτια, καὶ διὰ ἐκείνας ὅπῃ τρυπῶν τῷ νύκτα εἰς τοίχους,
καὶ διὰ ἐκείνας ὅπῃ τῆς δέχονται· τῆς δὲ μεγάλας, καὶ περὶφανεῖς ὑπο-
θέσεις τῆς πέμπει εἰς τὸν Ἐπαρχον. Πραίτωρ δὲ λέγεται ὁ Στρα-
τηγός.

Δὲν εἶναι καμμία διαφορὰ καὶ ἀπὸ ἰδιώτης, καὶ ἀπὸ Πατρικίης γε-
νῶνται οἱ Κοιέτορες, οἱ ὅποιοι ἀναγινώσκουσι βίβλους εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ
βεβλῶνται εἰς τῷ Σύγκλητον, καὶ ἀναγινώσκουσι τῆς βασιλικῆς οἰκίας,
καὶ κοντολογίης αὐτῇ ἡ ἀξία, καὶ ἡ ἀρχοντεία εἶναι ἀπορίτερη ἀπὸ τῆς ἄλ-
λας, καὶ τινὲς μὲν ἀπ' αὐτῆς ἀγαθύνει εἰς τῆς Ἐπαρχίας, θέλοντες νὰ
συνάξων πλῆτον· ἄλλοι δὲ μὲν, καὶ λάμπει διὰ παντὸς σὺν εἰς τὸν
Βασιλέα· οἱ αὐτοὶ λέγονται καὶ Κοιαισίτορες, ἥτοι ἐρόνται, ὅτι ἐξ-
σίαν ἔχον νὰ ἐρόνται, καὶ νὰ ἐξετάζων τῆς πτωχῆς τῆς Πόλεως· καὶ τῆς
μὲν νέας, καὶ γερῆς εἰς τὸ κορμὶ, νὰ τῆς δίδων εἰς δαλείας, εἰς τὰ
μαγγυπεῖα, καὶ κηρωθῆς, καὶ ἄλλα παρόμοια· τοὺς δὲ ἀσθενεῖς, καὶ
γέροντας νὰ ἀφίνων· νὰ ἐπιμελῶνται τῆς ἀδικημάτων, νὰ δικαιώων, καὶ
νὰ βοηθῶν ἐκείνας ὅπῃ χρῆζων βοηθείας, καὶ νὰ ξεπροβοδῶν τῆς ξύνης
εἰς τῆς τόπας αὐτῶν.

Κεράτωρ τῷ Βασιλέως, ἐκεῖνος ὅπῃ λέγεται τώρα Λογοθέτης.

Οἱ Πραιπόσιτοι τῷ αὐτῷ ἐξουσίαν ἔχον, ὥσπερ καὶ ἐκεῖνοι ὅπῃ ἐγι-
ναν Ἐπαρχοὶ Κεκλητῶν, ἢ Πόλεων, ἢ Στρατηλάταις· καὶ εἰς τὰ προ-
σκηνήματα τῷ Βασιλέως ὅπῃ γίνονται, καὶ εἰς τῆς βασιλικῆς ἐορτῆς
καὶ εἰς τῆς ἰδιωτικῆς, καὶ εἰς ὅλας τῆς ἄλλας τάξεις, νὰ ἀποτιμῶνται κατὰ
τὸν βαθμὸν ὅπῃ τῆς δίδει ὁ χρόνος.

Οἱ Ἐπαρχοὶ προκαθεζονται ἀπὸ ὅλας, καὶ κατόπι τῆς οἱ Συγκλη-
τικοί.

Ἡ Γυναικες τῶν Λαμφοτάτων εἶναι Λαμφοτάται, καὶ ὅχι ἡ Οὐγα-
τέρες τῶν Συγκλητικῶν· διότι ἡ Οὐγάτη τιμᾶται ἀπὸ τῷ ἀξίαν τοῦ
Πατρὸς, ἕως ὅπῃ δὲν εἶναι ὑπανδρευμένη με ἰδιώτῳ· καὶ ἐκεῖναι ὅπου
χωρεῖται ἀπὸ τῆς Λαμφοτάτης Λαμφοτάται εἶναι, εἰὰ δὲν ὑπανδρευ-
θῶν με ἄλλας ὅπῃ νὰ εἶναι παρακάτω εἰς τῷ ἀξίαν.

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

Περὶ Διαφόρων Κανόνων.

Κανὼν εἶναι σωτομος ἀφήγησις πράγματος, καὶ σωδισμος· ὁ ὁποῖος διὰ τῆς ὥρας ὅπῃ νὰ πταίῃ κανεῖς εἰς τίποτες, δὲν σημαίνει τὸ ὑποκείμενον.

Ὁ Κανὼν εἶναι ἀπὸ τὸν Νόμον, καὶ ὅχι ὁ Νόμος ἀπὸ τὰς Κανόνας.

Ἐὰν ἐμποδίσῃ ἐκεῖνος νὰ πληρωθῇ εἰς ἐμένα ἡ θέλῃσις, ἡ ἐκλογὴ, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ πληρωθῇ, εἶναι ὡσαύτῃ νὰ ἐπληρώθῃ· τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς τὰς ἐλευθερίας, εἰς λεγάτα, εἰς κληρονομίας, καὶ συμφωνίας.

Περὶ Ἀπάτης.

Οταν περὶ ἀπάτης ζητῇται, δὲν ἐξετάζομεν τί δὲν ἔλαβον ἐκεῖνος ὅπῃ ἔχει τὴν κρίσιν, ἀλλὰ τί ἐμποδίσθη νὰ λάβῃ ἀπ' ἐκεῖνον ὅπῃ ἔχει νὰ λάβῃ.

Ἡ ἀπάτη ζητεῖ τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ τὸν σοχασμόν.

Ἐκεῖνος ὅπῃ μεταχειρίζεται τὸν κοινὸν νόμον δὲν ἀπατᾷται.

Ἐκεῖνος ὅπῃ ἰξούρει, καὶ συμφωνεῖ, δὲν ἀπατᾷται.

Ἐκεῖνο ὅπῃ νὰ γούρῃ ἀπὸ τὰ ἐδικά μας, ἐδικόν μας εἶναι· ἢ γὰρ ἐὰν κάμνῃς ἀπὸ τὰ ἐδικά μας μαλλίᾳ σακκίον, ἐδικόν μας εἶναι· ἐκεῖνο δὲ ὅπῃ νὰ ἀγοραθῇ ἀπὸ τὰ ἐδικά μας, δὲν εἶναι ἐδικόν μας.

Δὲν δύναται κανεῖς νὰ ζητήσῃ κἀνὸς ἀπὸ τὸ πρῶτον τῆς καίρῃς, ἕτε πρὸ τῆς διατεταγμένης καίρῃς ὅπῃ νὰ συμφωνήσῃ τινὲς εἰς κάμμίαν ὑπόθεσιν νὰ δώσῃ, ἢ νὰ πάρῃ.

Ἐκεῖνος ὅπῃ ἀφήσῃ τὴν Γυναικά τῃ ἐγγαστραμμένῃ, δὲν λογίζεται πῶς ἀπέθανον ἄτεκνος.

Ἡ ἀμάθεια μὲ τὴν ἀμέλειαν συναρτᾷται.

Ἡ ἀπειρία ὅπῃ νὰ λείψῃ κανεῖς εἰς ὑπηρεσίαν Αὐθοντικῇ, ἕτε τῇ λόγῃ ζημιώνει, ἕτε ἄλλον τινά.

Μὲ τὸ ὄνομα τῆς παραδόσεως τῶν ὀρφανικῶν πραγμάτων εἰς τὰς κληρονομίας, γυροῦνται καὶ οἱ καρποὶ, αὐτὸ καὶ δὲν συντυγχῇ τὸ τοιοῦτον.

Καὶ εἰς τὰς ὑποσχέσεις, καὶ εἰς τὰς ἄλλας συναλλαγὰς, ἐὰν δὲν ἡμπορεῖ νὰ φανερωθῇ ἡ θέλῃσις τῶν δύο μερῶν, ἀκολουθεῖται τὴν συνήθειαν τῆς τόπῃ ὅπῃ ἔγινεν ἡ συναλλαγή· εἰ δὲ καὶ αὕτῃ εἶναι ἄδικος, καὶ ἀδιάφορος, τότε ἀκολουθεῖται τὸ ἔλαττον.

Ἐκεῖνα ὅπῃ εἶναι ὡς ἀρχῇς βέβαια, δὲν χαλᾷ ἀπ' ἐκεῖνα ὅπῃ σμύβαν. Δὲν εἶναι τίποτες πόσον ἐναντίον εἰς τὴν καλὴν πίσιν, ὡσαύτῃ ἡ βία, καὶ ὁ φόβος.

Ἐκεῖνος ὅπῃ ἔχει τὴν ὠφέλειαν τῶν πραγμάτων, ἔχει καὶ τὴν βλάβην.

Ὅταν δὲν ἡμπορεῖ νὰ γούρῃ κάμμία ὑπόθεσις χωρὶς βλάβην, τότε τὸ ὀλιγώτερον ἄδικον διαλέγομεν.

Τα'

Τὰ μερικὰ εἶναι βεβαιότερα ἀπὸ τὰ καθόλου.

Τὰ μερικὰ πάντοτε σωδελίσκονται μὲ τὰ καθόλου.

Ἐκεῖνος ὅπῃ ἔχει κρίσιν διὰ τίποτες πρᾶγμα νὰ λάβῃ, φαίνεται πῶς νὰ ἔχῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Ἐκεῖνο ὅπῃ εἶναι ὡς ἀρχῇς ἀσερέων, δὲν βεβαιεῖται μὲ πολυκαιρίαν.

Ἐκεῖνος ὅπῃ σέβῃ εἰς ἄλλαν Αὐθοντείαν, ἢ δίκαιον, πρέπει νὰ κυβερνᾷ μὲ τὰ δίκαια ἐκεῖνα.

Ἐκεῖνος ὅπῃ δεχθῇ ὅλον τὸν βίον τιδός, αὐτὸς διὰ κληρονόμος λογίζεται.

Ὁ διάδοχος εἰς τὰ πάντα, τόπον ἔχει κληρονόμος.

Δὲν ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ κανεῖς τὴν βελλύτῃ καλλίτερῃ μὲ τὸν δόλον.

Δὲν κατηγορεῖται ἐκεῖνος ὅπῃ δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἐμποδίσῃ, καὶ ἐμποδίζει.

Ἐγὼ φαίνομαι νὰ πέρνω ἐκεῖνο ὅπῃ προσάξω νὰ δοθῇ ἄλλαν.

Ἀναφέλιτα ζητῶμεν ἐκεῖνο ὅπῃ δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἶναι τινός, ὅτι κἀνέ-να χρέος εἰς αὐτὸ δὲν σωδίσεται.

Ἐκεῖνος ὁποῦ ζημιωθῇ ἀπὸ ἐδικόν του σφάλμα, δὲν λογίζεται πῶς ἐζημιώθη.

Δὲν πρέπει νὰ γούρῃ κανεῖς πλεσιώτερος ἀπὸ ἄλλαν ζημίαν.

Ἐκεῖνο ὅπῃ εἶναι ἀκόμι ἀτελείωτον, δὲν λογίζεται πῶς νὰ εἶναι.

Τὸ λεγόμενον, ἢ γινόμενον μὲ ὀργὴν, καὶ θυμόν, δὲν εἶναι βέβαιον, παρέξ μόνον ἐὰν εἴῃ εἰς τὰ αὐτά.

Οὔτε ἀμανάτι, ἕτε παρακαταθήκη, ἕτε παράκλησις, ἕτε ἀγορασία, ἕτε μίσθωσις εἰς πρᾶγμα ἴδιον βεβαιώνεται ποτέ.

Οἱ ἰδιῶται δὲν δύνανται νὰ κάμῃ ὑπηρεσίας Ἀρχοντικὰς.

Κάθε κανόνας νομικός σαφὴς εἶναι, διότι ἐν δυνάμει μεταγυρίζεται.

Ἐνα πρᾶγμα ὅπῃ τὸ δώσῃ τινός νὰ τὸ δώσῃ ἄλλαν, δὲν λογίζεται πῶς τὸ ἐπῆρσεν ἐκεῖνος.

Ὁ σωτρός τῆς σωτροφίας δὲν εἶναι σωτρός μας,

Σχόλιον.

Πέτρος καὶ Παῦλος ἔκαμαν σωτροφίαν διὰ νὰ πραγματωθῶνται· ὁ Παῦλος ὕστερα ἔκαμε τὸν Τίτιον, σωτrophon χωρὶς γνώμην τῆς Πέτρῃς, καὶ ζητεῖται, ἀνίσως ὁ Τίτιος εἶναι σωτρός τῆς Πέτρῃς· καὶ λέγει ὁ Νομοθέτης, ὅχι· διὰτὶ ὁ σωτρός τῆς σωτροφίας δὲν εἶναι σωτρός μας, καὶ πρεπόντως· διὰτὶ ἐπειδὴ κατὰ συμφωνίαν, καὶ ἀρέσκειαν γίνεται ἡ σωτροφία, καὶ συμφωνεῖται, καὶ βεβαιώνεται, πῶς νὰ εἰπῶμεν ὅτι ὁ Τίτιος εἶναι σωτρός τῆς Πέτρῃς, ὅπῃ ἕτε ἐσυμφώνησαν, ἕτε ἄρσεν εἰς τὴν σωτροφίαν τῆς Πέτρῃς; ὥστε λοιπὸν ὁ Τίτιος τῆς Πέτρῃς εἶναι σωτρός· καὶ ὅ,τι αὐτὸν παρὶν ἀπὸ τῆς σωτροφίας ὁ Τίτιος, αὐτὸν, καὶ τὸν Παῦλον εἶναι κοινόν· καὶ ὁ Παῦλος ὅπῃ ἐπῆρσεν αὐτὸν τὸν Τίτιον ἐπάγε-ται ὑπὸ τῆς Πέτρῃς εἰς τὴν περὶ σωτροφίας κρίσιν· καὶ τὸ ἀποσῶναι εἰς τὴν σωτροφίαν· καὶ ἀνίσως καὶ πολλαῖς φοαῖς ὁ Τίτιος κάμῃ διάφορον εἰς τὴν σωτροφίαν, καὶ αὐξήσει μὲ τὴν ἐπιμέλειάν τῃ τῶν πραγμάτων, καὶ ὕστερον ζημιώσει, κινεῖ ὁ Πέτρος κρίσιν μὲ τὸν Παῦλον, καὶ τὸν βιά-ζει νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ζημίαν ὅπῃ ἐτρέξεν εἰς τὴν σωτροφίαν τῆς α-
πὸ

πὸ τὸν Τίτιον· καὶ δὲν ἔμπορεῖ ὁ Παῦλος νὰ ἐναντιωθῇ, καὶ νὰ λογαριασῇ τὴν ζημίαν μὲ τὸ διάφορον ὅπῃ ἔγινε προτίτερα ἀπὸ τὸν Τίτιον, διατὶ ἔπαισαν ὅπῃ ἐπῆρε τὸν Τίτιον χωρὶς γνώμην τῆ Πέτρου ὅπῃ ἔξ ἀρχῆς μὲ αὐτὸν ἔκαμεν τὴν συντροφίαν.

Ὁ δαιμονισμένος, καὶ ὁ ἄσωτος δὲν ἔχεν κἀμμίαν θέλησιν.

Ἐκεῖνα ὅπῃ μὲ νόμον συνίστανται, εἶναι δυνατὸν μὲ ἄλλον νόμον νὰ χαλάσουν.

Τὰ ὅσα γένων ἔξω ἀπὸ τὰς κανόνας τῶ νόμου, δὲν ἔρχονται εἰς παράδειγμα.

Ὅχι κἀθε πρᾶγμα ὅπῃ εἶναι δυνατὸν, εἶναι καὶ ὑπρεπές καὶ εὐτακτον.

Ἐκεῖνα ὅπῃ ἔξω τῶν νομικῶν κανόνων γίνονται δεκτὰ ἔξ ἀνάγκης, δὲν φέρονται εἰς παράδειγμα.

Εἰς ὅλας τὰς κείσεις ὅπῃ πρέπει νὰ ζημιωθῇ κανεῖς, βλέπομεν καὶ τὴν ἡλικίαν, καὶ τὴν ἀγνοσίαν.

Αἱ ζημιωτικαὶ κείσεις ὅπῃ νὰ ἀρχίσουν νὰ κείνωνται πηγαίνων εἰς κληρονόμους.

Ἐκεῖ ὅπῃ νὰ εἶναι ἀμφιβολία περὶ τῆς προικὸς ἀποκεινόμεθα.

Τὰ προνόμια ὅπῃ δίδονται προσωπικῶς, μόνον εἰς αὐτὸ τὸ πρόσωπον σβυύονται, ἐκεῖνα δὲ ὅπῃ δίδονται εἰς τὰς κείσεις, εἰς ὅλους διαβαίνουν.

Τὰ προνόμια ὅπῃ δίδονται εἰς τὰ πράγματα, καὶ ὅχι εἰς τὰ πρόσωπα, πηγαίνων καὶ εἰς τὰς κληρονόμους.

Ὅσα συμβαίνων ἀπανίως, καὶ ἀραιὰ, δὲν λογιάζομεν ἐν ἀκολίᾳ εἰς τὰς συναλλαξίας ὅπῃ γίνονται.

Ὅταν ἡ πρωτότυπος αἰτία δὲν εἶναι βεβαία, ἔτε τὰ ὅσα γένων ἀπ' αὐτῶν βεβαιεῖνται.

Ἡ ἄδολος συμβεβηλὴ δὲν καταδικάζει· εἰ δὲ μὲ δόλον γένη, ἀρμόζει ἢ περὶ δόλου καταδίκη.

Ἐκεῖνος ὅπῃ σιωπᾷ, φαίνεται πῶς δὲν ὁμολογεῖ, ἀλλ' ὅμως ἔτε ἀρνεῖται.

Ὅσα λέγει τινὰς εἰς τὰς συναλλαξίας διὰ νὰ χαλάσῃ τὴν ἀμφιβολίαν, δὲν χαλᾷ τὸν κοινὸν Νόμον.

Μὲ δυσκολίαν βέβαια, ὅμως ὅταν ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον, ἀλλάσομεν τὴν συνήθειαν.

Τὸ δίκαιον ὅπῃ ἔχει ἕνας νὰ τιμωρηθῇ, δὲν προσάζει εἰς ἄλλον.

Ὁ φόρος ὅπῃ συμβαίνει κατὰ τύχην εἰς τὰ ἄλογα ζῶα, χωρὶς κἀμμίαν ἀμέλειαν, καὶ τὴν φυγὴν τῶν δέλων ὅπῃ δὲν εἶναι εἰς φύλαξιν, καὶ τὴν ἀρπαγὴν, καὶ τὴν σύγχυσιν, καὶ τὴν φωτίαν ὅπῃ νὰ ἀνάψῃ νὰ καὶν σπῆτια, καὶ τὸ πλῆθος τῶν νερῶν, καὶ τ' ἄλλα ὅπῃ συμβαίνων καὶ ἔρχονται, τὴν ἐπέλδωσιν τῶν ληστῶν, κανεῖς δὲν ἰξόβρει.

Σχόλιον.

Εἰς τὸν παρόντα Κανόνα εἶναι σκοπὸς τῶ Νομοθέτου, νὰ διδάξῃ κάποιον ὅπῃ φυσικῶς πρέπει εἰς τὰς συναλλαξίας, καὶ τί λογῆς ζητεῖται εἰς αὐτὰ μὲ ἐπιμέλειαν, καὶ ἀπὸ ποῖα συμβεβηκότα ἔρχεται ὁ κίνδυνος, καὶ ἡ ζημία εἰς ἐκεῖνον ὅπῃ συναλλάττει, καὶ εἰς ποῖα δὲν ζημιώνεται· ὁ-

θὺς

θὺς λοιπὸν τίθῃσι τὴν συμφωνίαν περὶ παρακαταθήκης· παρακαταθήκη εἶναι ὅταν δώσω πράγματι μὲ εἰς τινὰ νὰ τὰ φυλάξῃ καὶ λέγει, ὅτι ἐκεῖνος ὅπῃ λάβῃ τὴν παρακαταθήκην, καὶ νὰ τὴν χάσῃ, τότε καταδικάζεται νὰ τὴν πληρώσῃ, ὅταν κἀμὴ δόλον εἰς αὐτὴν· ὡσαύτο ὅποταν τὰ ἐδικά τε ἐπιμελῇται καὶ τὰ φυλάττει, καὶ τὴν παρακαταθήκην ἀμελεῖ, καταφρονεῖ, καὶ συμβαίνει καὶ κλέπτεται, ἢ σήπεται, καὶ φθείρεται, ἀποφασίζεται καὶ δίδει ἐκεῖνο ὅπῃ πρέπει, παρέξ αὐτὸ εἶναι τέτοιος νωθρός, καὶ ἀμελής καὶ εἰς τὰ ἐδικά τε πράγματα, δὲν ζημιώνεται, διατὶ ἄς κατηγορῇ τῶ λόγῳ τε ἐκεῖνος ὅπῃ ἔδωκε τὴν παρακαταθήκην εἰς τέτοιον ἀμελῆ, καὶ ὀκνόν, καὶ ἀφύλακτον· ἔτσι καταδικάζεται καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ παρακαλεῖ τινὰ, καὶ λαμβάνει πράγματα, οἷον θέλωντας νὰ πηγαίνω εἰς σῆα τόπον, ἐπαρακάλεσα ἕνα φίλον, καὶ μὲ ἔδωκε τὸ ἀλογόν τε, διὰ νὰ πηγαίνω καβαλλάρης· καὶ διὰ νὰ σὲ διδάξω πλατύτερον, εἰς ἐκεῖνον ὅπῃ μὲ παρακάλεσε νὰ λάβω πράγματα, αὐτὸν διωρισθῇ ὁ καιρὸς, ἢ μπορεῖ ἐκεῖνος ὅπῃ μὲ τὸ ἔδωκε, νὰ τὸ πάρῃ καὶ προτίτερα ἀπὸ τὸν διωρισμένον καιρὸν· οἷον μὲ παρακάλεσιν ἔλαβα ἀπὸ ἕνα φίλον μὲ βιβλίον διὰ νὰ τὸ ἔχω ἕνα χρόνον νὰ τὸ ἀναγινώσκω, ἢ μπορεῖ ἐκεῖνος ὅπῃ μὲ τὸ ἔδωκε, νὰ τὸ ζητήσῃ καὶ νὰ τὸ πάρῃ πρὸ τῆ νὰ ἔλθῃ ὁ χρόνος, καὶ εἶναι ὥραιον, καὶ γλαφυρόν, εἰς ἐκεῖνο δὲ ὅπῃ δοθῇ εἰς νὰ τὸ δαλῶθῃ, καὶ διωρισθῇ καιρὸς, πρὸ τῆ νὰ σωθῇ ὁ καιρὸς δὲν ἢ μπορεῖ νὰ τὸ πάρῃ ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ ἔδωκε, διδάξας λοιπὸν ὁ Νομοθέτης διὰ τὴν παρακαταθήκην, καὶ ὅσα δίδονται μὲ παρακάλεσιν, ὅτι ἀπὸ δόλον μόνον καταδικάζονται ἐκεῖνοι ὅπῃ τὰ λάβων, ἔρχεται εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς ἐντολῆς· καὶ ἐντολή εἶναι, ὅταν παραγγέλλω τινὸς νὰ μὲ ἀγοράσῃ ἕνα πρᾶγμα, ἢ νὰ κειθῇ μὲ ἕνα ἀνθρώπων, ἢ νὰ μὲ κυβερνήσῃ ἄλλο πρᾶγμα· καὶ τὸ συναλλάγμα τῶ κομοδάτῃ, ἢτοι ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα ὅπῃ δίδεται χρῆσιν· διὰ καὶ χρῆσις εἶναι, ὅταν ζητήσω ἀπὸ ἕνα φίλον μὲ νὰ μὲ δώσῃ διὰ χρεῖαν μὲ, ἢ ἕνα σκλάβον τε, ἢ βιβλίον, ἢ ἀγγεῖον χρυσόν, καὶ μὲ τὸ δώσει, καὶ τῆς παλῆσεως· καὶ τῆς πληρωμῆς· καὶ ἡ δόσις τῆς προικὸς, καὶ τῶ ἐνεχύρου· ἐνέχυρον ἔδωκε λογιᾶσον ἐκεῖνο ὅπῃ δίδεται εἰς τὰς Ἐπιτρόπας· ὅταν δανείσων ἄσπρα· καὶ Ἐπιτροπεία εἶναι, ὅταν ὁ Πατὴρ ἔχωντας παιδίαν ἀνήλικα, καὶ δὲν ἀφήσῃ εἰς αὐτὰ Ἐπίτροπον, τότε οἱ Κεῖται φροντίζων, καὶ ὀρόντες, τινὰ φρόνιμον, καὶ ἀρκετὸν εἰς κυβερνήσιν τῶν πραγμάτων, κἀμὴν Ἐπίτροπον αὐτὸν εἰς τὰ ἀνήλικα· καὶ τὰ συναλλάγματα τῆς κυβερνήσεως εἰς τὰ ξένα πράγματα, ἢτοι τὸ λεγόμενον Ρωμαϊκῶς νερόττιον, εἶναι τέτοιον ἐμίσθωσιν ὁ Πέτρος εἰς Ἰωνίτιαν, καὶ ἐγὼ αὐτὰς φίλος τε, ἐβάλλθηκα νὰ κυβερνῶ τὰ πράγματά τε· γυεῖ ζωντας λοιπὸν ὁ Νομοθέτης ἀπὸ τῆς διδασκαλίας διὰ τὴν παρακαταθήκην, καὶ ὅσα δίδονται μὲ παρακάλεσιν, εἰς τ' ἄλλα τὰ συναλλάγματα ὅσα ἐμετρήσαμεν ἀνωτέρω, οἷον τὴν ἐντολήν, τὴν χρῆσιν τὴν πούλησιν, τὸ ἐνέχυρον, τὴν Ἐπιτροπήν, τὴν μίσθωσιν τὴν ἀδιατίμητον προῖκα καὶ τὴν κυβερνήσιν τῶν ἀλλοτρίων πραγμάτων λέγει, ὅτι εἰς τὰτα ὅχι μόνον ἀπὸ δόλον καταδικάζεται ἐκεῖνος ὅπῃ συμφωνήσῃ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀμέλειαν, διατὶ χρεωσέεται καὶ εἰς αὐτὰ ἐπιμέλεια· πλὴν ὅχι τέτοια ἐπι-

ἐπιμέλεια, ὅ,τι λογῆς ἔχει ὁ ἐπιμετέστατος αὐθρῶπος, ἀλλὰ ὅ,τι λογῆς ἔχει καὶ εἰς τὰ ἐδικά τε, καὶ πρεπόντως, διατὶ ἐδῶ καὶ οἱ δύο ὅπῃ ἐσυμφωνήσαν ὠφελεῖνται· εἰς δὲ τὴν παρακαταθήκην μοναχὸς ὁ αὐθέντης τῆς παρακαταθήκης ἔχει τὴν ὠφέλειαν, ὅχι καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ τὴν φυλάττει· ἐκεῖνος δὲν ὠφελεῖται μάλιστα βαρύνεται, ἔσωντας καὶ νὰ δεχθῇ βάρος φροντίδος, νὰ φυλάττῃ διπλὰν ξένον πρᾶγμα· λέγοντας λοιπὸν εἰς τὰ ταῦτα, ὅτι καὶ ἀμέλεια κατηγορεῖται, λέγει καὶ μεγάλη ἐπιμέλεια χρειάζεται, ὅ,τι λογῆς ἔχει ὁ ἐπιμετέστατος αὐθρῶπος, ἐπιδιορθέμενος τὸ λόγος εἰς αὐτὰ φέρει καὶ ἐπιμέλειαν· καὶ ποῖα εἶναι τὰ συναλλάγματα, εἰς τὰ ὅποια χρεῖα εἶναι νὰ μὴ γένῃ δόλος, ἢ ἀμέλεια, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπιμέλεια νὰ δεχθῇ, ὅτι λογῆς ἔχει ὁ ἐπιμετέστατος αὐθρῶπος; ἐγὼ νὰ σὲ παραστήσω, καὶ νὰ τὰ ξεχωρίσω ἀπὸ τὰ λοιπὰ τὸν δόλον, καὶ τὴν ἀμέλειαν· ἡ ἐντολή, ἡ χρῆσις, καὶ ἡ Ἐπιτροπή· καὶ εἰς τὰ τεῖα αὐτὰ μεγάλη ἐπιμέλεια ζητεῖται, διότι ὁ Ἐπίτροπος μὴ δεικνύωντας ἐπιμέλειαν εἰς τὰ πράγματα τῶν ἀνηλίκων, ὅ,τι λογῆς ὁ ἐπιμελής Οἰκοκύριος εἰς τὰ ἐδικά τε πράγματα, καταδικάζεται ἔτζι καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ παραγγελθῇ νὰ κυβερνήσῃ ξένα πράγματα· ἐὰν παραγγελθῇ νὰ κειθῇ μετὰ τινά, ἢ ν' ἀγοράσῃ κἀνὸν πρᾶγμα, καὶ δὲν δείξῃ μὲν μάλιστα ἐπιμέλειαν, καταδικάζεται· ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ πάρῃ νὰ δελεσθῇ πρᾶγμα ἐδικόν μιν, τὴν αὐτὴν ἐπιμέλειαν χρεώσῃ· ἡ δὲ συντροφία δὲν ζητεῖ μὲν μάλιστα ἐπιμέλειαν, ἀλλὰ μεσαίαν, ὁποῖας λογῆς διπλὰν ἔχει εἰς τὰ ἐδικά τε ὁ συντροφός· τὴν αὐτὴν ἐπιμέλειαν ζητεῖ ἡ πάλαισις, καὶ ἡ πληρωμή, καὶ ἡ ποῖα, καὶ ἡ πραγματεία, καὶ τὰ ὅμοια, ἦτοι ἡ κυβερνήσις εἰς τὰ ξένα πράγματα· ἀλλὰ αὐτὴ κατὰ φύσιν τῶν εἰρημνίων συναλλαγμάτων ἄς ἀκολουθῇ, νὰ κρατῇ· καὶ ἄς γίνεταί, ὅταν ἐκεῖνοι ὅπῃ συμφωνῶσιν εἰς τὰ συναλλάγματα δὲν εἶπεν εἰς τὴν ἀρχὴν κἀνὸν λόγον, ὅπῃ νὰ αὐξάνῃ, ἢ νὰ σμικρυνῇ τὴν φύσιν τῶν συναλλαγμάτων· διατὶ τότε ἐκεῖνο ὅπῃ συμφωνηθῇ καὶ νὰ ὁμολογηθῇ εἰς τὸν καιρὸν τῶν συναλλαγμάτων, ἐκεῖνο ἔχει τὸ κύρος, καὶ τὴν ἀσφάλειαν, καὶ ἀλλάσσει, καὶ μεταβάλλει τὴν φύσιν τῶν συναλλαγμάτων, ὅ,τι λογῆς νὰ εἰπῇ· ὅτε λαμβάνῃ τινὰς πρᾶγμα τί μὲ παρακάλεσιν, κατακρίνεται αὐτὸν κἀμὴ δόλον εἰς αὐτό· ὁμοίως καὶ εἰς τὴν παρακαταθήκην· διότι ἡ φύσις αὐτῶν τῶν συναλλαγμάτων τέτοια εἶναι· ἀνίσως διπλὰν καὶ δὲν συμφωνηθῇ εἰς τὸν καιρὸν κατὰ τὸν ὅποιον γίνονται αὐτὰ τὰ συναλλάγματα ἄλλο τίποτες ὅπῃ ἔχεν τέτοια φύσιν· αἰμὴ καὶ ὅταν συμφωνῇται τὸ συναλλάγμα, καὶ μορφώνεται, καὶ συνίσταται παρόντως, πρὸ τῆς νὰ τελειωθῇ, νὰ συμφωνήσῃ ἐκεῖνος ὅπου δίδει τὴν παρακαταθήκην, ἢ τὸ κατὰ παρακάλεσιν, νὰ ἔχῃ ἀποκείμενον ἐκεῖνον ὅπου λαμβάνει τὴν παρακαταθήκην, καὶ ἀνίσως δὲν δείξῃ εἰς τὴν παρακαταθήκην, ἢ εἰς τὸ κατὰ παρακάλεσιν δοθὲν μεσαίαν ἐπιμέλειαν, καὶ ἀπὸ τὰ τυχερά, λέγωντας καὶ αὐτὸν ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, ἢ κλέπται αὐτὸ τὰ παρόντα νὰ πληρώνῃ τὴν ζημίαν, τότε ἐπικρατεῖ αὐτὴ ἡ συμφωνία, καὶ αὐξάνει τὴν φύσιν τοῦ συναλλάγματος· διατὶ εἰς ὅσον καιρὸν ζητεῖται ὁ ποιήσας τὸ συναλλάγμα νὰ μὴ κἀμὴ δόλον, καὶ εἰς τὰ τυχερά ἀποκρί-

κρίνεται· καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ὁπόταν συμφωνηθῇ ἐκεῖνος ὅπῃ λαμβάνει μὲ παρακάλεσιν, ἢ παρακαταθήκῃ, γὰρ μὴ ἀποκρίνεται εἰς τὴν κατὰ πάθος ἀγωγὴν, ἢ εἰς τὴν κατὰ παρακάλεσιν, εἶναι βέβαιον· καὶ δόλον αὖ καμὴ εἰς τὸ πρᾶγμα, καὶ αὖ χαθῇ, δὲν ἀποκρίνεται διὰ τὴν συμφωνίαν ὅπῃ ἔγινον εἰς τὸν καιρὸν τῆ συναλλαγματος· διότι ἀπὸ τῆ συμφωνίας ὅπῃ γίνεται εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν τῆ συναλλαγματος ὅπῃ λέγει γὰρ μὴ κινήθῃ ἀπὸ τῆ συναλλαγματος ἀγωγῇ, ἐσμικρυνθῇ ἢ φύσις αὐτῆς, καὶ εἰς ὅσον ἐκεῖνον ὅπῃ ἔκαμε τὸ συνάλλαγμα καταδικάζει εἰς τὸν δόλον, δηλαδὴ ἢ συμφωνία σμικρύνει, καὶ τὸν φυλάττει ἀζημίον, αὖ καμὴ καὶ δόλον· διατὶ ἐκεῖνος ὅπῃ γὰρ εἶπῃ, ἐγὼ δὲν κινῶ κέσιν μὲ τῆ λόγῃ, ἔτε εἰς τὴν κατὰ παρακάλεσιν ἀγωγὴν, ἔτε εἰς τὴν περὶ παρακαταθήκης, δὲν φαίνεται γὰρ λέγειν ἄλλο· παρὰ καὶ δόλον αὖ καμὴ δὲν καταδικάζεσθαι· καὶ ὅχι μοναχὰ εἰς τὰ τὰ δύο συναλλάγματα, τῆς παρακαταθήκης δηλαδὴ καὶ κατὰ παρακάλεσιν, τὰ συναλλάγματα ὅπῃ μὲ καλῶ πείσιν γίνονται, μεταβάλλεσι τὴν φύσιν τῶν συναλλαγμάτων, καὶ αὐξάνει, καὶ ἐλαττώνει, ἀλλὰ καὶ εἶναι καὶ αὐτὰ μὲ ἐνεμπιστοσύνη, οἷον τὸ κατὰ χρῆσιν, τῆς ἐντολῆς, τῆς συντροφίας, τῆ ἐνεχύρου, καὶ τῆς μίσθωσης· καὶ εἰς αὐτὰ ἀνίσως καὶ γένῃ ὅς ἀρχῆς συμφωνία, καὶ ἀπὸ τὰ τυχερά, οἷον τῆς φωτίας, τῆ σεισμῶ, καταδικάζεται ἐκεῖνος ὅπῃ συμφωνεῖ, καὶ αὐξάνει ἢ φύσις τῆ συναλλαγματος· καθὼς καὶ τὸ ἐναντίον ἀπὸ δόλον εἰς μόνον συμφωνηθῇ γὰρ ἐλέχεται, ἔχει τὸ βέβαιον, καὶ σμικραίνει ἢ φύσις τῆ συναλλαγματος· διατὶ ὅσον εἰς τὸ κατὰ χρῆσιν, καὶ εἰς τὴν ἐντολῇ ζητεῖται ἀκρα ἐπιμέλεια, ἀπαιτεῖται καὶ μοναχὸς δόλος, καὶ ὅσον ζητεῖται ἀπὸ τῆς συντροφίας, καὶ μίσθωσιν μεσαία ἐπιμέλεια, καὶ ὅσον ζητεῖται ἀπὸ τῆς συμφωνίας μεταβάλλεται ἢ φύσις τῶν συναλλαγμάτων, καὶ ἢ αὐξάνει, ἢ σμικραίνει, ὅτε κατὰ τὴν συμφωνίαν ὅπῃ γὰρ γένῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆ καιρῶ ὅπῃ γίνονται τὰ συναλλάγματα· ὅτι αὖ γένῃ τὸ συνάλλαγμα τῆς παρακαταθήκης, ἢ ἄλλῃ τινός, καὶ αὖ ὅπῃ τὸ πρᾶγμα, καὶ τελειωθῇ χωρὶς τινός ἄλλης συμφωνίας, ὅπῃ αὖ συμφωνηθῇ ἐκεῖνος ὅπῃ λάβῃ τὴν παρακαταθήκην ἢ ἀποκρίνεσθαι αὖ συμφωνηθῇ ἐκεῖνος ὅπῃ ἀλλάσσεται, ἔτε μετατυπῆται ἢ ἀγωγῇ, καὶ ἢ εἰς τὰ τυχερά, δὲν ἀλλάσσεται, ἔτε μετατυπῆται ἢ ἀγωγῇ, καὶ ἢ κείσιν τῆ συναλλαγματος· καὶ ἀρεπόντως, ὅτι τὸ συνάλλαγμα ἔφθασεν καὶ ἐγένῃ ἄλλοτερον κατὰ τὴν φύσιν, καὶ ἰδιότητά τε, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν γὰρ μεταμορφωθῇ, καὶ ἢ ἀλλάξῃ μὲ τὴν ὑπερῶν συμφωνίαν· ἀλλὰ τὸ συνάλλαγμα μένει εἰς τὴν ἀπὸ τῆς φύσιν, καὶ ἐκεῖνο ὅπῃ ἐσυμφωνήθῃ ὑπερὸν μένει φίλον σύμφωνον, ἢτοι γυμνόν· ὅτι τὸ φίλον σύμφωνον κέσιν δὲν γένῃ, ἔτε τὴν φύσιν τῆ συναλλαγματος ὅπῃ εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον συμφωνεῖται μεταβάλλει, ἀλλὰ μόνον κατηγορίαν δίδει ὅπῃ δὲν δέσκειται μαζὺ μὲ ἐκεῖνο ὅπῃ ἐτελειώθῃ· διδάξας λοιπὸν ὁ Νομοθέτης ποῖα εἶναι τὰ κατὰ φύσιν συναλλάγματα, καὶ ποῖα εἶναι ἐκείνα ὅπῃ ἀλλάξουσιν τὴν φύσιν τῶν συναλλαγμάτων, καὶ ἢ τὰ αὐξάνει, ἢ τὰ σμικραίνει, εἰδὼς φέρει διὰ τὴν παρακαταθήκην, καὶ ὅτι αὖ συμφωνηθῇ ὅ,τι δόλον καὶ αὖ καμὴ εἰς τὴν παρακαταθήκην ἐκεῖνος ὅπῃ τὴν λάβῃ, γὰρ μὴ καταδικάζεται· λέγει ὅτι ἢ ποιαύτη συμφωνία δὲν ἔχει τὸ κῦρος, ἔτε

ἔτε σμικραίνει τὴν φύσιν τῆ συναλλάγματος, μὲ τὸ νὰ εἶναι αἰχρὰ, καὶ ἐναντία εἰς τὰ καλὰ ἦδη, καὶ ὅπῃ παρακινεῖ εἰς ἀδικίαν τὰς ἀνθρώπους, καὶ καταφρόνησιν τῶν νόμων· ἀλλὰ εἰς αὐτὰ θέλει εἰπῆ τινὰς, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἐναντιεῖται αὐτὸς ἑαυτὸν, ὅτι αὐτῶτερον εἶπε, δυνάμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν συναλλαγμάτων συμφωνίας νὰ κάμνωμεν, νὰ αὐξάνειν, ἢ νὰ σμικραίνειν τὴν φύσιν τῶν συναλλαγμάτων· καὶ αὐτίσως καὶ τῆτο εἶναι ἔττι, βέβαια εἰς τὸ συνάλλαγμα τῆς παρακαταθήκης, αὐ εἰπόμεν νὰ συμφωνηθῇ ἐκεῖνο ὅπῃ τὴν φύσιν τῆ συναλλάγματος σμικρύνει, τίποτες ἄλλο βέβαια δὲν χρεώσμεν νὰ εἰπόμεν, παρὰ νὰ μὴ ἐνέχεται ἀπὸ δόλον ἐκεῖνος ὅπῃ λαμβάνει τὴν παρακαταθήκην· καὶ τῆτο αὐ δοθῇ, φανερά αὐτὸς ἑαυτὸν ἐναντιεῖται· ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸ, λέγει ὁ Νομοθέτης, ἐδὲ ἐναντιεῖται εἰς ἐκεῖνο ὅπῃ εἶπεν· ἀλλὰ μάλιστα· εἰς τὴν παρακαταθήκην ὅταν γίνεται τὸ συνάλλαγμα, εἰς τὴν ἀρχὴν ἐὰν συμφωνηθῇ ἐκεῖνος ὅπῃ δεχθῇ τὴν παρακαταθήκην ἀπὸ δόλον νὰ μὴ ἐνέχεται, ἢ τοιαύτη συμφωνία δὲν ἔχει τὸ κύρος· εἰ δὲ συμφωνηθῇ νὰ μὴ κινῆται ἢ κατ' αὐτὴ περὶ παρακαταθήκης ἀγωγὴ ἔχει τὸ κύρος· καὶ ἔχει τὴν αὐτὴν δυνάμιν μὲ τὸ πρῶτον, διατὶ ὅταν εἰπῇ ὅτι δὲν κινῶ διὰ τὸν δόλον, φαίνεται νὰ λέγῃ ὅτι δὲν κινῶ τὴν περὶ παρακαταθήκης ἀγωγὴν· καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ λέγει δὲν κινῶ τὴν περὶ παρακαταθήκης ἀγωγὴν, φαίνεται νὰ λέγῃ, ὅτι δὲν κινῶ περὶ δόλου· ὅτι ἢ περὶ παρακαταθήκης ἀγωγὴ ἀπὸ δόλου κινεῖται· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι διαφορὰ εἰς τὰ ῥήματα, καὶ τὸ μὲν ξεχωριστὸν λέγει τὸν δόλον, τὰ δὲ ὅχι· τὸ νὰ εἰπῇ ὅτι δὲν κινῶ τὴν περὶ παρακαταθήκης ἀγωγὴν, λέγομεν νὰ ἔχῃ τὸ κύρος αὐ πλημμεληθῇ· καὶ δόλος· τὸ νὰ εἰπῇ δὲ ὅτι νὰ μὴ ζητήσῃ τὸν δόλον, δὲν ἔχει τὸ κύρος, διὰ τὸν κανόνα ὅπῃ λέγει, ἐκεῖνα ὅπῃ ἐμφωνῶνται βλάπτει, ἐκεῖνα δὲ ὅπῃ δὲν ἐμφωνῶνται δὲν βλάπτει· διδάξας λοιπὸν ὁ Νομοθέτης διὰ ὅσα συμφωνῶνται εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν εἰς τὰ περὶ φύσεως συναλλάγματα, ἐπιφέρει, ὅτι αὐτίσως καὶ δὲν συμφωνηθῇ τί εἰς τὰ περὶ φύσεως συναλλάγματα, εἰς τὰ τυχερά δὲν καταδικάζονται ἐκεῖνοι ὅπῃ κάμειν τὰς συναλλαξίας, ἐπειδὴ τὰ τυχερά ὑπερβαίνειν καὶ τὴν ἀκρὰν ἐπιμέλειαν· τυχερὸν δὲ εἶναι, ὡς ὅταν λάβω τινὸς δῶλον νὰ μὴ κάμῃ καμμίαν ὑπηρεσίαν, καὶ φυσικῶς ἀποδαῖν, ἢ φύγη, πάρεξ αὐ ἦτον ὑποψία πῶς φύγει, τότε καταδικάζεται, ἐπειδὴ καὶ δὲν τὸ εἶχον εἰς φύλαξιν· ἢ ἀρπαγὴ αὐ γένῃ, οἷον ἔχοντας τὸν δῶλον, καὶ πηγαίνοντας εἰς τὴν εἰρήνην, ὅξαιφνης λησαίτινες ἤρπασαν τὸν δῶλον, ἢ αὐ γένῃ καμμία ταραχὴ εἰς τὴν εἰρήνην, καὶ σύγχυσις, καὶ πάρειν αὐτὸν τινὲς εἰς τὴν σύγχυσιν, ἢ αὐ ἀνάβῃ τὸ πῶς ἡμεῖς, καὶ καὶ ὁ δῶλος μὲ ἄλλα μὲ πράγματα, ἢ κλέπται τινὲς ἦλθον, καὶ ἤρπασαν αὐτὸν μὲ ἄλλα μὲ πράγματα, ἢ ἔτρεξαν πολλὰ νερά κατὰ τύχην, καὶ ἐπνίγῃ ὁ δῶλος, ἀπὸ τὰ τέτοια τυχερά δὲν κινδυνεύω νὰ πληρώσω τὸν δῶλον, πάρεξ αὐ ἔλαβα αὐτὸν τετιμημένον, αὐ πᾶσι δηλαδὴ τίποτες νὰ τὸν πληρώσω, ὅτι παντοτενὰ ἢ ξετίμησις αὐξάνει τὴν φύσιν τῆ συναλλάγματος, καὶ αὐτίσως φυσικὰ ζητῇ τὴν ἀκρὰν ἐπιμέλειαν, προσίθῃσιν εἰς αὐτὸν, καὶ τὸν κινδυνεύει τὰ τυχερά.

Σχό-

Σχόλιον.

Οἷον, αὐτίσως γραφθῇ τινὰς τέλειος εἰς τὴν ἡλικίαν, καὶ αὐτεξέστιος διὰ κληρονόμος ἀπὸ πατρὸς, ὁ τοῖστος θέλωντας ἡμπορεῖ νὰ λάβῃ, καὶ νὰ δεχθῇ τὴν κληρονομίαν, ἡμπορεῖ καὶ νὰ μὴ θέλῃ αὐτὴν, καὶ νὰ τὴν ἀφίγῃ· ἀμὴ ἐκεῖνος ὅπῃ εἶναι μικρότερος ἀπὸ ζ'. χρόνους, καὶ ἀπλῶς ἀνήλικος αὐ γραφθῇ ὑπότινος κληρονόμος χωρὶς τῆς Αὐθεντίας τῆς Ἐπιτρόπου, καὶ αὐ θέλῃ νὰ τὴν δεχθῇ δὲν ἡμπορεῖ, πάρεξ μὲ τὴν Αὐθεντίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, αὐ θέλήσῃ δηλαδὴ ὁ Ἐπίτροπος, ἢ ζημία, ἢ κέρδος αὐτῷ γίνεται, καὶ ἔτε πάλιν νὰ μὴ τὴν δεχθῇ ἡμπορεῖ, καὶ αὐ τὴν παραιτήσῃ τίποτες δὲν κάμνει, πάλιν νὰ τὴν λάβῃ χωρὶς πατρὸς λόγον, ὁ Ἐπίτροπος λέγει, αὐτίσως καὶ ἀφίγῃ τὴν κληρονομίαν, τὴν ἀποδῶκεν ἐκεῖνος ὅπῃ ἡμπορεῖ καὶ μοναχὸς τε νὰ τὴν λάβῃ, καὶ νὰ τὴν δεχθῇ, ὁ ἀνήλικος δηλαδὴ δὲν δέχεται κληρονομίαν, ἔτε ἄλλο τίποτες ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ· τὸ ὅμοιον ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰς ὑπεξέστιας Υἱάς, καὶ εἰς τὰς δούλους, καὶ αὐτοὶ χωρὶς θέλημα τῶν Πατέρων, καὶ τῶν Αὐθεντῶντων, ἔτε νὰ δεχθῶν ἡμπορεῖν κληρονομίαν, ἔτε νὰ μὴ δεχθῶν, καὶ ἔτε ἄλλο τίποτες συνάλλαγμα ἡμπορεῖν νὰ κάμειν, χωρὶς λόγον τῶν Αὐθεντῶντων.

Εκεῖνος ὅπου πείθεται Πατέρα, καὶ Αὐθεντῶν, δὲν λογίζεται πῶς θέλει.

Εκεῖνος ὅπῃ ἔχει ὀξυσίαν νὰ χαρίσῃ οὐα πράγμα, καὶ νὰ τὸ πελήσῃ, δυνάται καὶ νὰ τὸ ἀποξενώσῃ.

Δὲν λογίζεται πῶς τρέχει ἀργοπορία, ἐκεῖ ὅπῃ δὲν ἀρμόζει νὰ ζητῇ κανεὶς νὰ πάρῃ τίποτες.

Ὁ ἄλογος, καὶ μάταιος φόβος δὲν ἀξίζει τίποτες.

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

Περὶ Σημασίας ὀνομάτων.

Λογίζεται ἡ Γνωαῖκα πῶς ἔχει Υἱόν, ὅταν ἀποθνήσκῃ, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν χρίζωντάς τὴν, ἀγάζειν τὸ βρέφος.

Τὰ πράγματα ὅπῃ τὸ κορμὶ τῆς μένει, καὶ ἡ μορφή τῆς ἀλλάζειν, ὡσανὺ νὰ μὴ εἶναι λογίζονται· διὰ τῆτο αὐ μεταφθαρμένα, ἢ μεταπλασμένα δοθῶν, ὡσανὺ μὴ εἶναι φαίνονται.

Εκεῖνος λογίζεται πῶς ἀποκαθιστᾷ, καὶ παραδίδει, ὁποῖος δώσει τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν Οὐκοκύριον, καθὼς ἦτον καὶ πρὶν νὰ τὸ πάρῃ.

Εκεῖνος λογᾶται πῶς ἀποκαθιστᾷ, καὶ ἀποδίδει, ὁποῖος δὲν δώσει τὸ σῶμα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅλῳ τὴν αἰτίαν τῆ σώματος, καὶ τὴν τύχην· διότι πᾶσα ἀποκατάστασις ὅχι μόνον τῆ σώματος εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῆ δι-καίης καρπῆς.

Armenopulo

44

Εἰς

Εἰς μὲν τὰς ἄλλας ὑποθέσεις μὲν τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς λογίζονται καὶ οἱ ἔγγονοι, ὅχι δὲ καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπείαν.

Μὲν τὴν ὀνομασίαν τῆς ἀπελευθερίας δέλεα, δηλοῦται καὶ ἡ ἀπελευθερία δούλη.

Ὅσα λέγονται διὰ τὸ ἀρσενικὸν παιδίον, περισσότεραις φοραῖς δηλοῦται καὶ διὰ τὸ θηλυκόν.

Διαίσιον ἀνήμεσον ἄνδρως, καὶ γυναικὸς λέγεται πῶς γίνεται, διαζύγιον δὲ πέμπεται καὶ εἰς μνηστῆν, τὸ ὅποιον καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τῆς γυναικὸς ὑπερόντως πίπτει.

Σχόλιον.

Αἰτίαι εἶναι διάφοροι διὰ τὰς ὁποίας χωρίζονται τὰ ἀνδρόγυνα· ὥσπερ ὅταν ἡ γυνὴ γνωρίσῃ τινὰς πῶς διαβεβλήσονται τὸν βασιλέα, καὶ νὰ μὴ τὸ φανερώσῃ εἰς τὸν ἄνδρα, μανθανόντας τοὺς ἄνδρας τῆς χωρίζεται ἀπὸ αὐτὴν, καὶ τῆς γράφει, γυνὴν ὡς τὰ σά· ὁμοίως καὶ ἡ γυνὴ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἔτι δυνάται νὰ γράφῃ εἰς τὸν ἄνδρα, ἄνευ ὡς τὰ σά· καὶ ἡ ποιαὺτὴ γράφῃ λέγεται διαίσιον, καὶ λέγεται κυρία λέξις ἐπὶ μόνῃ τῇ ἄνδρως, καὶ τῆς γυναικὸς· εἰς τὴν μνηστῆν δὲ, αὐτοῦ συμβῇ ποιαὺτὴ αἰτία, ἢ ἄλλο τίποτε, καὶ θέλῃ νὰ χωρισθῇ, αὐτὴς καὶ πέμπῃ οὗτος τῇ ἄλλῃ γράμμα, ἢ ποιαὺτὴ γράφῃ δὲν λέγεται διαίσιον, ἀλλὰ διαζύγιον· καὶ εἰς τί εἶναι αὐτὰ τὰ λόγια; αὐτοῦ εἰπῇ τινὰς σὲ χαρίζω τὸδε ὑπόσχεμα, καὶ θέλω νὰ τὸ ἔχῃς ἕως ὅτε νὰ χωρισθῇς ἀπὸ τῆς γυναικὸς σε χαρίζω τὸδε ὑπόσχεμα, καὶ θέλω νὰ τὸ ἔχῃς ἕως ὅπου χωρισθῇς ἀνήμεσοντες, καὶ ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅτε ἐχάρισεν ἐκεῖνο τὸ ὑπόσχεμα, καὶ τὸ ζητήσῃ ὀπίσω, ὥσπερ ὅτε ἐχάρισεν ἀπὸ τῆς γυναικὸς τὸ λαμβάνει, καὶ δὲν τὸ χάνει· ὅτι αὐτοῦ εἰπῇ ἐκεῖνος ὅτε ἔλαβε τὸ δῶρον· ὅτι μὲν τὸ ἐχάρισεν ἕως νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τῆς γυναικὸς μετὰ διαζύγιον, ἐγὼ δὲν ἐχάρισθην μετὰ διαζύγιον, ἀλλὰ μετὰ διαίσιον, θέλει ἀκῆσαι ἀπὸ ἐκεῖνον ὅτε ἐχάρισε τὸ ὑπόσχεμα, ὅτι ἀληθῶς, καὶ κυρίως μετὰ τὸν ἄνδρα, καὶ γυναικὸς διαίσιον λέγεται, ἀλλὰ καὶ τὸ διαζύγιον δὲν λέγεται ἔξω ἀπὸ τὸ πρότερον· ὅτι ἡ σημασία καὶ τὴν δὲν λέξεων φαίνεται νὰ ἔχῃ διαφορὰν τεχνολογημένην ἀπὸ τῆς Νομοθέτης· ὅμως εἰς τὸ ἀποτέλεσμα καὶ τῶν δὲν λέξεων, ἡ δυνάμις δὲν ἔχει καμμίαν διαφορὰν, καὶ μὲν τὸ νὰ τοῦ βοηθῇ τὸ παρὸν κεφάλαιον, λαμβάνει ὀπίσω τὸ χάρισμα.

Καὶ ἡ διακατοχὴ κληρονομία λέγεται.

Φανερώσει πῶς ἀλλάσεν καὶ τὰ πράγματα ὅτε ἔχομεν κατὰ δεσποτείαν ἀπὸ ἐκεῖνα ὅτε ἔχομεν μετὰ πᾶχτον, καὶ ὅτε παρρησίαν ἢ ἀποκλήσιν.

Εκεῖνος ὅπου εἶναι ἀκόμη εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρός του, δὲν λέγεται ἄνηβος.

Εκεῖνος ὅτε λέγει νὰ κάμῃ τίποτε εἰς μερικὰς ἡμέρας, καὶ δὲν εἰπῇ πόσας, λογίζεται εἰς δύο ἡμέρας νὰ λέγῃ.

Ἀπο-

Ἀποξενώνει ὑπόσχεμα ἐκεῖνος ὅπου ὑποφέρει νὰ κυριεύῃ ἀπὸ τῆς μεταχειρίσεώς του, ἢ μὲν τὸ νὰ μὴ τὸ μεταχειρίζεται φθείρωντας τὴν δούλῳσίν του.

Εκεῖνος ὅτε δὲν ἔχει ἐδικόν τε, δὲν φαίνεται νὰ ἀποξενώῃ ὥσπερ ἐκεῖνος ὅτε ἀποδιώκει τὴν κληρονομίαν, ἢ ὅτε δὲν μεταχειρίζεται μετὰ τὴν ἐκλογὴν ὅτε ἀπέμεινον εἰς αὐτόν.

Πισικὸς λέγεται ἐκεῖνος ὅτε δὲν τὸν ἐνέμπισκεν τίποτες πράγματα, καὶ διὰ τὸ καὶ ἐκεῖνος ὅτε διαλεχθῇ ἀξιοπίστως νὰ κυβερνήῃ Καραβί, πισικὸς λέγεται τῇ Καραβί.

Ῥεμβὸς εἶναι ὁ μικρὸς φυγὰς, καὶ ἐκ τῆς ἐναντίας, ὁ φυγὰς, μέγας Ῥεμβὸς ποῖος λέγεται.

Καὶ καθολικὰ Ῥεμβὸς εἶναι ἐκεῖνος ὅτε περιπατεῖ ὁλημερὴς, καὶ πλαγιάζεται ἐκεῖ ἐκεῖ χωρὶς δελείαν, καὶ ὁδοιάζει τὸν καιρὸν ἄγνωστα, καὶ ἀργεῖ νὰ γυρίσῃ εἰς τὸ πῶς τὸ.

Τὸ Ῥεμβέδιον δηλοῖ τὸ διαζύγιον· διαζύγιον δὲ εἶναι τὸ γράμμα ὅτε Ῥεμβέδιον· χωρίζονται τὰ ἀνδρόγυνα.

Μὲν ὄνομα τῆς βαλάνης ὀνομάζονται ὅλοι οἱ καρποί.

Τὰ κεφαλικά θάνατον δηλοῦσι, ξεπεσμὸν ἀπὸ τῆς πολιτείας.

Εκεῖνος ὅπου λέγει μέρος, καὶ δὲν προσθέτει πόσον, τὸ ἥμισυ δηλοῖ.

Τὸ νὰ τάξῃ καθεὶς ὑπόσχεμα ὁρθῶς, λογαῖται πῶς νὰ τὸ δώσῃ μετὰ τὸν καρπὸν.

Ὅποιος γεννηθῇ νεκρὸς, οὔτε πῶς ἐγεννήθη λογαῖται, οὔτε παιδίον λέγεται.

Σχόλιον.

Οἷον; ἐγεννήθη παιδίον ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς Πατρός, ὅπου δὲν ἐγράφθη εἰς τὴν διαθήκην, καὶ ἐγένῃ ἄλλος κληρονόμος· λέγει ὁ Νόμος· ὅτι αὐτὸς καὶ ἐγεννήθη ζωντανόν, χαλάει τὴν διαθήκην, εἰ δὲ ἐγεννήθη ἀπεθαμένον, δὲν τὴν χαλάει, ὅτι δὲν εἶναι ζωντανόν, καὶ ὅτε νὰ λαλῇ· καὶ κατὰ ἄλλον τρόπον σῶμα ἀπεθαμένον, ὅτε νὰ ἐγεννηθῇ λέγεται, ὅτε παιδίον ὀνομάζεται μετὰ τὸ νὰ ἐγγαίνῃ ἄπρην, καὶ νεκρόν.

Τὸ νὰ εἰπῇ καθεὶς ἐὰν συμβῇ τίποτε τῇ γυναικί, θάνατον δηλοῖ.

Σχόλιον.

Οἷον, ἐὰν εἰπῇ εἰς τινὰ ἄνθρωπον, ὁμολογῶ νὰ σὲ δώσω φλογίαν καὶ αὐτὸς καὶ συμβῇ εἰς τὸν γίόν μου τίποτε, καὶ ἀποθάνῃ ὁ γίός μου, ἔξω δὲ θύς νὰ δώσω τὰ φλογία· κατὰ αὐτὸς καὶ εἰπῇ, αὐτοῦ συμβῇ εἰς τὸν γίόν μου ἄνθρωπον, διατὶ καὶ τὰ δύο ταῦτα τὰ ῥήματα θάνατον φανερώουσι.

Χήρα λέγεται ὅχι μόνον ἐκεῖνη ὅτε ἀποθάνῃ ὁ ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνη ὅτε νὰ μὴ ὑπανδρεύῃ.

Θόρυβος λέγεται ἀπὸ δέκα ἀνθρώπων καὶ ἐπάνω, εἰ δὲ ὀλιγώτεροι, μάχη λέγεται, καὶ ὅχι θόρυβος.

Ἐπε-

Ε'περώ- Ε'περώσεις είναι συμφωνήσεις λόγων, διὰ τῶν ὁποίων ἀποκρίνεται
 πρὸς τὴν ἐπερώσιν τὴν καμὴν τίποτες, ἢ τὰ δώση.
 ἐσί. Ἐπιβολὴ εἶναι ἐπίδοσις ἀπὸς κτίσεως πρὸς κληρονόμους· ἢ συντελε-
 σὰς, ἢ ὁμοχώρας, ἢ συγχωρείας.

Ε'ργο- Ε'ργολάβος εἶναι ἐκεῖνος ὅπῃ δώσει χήματα τὰ γυνὴ ἢ κείσιν τε.
 λάβος. Ποινὴ μεταλλάξ εἶναι τὰ καταδικασθῆ τινὰς τὰ καμὴν ἀσβέσῳ, ἢ τὰ
 σκάπτη τιάφι, ἢ τὰ ἐξῆς.

Ἡ ἡμέρα ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ὥρας τῆς νυκτὸς ἀρχίζει, καὶ τελειώνει εἰς
 τὰς ἐξ-ὥρας τῆς ἄλλης νυκτὸς· καὶ διὰ τῆς εἴτι καὶ ἂν γυνὴ εἰς αὐτὰς
 τὰς κδ. ὥρας, εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν λογαῖται, ὅτι ἐγίνεν.

Εἴτε τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆ βισέκτε, εἴτε εἰς τὴν δούτεραν γυννηθῇ τι-
 νὰς δὲν εἶναι καμμία διαφορὰ, διότι ἀπὸ τότε ψηφίζεται ὁ κέ. χρόνος,
 ὅτι αἱ δύο ἡμέραι ἐκεῖναι ἀντὶ μιᾶς λαμβάνονται.

Ἐὰν εὖγῃ πρόσαγμα, καὶ δὲν εἴπῃ εἰς πόσας ἡμέρας, εἰς δύο ἡμέ-
 ρας δηλοῖ τὰ πληρωθῆ ἐκεῖνο τὸ πρόσαγμα.

Ἐὰν δοθῇ πρόσαξις, ὅτι ὁ δεῖνας τὰ καμὴν τὸ δέ τι ἐν ἡμέραις, εἰς
 δύο ἡμέρας, ἢ δέκα πρέπει τὰ καμὴν τὴν πρόσαξιν.

Κενδε- Τὸ κενδενεκτὶ ρῆμα, τῆς τὸ παρόντος, τρεῖς ἡμέραις δηλοῖ.

νεκτί. Μέτριος χρόνος δέκα ἡμέραις εἶναι.

Ὀλίγος χρόνος νοεῖται δύο μῆνας.

Οὐτί- Ὁ Οὐτίλιος χρόνος, ἦγεν ὠρισμένος, τέσσαρες χρόνοι εἶναι.

λίου. Ἐκεῖνος ὅπῃ κάμνει εἰς Πόλιν δέκα χρόνος, φαίνεται ὅτι τὰ εἶναι
 κάποιος ἐκεῖ.

Ἐκεῖνος ὅπῃ τὰ τελειώσῃ τὰς ιζ'. χρόνος, καὶ τὰ ἐμβῇ εἰς τὰς ιη'.
 ἢ μπορεῖ τὰ εἶναι συνήγορος εἰς βελὰς, κελήσια, καὶ ἀξίας.

Νόμος.

Ἀναμεταξύ τῶν προσίμων, καὶ τῆς ποινῆς εἶναι πολλὴ διαφορά· ὅτι ἡ
 ποινὴ εἶναι ἓνα ὄνομα καθολικὸν ὅπῃ διαλαμβάνει τὴν τιμωρίαν ὅλων
 τῶν ἀμαρτημάτων· τὸ δὲ πρόσσιμον εἶναι εἰς ἓνα μερτικὸν ἀμάρτημα· τῶ
 ὁποῖον παράδειγμα εἶναι σήμερον χρηματικὴ τιμωρία· ἡ δὲ ποινὴ δὲν
 εἶναι μόνον χρηματικὴ τιμωρία, ἀλλὰ καὶ ἐγκληματικὴ· καὶ τὸ μὲν πρό-
 σσιμον προέρχεται ἀπὸ δοκιμασίαν, καὶ θέλῃσιν ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ λέγει, ἢ
 δὲ ποινὴ ἔρχεται ἀπὸ κάδε νόμον, ἢ ἀπὸ μερικὸν νόμον ὅπῃ ἐβάλλθη
 εἰς ἐκεῖνο τὸ ἐγκλημα.

Σχόλιον.

Ποινὴ εἶναι ἐκεῖνη ἡ τιμωρία ὅπῃ διορίζεται ἀπὸ τὸν νόμον εἰς τὰ
 σφάλματα, εἴτε χρηματικὴ, εἴτε ἐγκληματικὴ, εἴτε κεφαλικὴ· ἡ ὁποία
 δὲν διορίζεται, καὶ ὁρίζεται ἀπὸ τὸν Κεῖτῳ, ἀλλ' ἀπὸ τὸν νόμον διω-
 ρίθῃ, καὶ ὁρέθῃ, καὶ τὰ αὐξάνῃ, ἢ τὰ σμικραίνῃ ταύτῳ ὁ Κεῖτῳ δὲν
 ἢ μπορεῖ· οἷον χρηματικὴ ποινὴ εἶναι ὁ φανερός κλέπτης τὰ πληρώνῃ
 τέσσαρες φοραῖς πόσον, ὅσον ἐκλεψεν· ὁ δὲ κρυφός κλέπτης τὰ πληρώνῃ
 δύο

δύο φοραῖς πόσον· βλέπεις πῶς ὁ νόμος κῦρε, καὶ ἐδιώρισεν τὴν ποινὴν
 τῆς κρυφῆς κλεψίας, καὶ τῆς φανερᾶς· ταύτῳ ὁ Κεῖτῳ τὰ τὴν αὐξήσῃ,
 ἢ τὰ τὴν σμικραίνῃ δὲν ἢ μπορεῖ· ἐγκληματικὴ, ἢτοι κεφαλικὴ ποινὴ δὲ
 εἶναι ἐκεῖνη ὅπῃ φέρει εἰς τὴν κεφαλὴν, ἢ εἰς τὸ κορμὶ ἐκεῖνου ὅπῃ
 σφάλλει, τὴν τιμωρίαν, ὅχι εἰς ἄσπρα, ἀλλ' εἰς αὐτὸ τὸ κορμὶ· οἷον
 ὅταν ὁ νόμος ὁρίξῃ τὰ κοπῇ τινὸς τὸ κεφάλι, ἢ ἡ μύτη, ἢ τὸ χεῖρ, ἢ
 ἄλλο κἀνένα μέρος τῶ κορμὶ· ἢ ὅποταν φέρῃ ἀτιμίαν ἀπὸ κἀνένα
 σφάλμα, τότε λέγεται ἡ ποινὴ κεφαλικὴ, ὡς ἂν ὅπῃ ἔρχεται εἰς κεφα-
 λι, καὶ εἰς ὅλον τὸ κορμὶ τῶ ἀνθρώπου· τὸ πρόσσιμον δὲ πάντοτε εἰς τὰ
 ἄσπρα εἶναι, καὶ δὲν εἶναι ὠρισμένον ἀπὸ τὸν νόμον· διατὶ δὲν ὁρίζεται
 νόμον ὅπῃ τὰ λέγει, ὅποιος παρέβῃ τὴν τὰδε συμφωνίαν, τὰ δίδῃ τό-
 σον πρόσσιμον, ἀλλὰ ἀπλῶς μόνον τὰ πρόσσιμον τὰ δίδῃ· καὶ ἡ ἀπὸ τὸν
 Κεῖτῳ διορίζεται, ἢ ἀπὸ τὴν συμφωνίαν ἐκεῖνων ὅπῃ κάμνεν τὰς συ-
 ναλλαξίας ἀνάμεσόν τε· ὡς ἂν τὰ εἴπω, ἔχομεν νόμους ὅπῃ λέγουν,
 ὅτι κάδε Κεῖτῳ δὲν προσίμῳ, ἢτοι δὲν ἢ μπορεῖ τὰ καταδικάζῃ, ὅσον
 θέλει· ἀλλ' ἓνας ἔλαβον ἀδείαν ἀπὸ τὸν νόμον τὰ δίδῃ πρόσσιμον φλω-
 ρία λ'. ἄλλος ε'. ἄλλος γ'. ἄλλος β'. ἄλλος καὶ τίποτες· ὅταν λοιπὸν
 σφάλῃ τινὰς ἓνα σφάλμα, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ νόμος δὲν ἐδιώρισεν ὠρισ-
 μένῳ τιμωρίαν, ἀλλὰ τὴν ἄφῃσεν εἰς τὸν Κεῖτῳ διὰ τέτοια σφάλμα-
 τα, τότε διορίζει ὁ Κεῖτῳ, τὰ δώσῃ ὁ πταίστης τόσα φλωρία· ὅμως
 δὲν ἢ μπορεῖ τὰ ὑπερέβῃ ἀπὸ ὅσα ὁ νόμος ἐδιώρισεν τὸν Κεῖτῳ τὰ κα-
 ταδικάζῃ· οἷον ἀνίσως εἴπῃ ὁ νόμος τὸν δεῖνα τὸν Κεῖτῳ ἕως δύο λί-
 τρας τὰ ἢ μπορῇ τὰ καταδικάζῃ, ἐκεῖνος ὁ Κεῖτῳ δὲν ἢ μπορεῖ περισσό-
 τερον ἀπὸ τὰς δύο λίτρας τὰ καταδικάζῃ τὸν πταίσῳ· καὶ ἂν τὸν κα-
 ταδικάζῃ περισσότερον, τὸ βέβαιον δὲν ἔχει, καὶ πάντοτε εἰς ἄσπρα διο-
 ρίζει τὸ πρόσσιμον, καὶ ὅχι εἰς ἄλλο τίποτε, τὰ κόψῃ δηλαδὴ, κἀνένα
 μέρος τῶ σώματος, ἢ τὰ ἀτιμάσῃ· καὶ οἱ μὲν Κεῖτῳ κατὰ τὸν τὸν τὸν
 φέρει τὸ πρόσσιμον· ἐκεῖνοι δὲ ὅπῃ κάμνεν τὰς συναλλαξίας ἔ-
 ζι, ἐγὼ ἔκαμα συναλλαξίαν μετὰ τῶ λόγῳ, ἢ σὲ ἐπέλησα τίποτες,
 ἢ ἐνοίκιασα, ἢ ἄλλῳ καμμίαν συμφωνίαν ἔκαμα μετὰ ἐσένα, καὶ βάνο-
 μεν ἀνάμεσόν μας μετὰ κοινήν μας θέλησιν, καὶ βελὴν ὅσον πρόσσιμον θέ-
 λουμεν· καὶ λέγομεν ὅποιος παρέβῃ ἀπὸ λόγουμας αὐτὴν τὴν συμφωνίαν,
 τὰ δίδῃ τὰ ἄλλα τόσας λίτρας χρυσί, ὅσας δηλαδὴ, θελήσομεν καὶ οἱ
 δύο, καὶ εἰς τὴν θέλησίν μας κρατεῖ, καὶ ἰχῦει τέτοιον πρόσσιμον· καὶ τὸ
 πρόσσιμον πάντοτε εἶναι χρηματικόν· διατὶ ἢ μπορεῖ τινὰς εἰς τὴν συ-
 ναλλαξίαν τὰ ζητήσῃ πρόσσιμον κεφαλικὴν τιμωρίαν, ἢ ἀτιμίαν, ἢ τι-
 νὸς μέρος τοῦ κορμὶ κόψιμον· ὅμως καὶ ἂν συμφωνηθῇ τὸ πῶτον δὲν
 ἔχει τὸ κῦρος, καὶ τὸ βέβαιον· ταῦτα μανθάνωντας, μετὰ δὲ κολίαν θέλεις
 καταλάβῃ τὴν Νεαράν ὅπῃ λέγει· ὅτι πολὺ διαφέρει πρόσσιμον, καὶ ποινὴ·
 διατὶ ἡ ποινὴ εἶναι ὄνομα καθολικὸν ὅπῃ περιέχει καὶ τὰς χρηματικὰς
 ποινας, καὶ τὰς ἐγκληματικὰς, καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ τὰ εἴπῃ ποινὴν, καὶ τὴν
 χρηματικὴν φανερώσει καὶ τὴν ἐγκληματικὴν· ἢ ὅτι ὅλα τὰ διατεταγμένα
 ἐγκλήματα, καὶ ἀμαρτήματα τὰ παιδεύει ἡ ποινὴ ὅπῃ εἶναι ἀπὸ τὸν νό-
 μον·

μον· καὶ εἰς ὅλα ἐπάνω φέρεται· διὰ τὸτο ἡ ποινὴ λέγεται ὄνομα κα-
 λικόν· εἶναι δὲ ἡ ποινὴ ἐπιστροφή, ἢτοι σωφρονισμός, παιδείσις, καὶ
 διορθώσις ὅλων τῶν ἀμαρτημάτων· ἐδὼ ὅλα μὲν τὰ ἐγκλήματα ἀμαρ-
 τήματα τὰ εἶπεν, ἡ τὴ νόμος δὲ ἀκρίβεια ἄλλα λέγει ἀμαρτήματα, οἷον
 τὴν κλεψίαν, τὸν δόλον, καὶ ἄλλα ποιαῦτα· ἐγκλήματα δὲ λέγει τὴν μοι-
 χείαν, τὸν φόνον, ἱεροσυλίαν, τὴν ἐπιβελίαν κατὰ τὴ Βασιλέως, καὶ ἄλ-
 λα ποιαῦτα· ἐδὼ λοιπὸν ὁ Νομοθέτης δὲν ἐμεταχειρίσθη τὴν ἀκρίβειαν
 τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τῆ ἀμαρτήματος καὶ εἰς τὰ ἐγκλήματα πα-
 ρέλαβεν· ἡ ποινὴ λοιπὸν ὅλα καθόλου τιμωρεῖ, καὶ παιδεύει, καὶ τὰ ἀ-
 μαρτήματα, καὶ τὰ ἐγκλήματα· τὸ δὲ πρόσμιον δὲν εἶναι καθολικόν, ἀλ-
 λά μερικὰ ἀμαρτήματα, ἢ ὁ Κεῖτης τὰ σωφρονίζει, ἀνίσως καὶ ξεδια-
 τροπα ἀντίσταν τινὰς εἰς τὸν κελτῶ· ἡ ἀνίσως καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ ἐσυμ-
 φώνησε νὰ κάμῃ δόλον εἰς τὴν συμφωνίαν, ἢμπορεῖ ὁ Κεῖτης νὰ τὸν
 προσιμᾷ· ὁμοίως καθὼς ἀνωτέρω εἶπομεν, ἡ ποινὴ καὶ ἐγκληματικὴ, καὶ
 χρηματικὴ, τὸ δὲ πρόσμιον μοναχὰ χρηματικόν εἶναι· καὶ ἡ μὲν ποινὴ
 ἐδιώρισθη ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ ὁ νόμος αὐτῷ φέρει, μὲ ὅλον ὁ Κεῖτης
 καὶ ὅπῃ νὰ μὴ εἰπῇ πῶς ποινῶ· οἷον ἀνίσως ὁ Κεῖτης καταδικάσῃ
 κἀνὸς κλέπτῃ, ἢ ὅπῃ νὰ ἔκαμε δόλον, ἢ φονέα, ἢ ὡσανὺ ὅπῃ ἐσφαλ-
 λε κἀνὸς ἄλλο σφάλμα, καὶ αὐτὸν δὲν εἰπῇ τὴν ποινῶ ῥητῶς δὲν βλάπ-
 τει· διότι αὐτάμα μὲ τὴν καταδίκῃν τῆ σφάλματος ἐπαπολεγεῖ καὶ ἡ
 διωρισμένη ἀπὸ τῆ νόμου ποινὴ εἰς τὸν καταδικόν· καὶ αὐτὸν δὲν εἶπε καὶ ὁ
 Κεῖτης, καὶ δίδεται, καὶ παθαίνει εἰς τὸ πταίσμιον ὁ πταίστης τὴν τι-
 μωρίαν ὅπῃ ὁ νόμος ἐδιώρισε, τὸ δὲ πρόσμιον ἀνίσως καὶ ὁ Κεῖτης δὲν
 τὸ διορίσῃ, αὐτὸ εἶναι εἰς τὸ χέρι τῆ Κεῖτῆς, ἢ ἐκεῖνοι ὅπῃ κάμῃ τὰς συ-
 ναλλάξιας δὲν τὸ διορίσῃ, ἔτε διορίζεται, νοεῖται ἀπὸ ἀλλῆθεν, παρέξ
 ἀπὸ τῆς δοκιμασίας ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ λέγει· πελῶταῖον τόσον πρόσμιον δί-
 δει ἐκεῖνος ὅπῃ ἀποφασισθῇ νὰ δώσῃ πρόσμιον, ὅσον ἢ ὁ δικαστὴς δο-
 κимάσει, ἢ ἐκεῖνοι ὅπῃ ἔκαμαν τὰς συμφωνίας διορίσασιν.

Εἰς τὴν ποινῶ ἐκκλητος δὲν εἶναι, ἀλλ' ἀνίσως καὶ τινὰς καταδικασθῇ,
 ὑπόκειται εἰς τὴν ποινὴν τῶν νόμων· ἐδιώρισθη δὲ ἡ ποινὴ ἀπὸ τῆ νό-
 μου εἰς κάθε ἀμάρτημα· εἰς δὲ τὸ πρόσμιον, καὶ νὰ γυρῶν ἄλλο Κεῖτῆ-
 ριον εἶναι, καὶ δὲν ἔχει καὶ τὸ βέβαιον, ἀνίσως καὶ δὲν ἀποφασισθῇ ἐκεῖ-
 νο τὸ ἀρμόδιον, καὶ νὰ ἡσυχάσῃ τινὰς, ἢ αὐτὸν γυρῶν καὶ ἄλλο Κεῖτῆριον
 νὰ νικηθῇ· ὁ δὲ Κεῖτης μὲ τὴν γνώσιν δίδει τὸ πρόσμιον, ἀνίσως καὶ
 ξεχωριστὰ ἀπὸ τὸν νόμον δὲν ἐδιώρισθη.

Σχόλιον.

Τώρα τὸ κεφάλαιον ἄλλῃ λέγει διαφορὰν προσίμῃ, καὶ ποινῆς, καὶ ἄ-
 κισον· εἶναι κάποια κεφάλαια νόμου, εἰς τὰ ὅποια ὁ νόμος δὲν δίδει
 θέλημα νὰ γίνεταί τὸ ἐκκλητον· οἷον ἀνίσως καὶ εἷας κεινόμενος διὰ
 χρέος ὁμολογήσῃ, ὅτι ἐκεῖνα τὰ ἄσπρα ὅπῃ μὲ ζητῶσιν, ἀλήθεια τὰ
 χρεωστῶ, ἐκεῖνος δὲν ἔχει τὸ ἐκκλητον ὅποταν τὸν βιάζον, καὶ ζητῶσι τὸ
 χρέος, διατὶ τί θέλει νὰ διορθώσῃ τὸ ἐκκλητον; καὶ πάλιν ἀνίσως καὶ

τινὰς συρόμενος δὲν ἔχῃ μάρτυρας, καὶ φέρῃ ὄρκον, καὶ διορίσῃ ὁ Κεῖ-
 τῆς νὰ εἶναι ἐκκλητος ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν ἐκεῖνος ὅπῃ κάμῃ ὄρκον,
 δὲν εἶναι πλέον ἐκκλητος· εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅμως εἶναι καὶ τὸτο,
 διότι λέγει τὸ κεφάλαιον εἰς τὴν ποινὴν δὲν εἶναι ἐκκλητος· ἀνίσως εἷας
 Κεῖτῆς εὖρη φανερόν κλέπτῃ, καὶ ἀποφασίσῃ νὰ δώσῃ ἐκεῖνος ὁ κλέπ-
 τῆς τὸ τετραπλῆν, καθὼς διορίσῃ ὁ νόμος, δὲν ἢμπορεῖ ἐκεῖνος ὅπῃ
 καταδικασθῇ νὰ γυρῶν ἐκκλητον, ἔτε ἀνέεται, ἔτε δίδεται ἀναβολὴ καί-
 ρε τάχα διὰ ἐκκλητον, ἀλλ' οὐδὲς καθὼς ἀποφασισθῇ, πληρώνει κα-
 θὼς διορίζον οἱ νόμοι· ὅτι ὁ νόμος ἐδιώρισεν εἰς κάθε ἀμάρτημα, καὶ
 τὴν ποινῶ· οἷον ὁ κλέπτῆς νὰ δώσῃ τὸ τέδε· ὁ φονεὸς νὰ δίδῃ, ἢ νὰ
 παθαίνῃ τὸ τέδε· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν κάθε πταίσμιον ἔχει διωρισμένῃ
 τὴν τιμωρίαν ἀπὸ τὸν νόμον, καθὼς πλατύτερα εἰς τὸ ἄλλο κεφάλαιον
 μὲ παραδείγματα τὸ ἐδείξαμεν, ἐκεῖνος λοιπὸν ὅπῃ ἀποφασισθῇ μὲ
 τὴν διωρισμένῃ τιμωρίαν τῆ νόμου ὡσανὺ νὰ ἀτιμασθῇ, νὰ φονεῖθῃ,
 ἢ νὰ τὴ κόψῃ χέρι, ἢ ποδάρι, ἢ ἄλλο μέρος τῆ κορμίστης, ἢ νὰ δώ-
 σῃ τὸ τετραπλῆν, ἢ τὸ διπλῆν ὡς φανερός κλέπτῆς, ἢ κρυφός, δὲν ἢμ-
 πορεῖ νὰ λέγῃ, καὶ νὰ κράζῃ ἐκκλητον διατὶ ἀδικεῖται· διατὶ τί ἀδικεῖ-
 ται ἐκεῖνος ὅπῃ καταδικάζεται εἰς τὴν ὀρισμένῃ ποσότητι, ἢ τιμωρίαν
 ἀπὸ τῆ νόμου; πλὴν τὰ ὅσα εἶπομεν ἐνόησον· ὅταν ἀμαρτήσῃ τινὰς, καὶ
 καταδικασθῇ ὡς κλέπτῆς, τὴν μὲν κρίσιν δέχεται, καὶ δὲν ἀμφιβάλλει δι-
 ατὴν, λέγει δὲ ὅτι ὁ νόμος δὲν ὤρισε νὰ δώσω τὸ τετραπλῆν, εἰς τὸτο
 δὲν ἀνέεται· διότι οὐδὲς ὅπῃ ν' ἀποδειχθῇ ὁ δεινὰς φανερός κλέπτῆς,
 πάραυτα ἀπὸ τῆ νόμου ἀποφασίζεται, καὶ χωρὶς νὰ τὸ εἰπῇ ὁ δικαστὴς,
 νὰ δώσῃ τὸ τετραπλῆν, διὰ τὸτο δὲν εἶναι ἐκκλητος εἰς τὴν ποινὴν, δια-
 τὶ δὲν ἀποφασίζει ὁ Κεῖτης εἰς αὐτὰ, ὅπῃ νὰ λέγῃ πῶς μὲ ἀδίκησεν,
 ἢ ἀπὸ ἀμάθειαν μὲ καπέδικασεν, ἀλλὰ αὐτὰς ὁ νόμος τὰ διορίζει· ἀ-
 μὴ ἀνίσως κελθῇ τινὰς, καὶ καταδικασθῇ ὡς κλέπτῆς, ἢ μοιχός, ἢ ἄλ-
 λο τί πταίσμιον νὰ ἔκαμεν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ζητεῖται ἡ ποινὴ, καὶ κα-
 τοῦ τὸ πταίσμιον νὰ ἔκαμεν, τότε καλῶς δίδεται ἡ ἐκκλητος· εἰς τὴν ποινὴν
 τηγορεῖ ὅλη ἡ κρίσις, τότε καλῶς δίδεται ἡ ἐκκλητος· εἰς τὸ
 λοιπὸν δὲν δίδεται ἡ ἐκκλητος διὰ τὰς αἰτίας ὅπῃ εἶπομεν· εἰς τὸ
 πρόσμιον δὲ ὅπῃ ὁ νόμος περὶ αὐτῆ δὲν λέγει τίποτε ὀρισμένον, καὶ
 φανερόν, ἀλλ' ὁ Κεῖτης τὸ ἀποφασίζει, καὶ ἢμπορεῖ ν' ἀδικῇ καὶ ἀπὸ
 ἀμάθειαν νὰ δίδῃ πολὺ πρόσμιον, εἶναι ἐκκλητος· πολλὰς φοαῖς τὸ
 πρόσμιον δὲν ἔχει τὸ κύρος ἢ ὅλως· διατὶ εἶπον εἰς τὸ προπῆτον
 κεφάλαιον κάθε Κεῖτῆς δὲν προσιμᾷ ἀλλ' ἐκεῖνοι ὅπῃ ὁ νόμος λέγει, καὶ
 ἐκεῖνοι ὅπῃ ῥητῶς τὰς τὸ ἔδωκεν ὁ νόμος, οἱ ὅποιοι καὶ ὀρισμένοι εἰς τὸ
 ν' ἀποφασίσῃν τὸ πρόσμιον λέγονται· ἀνίσως λοιπὸν κἀνὸς Κεῖτης ὅπῃ
 ὁ νόμος δὲν τὰ ἔδωκε νὰ προσιμᾷ, ἢ νὰ προσιμᾷ ὀλίγον, καὶ αὐτὸς δίδει
 πρόσμιον ἔξω ἀπὸ τὸν νόμον, δὲν ἔχει τὸ κύρος, καὶ τὸ βέβαιον, διατὶ
 δὲν ἦτον διωρισμένος νὰ δίδῃ πρόσμιον, καὶ νὰ ἡσυχάσῃ ἐκεῖνος ὅπῃ κα-
 πεδικάσθῃ, ἢ αὐτὸν ζητήσῃ ἐκκλητον νὰ νικηθῇ· καὶ νὰ φανερωθῇ, ὅτι καλῶς
 τὰ ἐδόθη τὸ πρόσμιον, καὶ δὲν ἀδικηθῇ, αὐτὸ δίδει αὐτό· ἐκεῖνο δὲ ὅπῃ
 ἀνωτέρω ἔγραφα, καὶ λέγει ὁ νόμος φανερά, ἡ μὲν ποινὴ ἐδιώρισθη ἀπὸ
 τῆ

τῷ νόμῳ, τὸ δὲ πρόσσιμον κατὰ τὴν γνώμην τῷ ὁ Κεῖτης τὸ δίδει· οἷον
 αὐτὴ σφάλῃ τινὰς εἰς τὸν Κεῖτῳ, καὶ θελήσῃ ὁ Κεῖτης νὰ τῷ δώσῃ πρό-
 σσιμον, ἔχει ὀφειλὴν νὰ τῷ δώσῃ, ὅσον θέλει, καὶ ἡμπορεῖ, αἰσῶς καὶ
 δεῦν εἶναι ὠφισμὸν ἀπὸ τῷ νόμῳ, ἐὰν δεῦν εἴπε δηλαδὴ ὁ νόμος φανερά,
 ὅτι χρεωστῇ νὰ δώσῃ πρόσσιμον ἐκεῖνος ὅπῃ ἔκαμε τὸ δέτι σφάλμα, οἷον
 τί λέγω, λέγει ὁ νόμος, ὁ ἀρράβωνας ὅπῃ ἐδόθη, αἰσῶς καὶ τὸ συ-
 νάλλαγμα μεταστέφῃ ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπῃ ἔδωκε τὸν ἀρράβωνα, τὸν περδαί-
 νει ἐκεῖνος ὅπῃ τὸν ἔλαβεν ὡς πρόσσιμον· εἰ δὲ καὶ μεταστέφῃ τὸ συνάλ-
 λαγμα ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπῃ ἔλαβε τὸν ἀρράβωνα, δίδει διπλὴν τὸν ἀρρά-
 βωνα, ἥτοι ὅσον ἔλαβε, καὶ ἄλλο τόσον· τῷ λοιπὸν τὸ πρόσσιμον εἶναι
 ὠφισμὸν ἀπὸ τῷ νόμῳ, καὶ ὁ Κεῖτης θέλει ἀκῆαι τὸ ἔκκλητον, κατὰ τὴν
 παρατήρησιν ὅπῃ ἐγράψαμεν ἀνωτέρω.